PUDASJÄRVEN SEURAKUNTA

TASEKIRJA 2016

Kn. 27.3.2017 § 51
Kv. 8.5.2017 § 14

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS ... 1
1.1.Yleiskatsaus ... 1
1.2. Hallinto ... 5
1.3. Henkilöstö ... 13
1.4. Väkiluku ... 14
1.5. Talousarvion toteutuminen ... 15
1.5.1. Talousarviossa hyväksyttyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi ... 177
1.5.2. Käyttötalousosan toteutuminen ... 61
1.5.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen ... 64
1.5.4. Verotulojen erittely ja muut tuloslaskelmaan liittyvät selvitykset ... 67
1.5.5. Investointiosan toteutuminen ... 71
1.5.6. Rahoitusosan toteutuminen ... 71
1.6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus ... 72
1.6.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut ... 72
1.6.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut ... 74
1.6.3. Tase ja sen tunnusluvut ... 75
1.8. Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi ... 77
2. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT ... 78
2.1. Tuloslaskelma ... 78
2.2. Rahoituslaskelma ... 79
2.3. Tase ... 80
3. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT ... 81
3.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot ... 81
3.2. Tuloslaskelman liitetiedot ... 82
3.2.1 Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain ... 82
3.2.2 Tilikauden palkat, palkkiot ... 82
3.2.3. Sairauspoissaolot, henkilökunnan keski-ikä, koulutuspäivät ... 83
3.2.4. Vakuutukset ... 83
3.2.5. Selvitys suunnitelman mukaisista poistojen perusteista ja niiden muutoksista ... 85
3.3. Taseen liitetiedot ... 86
3.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot ... 86
3.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot ... 87
3.4. Vastuut ja vakuudet ... 88
3.5. Taseyksikkönä hoidettujen rahastojen tilinpäätöslaskelmat ... 89
4. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ ... 91
5. KIRJANPITOKIRJOJA JA TOSITTEITA KOSKEVAT LUETTELOT JA SELVITYKSET ... 92
5.1. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista ... 92
5.2. Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista ... 93

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Yleiskatsaus

Väestö

Pudasjärven seurakunnan läsnäoleva väestö laski vuoden 2016 lopussa 7300 henkeen, mikä on noin 89,2 % prosenttia kaupungin väkimäärästä. Kirkkoon kuuluminen on seurakunnassa kuitenkin korkeampaa kuin Oulun hiippakunnassa keskimäärin.
Seurakunnan läsnäoleva väestö on vähentynyt vuosien 2012-2016 aikana 580 hengellä. Prosentuaalisesti seurakuntalaisten määrä on vähentynyt viiden vuoden aikana noin 7,4 %. Kirkosta eroaminen kääntyi nousuun edellisvuoden taittumisen jälkeen. Ajankohtaisen julkisen keskustelun vaikutus tuntuu näkyvän myös Pudasjärvellä. Vuonna 2016 seurakunnan jäsenyydestä erosi 45 henkilöä (25 henkilöä vuonna 2015). Vuoden aikana kastettiin 57 lasta, kuolleita oli 124. Kastettujen määrä oli poikkeuksellisen alhainen ja kuolleiden määrässä oli pientä nousua edellisvuodesta. Ikärakenteesta johtuen tälle kehitykselle ei ole näköpiirissä muutosta. Seurakuntaan muutti toimintavuonna 241 henkeä, poismuutto oli 286 henkeä.

Toiminta

Vuoden 2016 toimintaa sävytti kirkkoherranvaali. Virkaan hakivat Tyrnävän kirkkoherra Timo Liikanen ja Ristijärven kirkkoherra Pauli Kivioja. Syyskuun 11. päivänä toimitetussa vaalissa 1. vaalisijalla ollut Timo Liikanen sai 771 ääntä, toisella vaalisijalla olleen Pauli Kiviojan äänimäärä oli 212. Äänestysprosentiksi muodostui 16,82. Vaalin tuloksen myötä Pudasjärven seurakunta sai kirkkoherrakseen oman kylän pojan. Tuomiokapituli antoi 24.11.2016 Timo Liikaselle viranhoitomääräyksen kirkkoherran virkaan 1.1.2017 alkaen.

Syyskuun lopulla seurakunnassa toimitettiin piispantarkastus. Piispa Samuel Salmi toteaa yleisen piispantarkastuksen osuudessa, kuinka seurakunnalle on annettu paljon positiivista palautetta. Talous ja hallinto on hoidettu hyvin. Luottamushenkilöt ovat lähellä seurakunnan toiminnan ydintä. Myös työyhteisön sitoutuneisuutta kiitettiin. Hengellisyyteen liittyen piispa totesi, Pudasjärvellä elää vahva kristillinen yhteisö.

Seurakunnan jumalanpalveluselämä on vakaalla pohjalla. Viime vuosien keskimääräisten kävijämäärien pienoinen nousutrendi jatkui edelleen. Vuonna 2016 osallistujia oli keskimäärin 111/jumalanpalvelus. Kirkkoherranvaali ja piispantarkastus selittävät toki osan kasvusta.

Seurakunnan strategian mukaisesti seurakunta on läsnä yhteisönsä elämässä, arjessa ja juhlassa. Pudasjärveläisten suurien yhteisten juhlien toteutuksessa seurakunnalla on tärkeä rooli. Näistä mainittakoon Hirsikampuksen vihkiäiset, jossa uuden koulun käyttöön siunasi piispa Samuel Salmi sekä Pudasjärven kirkossa puolustusvoimien kirkkojuhla, jotka pidettiin samana päivänä elokuussa 2016. Juhlassa muistettiin 75 vuotta sitten käytyjä Kiestingin taisteluita, joissa kuoli kymmenittäin Pudasjärven miehiä. Juhlapäivässä katsottiin yhtaikaa menneeseen ja tulevaan. Kirkko täyttyi juhlavieraista.

Pudasjärven seurakuntaelämää leimaa vahva musiikkitoiminta. Tästä nostettakoon esille 14. kirkkomusiikkiviikko sekä kirkkokuoron levyn ”Turvassa suojelusenkelin” julkistaminen joulukuussa.

Seurakunnan työyhteisö on mukana UUTE –hankkeessa, jossa seurakuntaa tuetaan toimintaympäristön muutoksista nousevien haasteiden keskellä. Hankkeella on ollut paljon annettavaa seurakuntatyöhön. Kesällä toteutettu markkinakysely antoi kuvan seurakuntalaisten toiveista ja odotuksista. Työyhteisön kokoontumisissa on noussut voimakkaasti esille yhteistyön lisäämisen tarve. Tämän pohdinnan erinomaisena lopputuloksena voidaan pitää toimintavuoden lopulla järjestettyä kaiken kansan joulupuuroa, jonka järjestelyyn osallistui koko työyhteisö. Tapahtuma ylitti kaikki odotukset. Päivän aikana kävi syömässä miltei 10 prosenttia seurakunnan jäsenmäärästä. Kaiken kansan joulupuuro tavoitti myös sellaisia, joita ei ole tavattu seurakunnan perustoiminnoissa. Kokemus vahvistaa ajatuksen siitä, että uudenlaiselle yhdessä tekemiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle on seurakunnassamme tilausta.

Työalojen tavoitteista ja niiden toteutumisesta kerrotaan lisää tämän tasekirjan toimintakertomusosiossa.

Henkilöstö:
Toimintavuoden aikana seurakunnan vt. kirkkoherrana toimi Pekka Asikainen huhtikuun puoliväliin saakka. Rovasti Rauli Junttila hoiti kirkkoherran virkaa 15.4-31.12.2016. Valtteri Laitila sai pappisvihkimyksen ja viranhoitomääräyksen seurakuntapastorin virkaan 28.2.2016 alkaen. Kanttori Keijo Piirainen jäi virkavapaalle 10.10.2016 alkaen hoitaakseen Kuhmon seurakunnan b-kanttorin viransijaisuutta. Kanttorin viransijaisuutta Pudasjärven seurakunnassa hoiti Tuomo Rahko.

Timo Liikanen
Kirkkoherra

SEURAKUNNAN TALOUS

Verotulot ja verotulojen täydennys

Seurakunnan kirkollisverotuloja arvioitiin saatavan 1,18 milj. euroa. Toteuma oli noin 11 500 euroa arvioitua pienempi ja edellisvuoden kirkollisverotilitysten kertymään verrattuna 63 000 euroa pienempi. Kirkollisverotilitykset vähenivät siis 5,12 % verrattuna edelliseen vuoteen. Yhteisöveroja ja valtionkorvausta kertyi kaikkiaan noin 193 600 euroa, jossa vähennystä edellisvuoteen 1,1 %. Verotulot ja valtionkorvaukset yhteensä pienenivät 4,6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.
Talousarvion verotulojen ja valtionkorvauksen määrä oli arvioitu varovaisuusperiaatteella, ja näin ollen toteuma muodostui noin 18 000 euroa arvioitua suuremmaksi.
Koska seurakunnan verotulot ovat pienet verrattuna niin koko kirkon kuin vertailuryhmän verotuloihin, on Kirkon keskusrahaston myöntämä verotulojen täydennysavustus mahdollistanut nykyisen tasoisen toiminnan. Kirkon keskusrahaston avustusta, verotulojen täydennystä saatiin noin 230 000 euroa. Kirkkohallitus on pyrkinyt mahdollisimman täsmällisesti kohdistamaan verotulojen täydennykset avustusta tarvitseville seurakunnille ja vastaavasti alentamaan täydennystä niiltä seurakunnilta, jotka eivät tilinpäätöstietojen mukaan ole olleet avustuksen tarpeessa. Verotulojen täydennystä on suunnattu erityisesti jäsenmäärältään pienille seurakunnille. Tammikuussa 2016 tasattiin verovuotta 2014, jolloin verotulojen täydennystä laskettaessa sovellettiin harvaan asutuissa seurakunnissa, kuten Pudasjärvikin on, korkeinta tasoitusrajaa (=80 %). Verotulojen täydennys tuli leikkaamattomana, koska vuoden 2014 tilinpäätöksen tulos oli negatiivinen.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 19,6 % (vuosi 2015 17,4 %). Kertomusvuoden toimintatuottojen määrää verrattuna edellisvuoteen kasvattivat mm. arvioitua suuremmat puunmyyntitulot.

Arvio talouden tulevasta kehityksestä

Seurakunnan talousarviovuoden 2017 kirkollisverotilitykset ovat helmikuun lopussa noin kuusi prosenttia ja yhteisöverot noin 61 % pienemmät edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kun mukaan lasketaan valtionkorvaus, on kokonaiskertymä noin kahdeksan prosenttia pienempi edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
Talousarvion toteuma on tällä hetkellä kuitenkin tasaisen kertymän rajoissa, koska kuluvalle vuodelle verotulojen arvioitiin pienenevän.
Vuoden 2016 alusta lukien seurakuntien yhteisövero-osuus poistui ja evankelis-luterilaiselle seurakunnalle myönnetään lakisääteinen valtionavustus. Valtionavun jakoperusteena käytetään kunnan asukasmäärää. Pudasjärven seurakunnan valtionavustus vuonna 2017 tulee olemaan noin 161 000 euroa (edellisvuonna 164 000 euroa). Alkujaan valtionkorvauksen määrää oli suunniteltu tarkistettavaksi kuluttajahintaindeksin muutosta vastaten, mutta kuluvan vuoden valtionkorvaukseen indeksikorotusta ei kuitenkaan valtioneuvoston päätökseen perustuen tullut.

Tulevien vuosien uhkatekijöitä talouden suhteen ovat verotulojen negatiivinen kehitys, mahdolliset muutokset verotulojen täydennyksen laskentaperusteisiin, valtionkorvauksen taso sekä seurakunnan jäsenmäärän laskeva trendi ja paikkakunnan korkea työttömyys.
Tähän kehitykseen on pyritty vastaamaan jo useina vuosina pitämällä toimintakulujen taso maltillisena.

Investoinnit

Talousarvion investointiosaan kirjattu kirkon, kellotapulin ja asehuoneen paanukattojen huoltotervaus toteutettiin kesällä 2016.
Koska kyseessä oli korjaus- ja huoltomeno, jonka seurauksena kohteen tulojen tai palvelujen tuottamiskyky voidaan säilyttää ennallaan, kirjattiin huoltotervauksesta aiheutuneet kustannukset tilikauden toimintamenoiksi (kirkkovaltuuston päätös 12.12.2016 § 38).
Seurakuntakeskuksen kellotapulin kunnostus/huoltomaalausta ei toteutettu määrärahojen riittämättömyyden vuoksi.

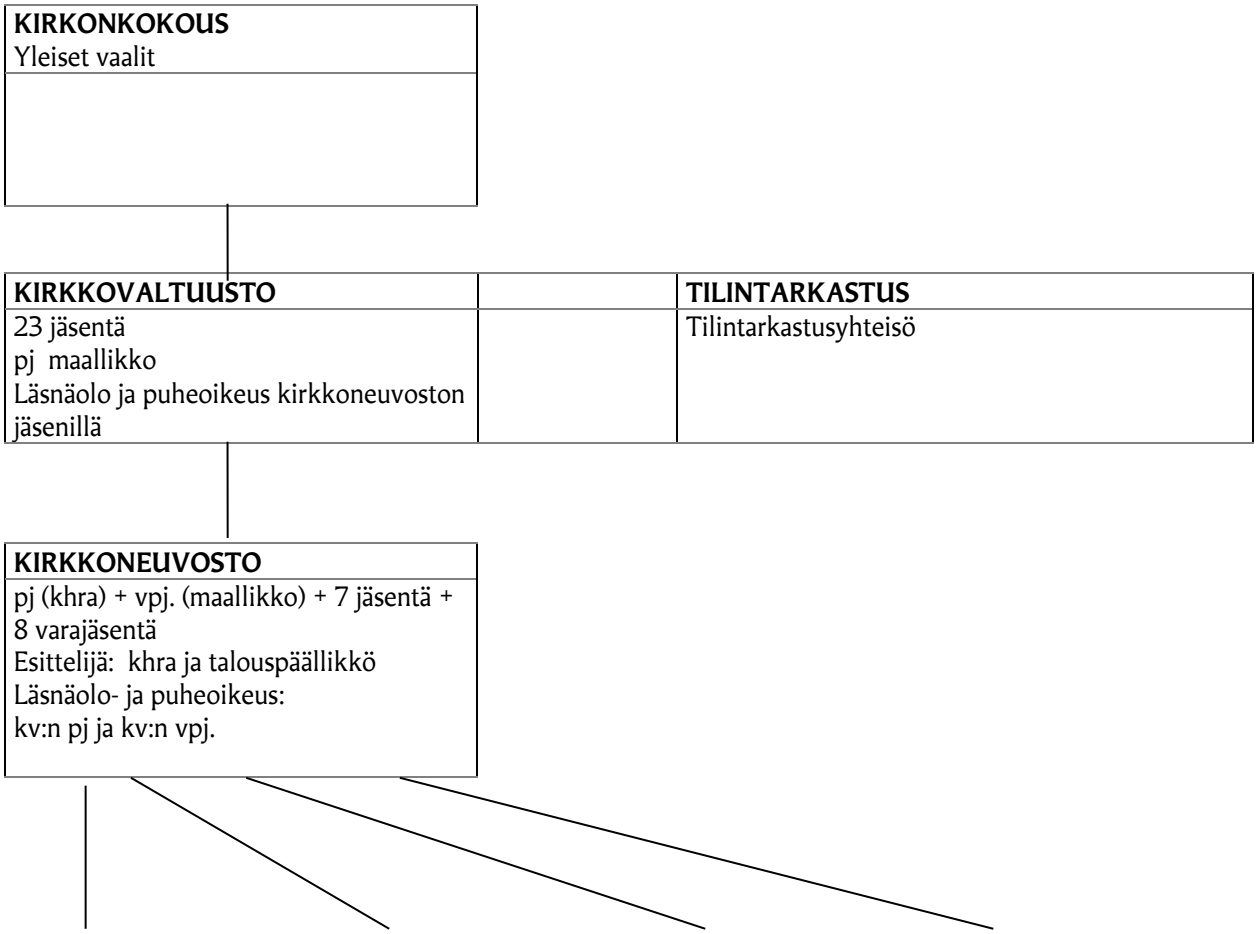
Vuosien 2017–2019 toiminta- ja talousuunnitelmaan on kirjattu seurakuntatalon kellotapulin kunnostus/huoltomaalaus (2017), kirkon tiivistys- ja energiaremontti (2017–2018) sekä Sarakylän hautausmaan muisto- ja uurna-alue (2017).
Rakennustoimikunta on aloittanut helmikuussa hankkeiden suunnittelun.

Maire Puhakka
talouspäällikkö

1.2. HALLINTO

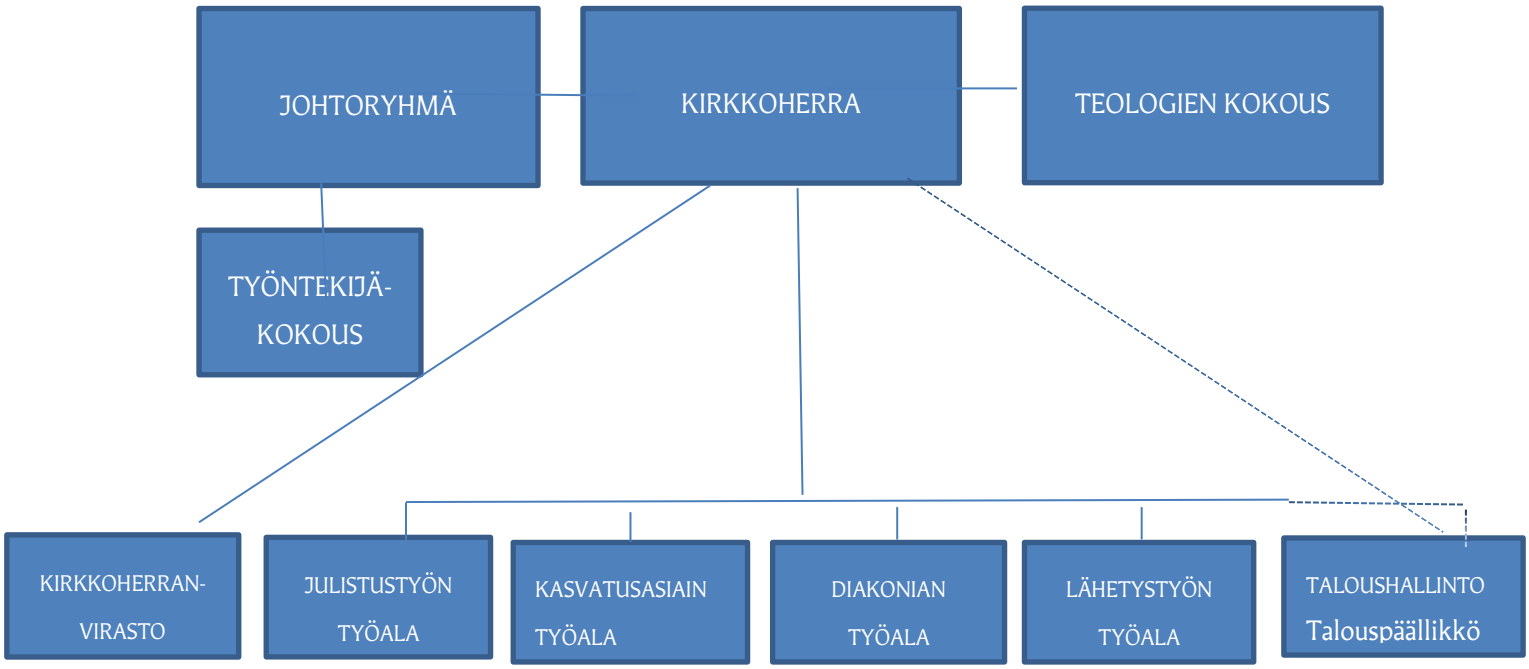
Hallintoelinten kokoonpano ja toiminta

SEURAKUNNAN PÄÄTÖKSENTEKO-ORGANISAATIO

JULISTUSTYÖN-JOHTOKUNTA	KASVATUSASIAIN-JOHTOKUNTA	DIAKONIATYÖN-JOHTOKUNTA	LÄHETYSTYÖN-JOHTOKUNTA
pj + 4 jäsentä + 5 varajäs.	pj + 4 jäsentä + 5 varajäs.	pj + 4 jäsentä + 5 varajäs.	pj + 4 jäsentä + 5 varajäs.
Esittelijä: työalajohtaja	Esittelijä: työalajohtaja	Esittelijä: työalajohtaja	Esittelijä: työalajohtaja
Läsnäolo- ja puheoikeus:	Läsnäolo- ja puheoikeus	Läsnäolo- ja puheoikeus	Läsnäolo- ja puheoikeus
Kirkkon. edustaja	Kirkkon. edustaja	Kirkkon. edustaja	Kirkkon. edustaja
Kirkkoherra	Kirkkoherra	Kirkkoherra	Kirkkoherra
Esittelijä	Esittelijä	Esittelijä	Esittelijä
Sihteeri	Sihteeri	Sihteeri	Sihteeri
VASTUUALUEET	VASTUUALUE	VASTUUALUEET	VASTUUALUE
Yleinen seurakuntatyö	Lapsi-ja nuorisotyö	Diakonia	Lähetystyö
Tiedotus		Kansainväl.diakoniatyö	
Musiikkitoiminta			

TOIMINNAN ORGANISAATIO

HALLINTOELIMET

KIRKKOVALTUUSTO 2015–2018

Valtuutetut, kokousten lukumäärä ja osallistuminen kokouksiin toimintavuonna 2016

Niskasaari Arvo, pj	3/4
Puurunen Terttu, vpj	4/4
Ahonen Esko, j	4/4
Ekdahl Aune	4/4
Fali Sirkku	4/4
Ikonen Eija, j	4/4
Jaakkola Anna-Maaria, j	4/4
Jurmu Iivari, j	4/4
Kemppanen Tuomas	0/4
Lantto Marja, j	3/4
Lohilahti Ilmari	4/4
Mattila Juhani	3/4
Nikula Veli, j	4/4
Perttu Seija, j	4/4
Pikkuaho Katriina	4/4
Piri Jouni, j	4/4
Puhakka Suvi	4/4
Ruokangas Mauno	4/4
Särkelä Katja, j	4/4
Tihinen Tuulikki, j	4/4
Tykkyläinen Kari	2/4
Vainio Taina	3/4
Veivo sointu, j	4/4

Lisäksi valtuuston kokouksiin ovat osallistuneet seuraavat varavaltuutetut:

Inget Irma, vj	4
Lauhikari Riina, vj	2
Loukusa Vuokko, vj	1
Väisänen Tarja	1

Maire Puhakka, sihteeri, talouspäällikkö	4/4
Pekka Asikainen, kirkkoneuvoston puheenjohtaja, vs. kirkkoherra	1/1
Rauli Junttila, kirkkoneuvoston puheenjohtaja, vs. kirkkoherra	3/3

TILINTARKASTUS

Päävastuullinen tilintarkastaja **2015–2018**
Simo Paakkola, JHTT, HTM, Oy Audiator Ab

KIINTEÄN JA IRTAIMEN OMAISUUDEN TARKASTAJAT 2015–2016

Kinnula Ritva, pj	Lantto Minna,vj
Hökkä Antti	Tolonen Ilkka, vj
Ojala Sari	Pankinaho Sirkka, vj

KIRKKONEUVOSTO 2015–2016

Kokousten lukumäärä ja osallistuminen kokouksiin toimintavuonna 2016

Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
Asikainen Pekka, pj	1/1		
Junttila Rauli	8/8		
Tihinen Tuulikki, vpj	9/9	Timonen Tuulikki	-

Ahonen Esko, j	8/9	Piri Jouni	1
Ikonen Eija, j	9/9	Tykkyläinen Marja-Leena	-
Jaakkola Anna-Maaria	8/9	Pikkuaho Katriina	1
Jurmu Iivari	8/9	Perttu Seija	1
Nikula Veli, j	8/9	Mattila Juhani	1
Ruokangas Mauno	9/9	Pohjanvesi Tapio	-
Veivo Sointu, j	9/9	Särkelä Katja	-

Niskasaari Arvo , kirkkovaltuuston puheenjohtaja	9/9
Puurunen Terttu, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	9/9
Puhakka Maire, sihteeri, talouspäällikkö	9/9

RAKENNUSTOIMIKUNTA

Toimikunnan jäsenet:

Puurunen Terttu, pj	4/4	
Kinnula Ritva	3/4	
Niskasaari Arvo	4/4	
Piri Jouni	2/4	
Junttila Rauli	3/4	15.4.2016 lukien
Riekki Pentti	2/4	
Puhakka Maire, sihteeri	4/4	

Rakennustoimikunnan jäsenet ovat lisäksi osallistuneet mahdollisuuksiensa mukaan tilivuoden aikana toteutettujen hankkeiden työmaakokouksiin.

KIRKKONEUVOSTON NIMEÄMÄT EDUSTAJAT 2015–2016

As Oy Pudasjärven Ahjorivi	Maire Puhakka, varalla Keijo Piirainen
As Oy Pudasjärven Ahjopuisto	Keijo Piirainen, varalla Maire Puhakka
Maanmittaustoimiston toimitukset	Veli Nikula, varalla Iivari Jurmu

JOHTOKUNNAT 2015–2018

Johtokunta toimii ja käyttää ratkaisuvaltaa vuosittain laatimansa ja kirkkoneuvoston hyväksymän toimintasuunnitelman ja kirkkovaltuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa.

JULISTUSTYÖN JOHTOKUNTA

Kokousten lukumäärä ja osallistuminen kokouksiin toimintavuonna 2016

Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen:	
Fali Sirkku, pj	3/3	Soronen Paula	-
Juusola Kimmo	2/3	Vengasaho Jouni	1
Ollila Alpo	2/3	Ollila Tapani	1
Puhakka Hannele	2/3	Puurunen Oili	1
Timonen Tuulikki, vpj	2/3	Vainio Taina	-

Sointu Veivo, kirkkoneuvoston edustaja	2/3
Asikainen Pekka, työalajohtaja	1/1
Junttila Rauli, työalajohtaja	1/2
Piirainen Keijo, sihteeri	3/3

Julistustyön johtokunnan nimeämät työryhmät:

Sarakylän kappelityöryhmä	Kokoontumiset
Jurmu Iivari, pj	2/2
Jylhänlehto Elina	2/2
Nivala Kaisa	1/2
Särkelä Katja	2/2
Puhakka Hannele (julistustyön johtokunnan edustaja)	2/2
Kukkurainen Juha, sihteeri	2/2

Tiedotusryhmä	
Fali Sirkku	3/4
Niskasaari Arvo	4/4
Polvi Pirkko	3/4

Ranua Elisa	2/4
Syrjälä Eija	0/4
Junttila Rauli	4/4
Laitila Valtteri	4/4

KASVATUSASIAIN JOHTOKUNTA

Kokousten lukumäärä ja osallistuminen kokouksiin toimintavuonna 2016

Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen
Lantto Marja, pj	1/2	Väisänen Tarja
Kemppanen Tuomas	1/2	Juurikka Annika
Turves Heikki	2/2	Timonen Mika
Mattila Juhani	2/2	Lyytikäinen Timo
Pikkuaho Katriina, vpj	2/2	Tuohimaa Jaana

Nikula Veli, kirkkoneuvoston edustaja	2/2
Laitila Valtteri	2/2
Väyrynen Marko, sihteeri	2/2

DIAKONIATYÖN JOHTOKUNTA

Kokousten lukumäärä ja osallistuminen kokouksiin toimintavuonna 2016

Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
Perttu Seija, pj	2/2	Karppinen Taimi	
Ekdahl Aune, vpj	1/2	Kujansuu Ritva	
Koivukangas Ari	1/2	Lohilahti Ilmari	1
Tykkyläinen Kari	0/2	Kellolampi Juho	
Särkelä Katja	2/2	Ahonen Eija	

Tihinen Tuulikki, kirkkoneuvoston edustaja	2/2
Kukkurainen Juha, työalajohtaja	2/2
Koivukangas Helena, sihteeri, diakoniaviranhaltija	2/2
Leinonen Eeva, diakoniaviranhaltija	1/2

LÄHETYSTYÖN JOHTOKUNTA

Kokousten lukumäärä ja osallistuminen kokouksiin toimintavuonna 2016

Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen
Loukusa Vuokko, pj	2/2	Tuominen Inkeri
Hemmilä Fanni	2/2	Vengasaho Raili
Ikonen Esa, vpj	2/2	Sahuri Jaakko 12.10.2015 saakka
		Outila Toivo 13.10.2015 lukien
Koskela Martta	2/2	Inget Irma
Stenius Kari, vpj	2/2	Kokko Antero

Ahonen Esko, kirkkoneuvoston edustaja	1/2
Kukkurainen Juha, työalajohtaja,sihteeri	2/2

VAALILAUTAKUNTA **9.5.2016-31.12.2018**

Kokousten lukumäärä ja osallistuminen kokouksiin toimintavuonna 2016 (kirkkoherranvaalit)

Junttila Rauli, vs. kirkkoherra, pj	4/4
Turves Heikki	4/4
Määttä Terttu	4/4
Ikonen Eija	4/4
Puhakka Suvi	3/4

Varajäsenet seuraavassa järjestyksessä:

Pietilä Sinikka	2 (kokous+vaalipäivä)
Piri Jouni	1 (vaalipäivä)
Ruokangas Mauno	1 (vaalipäivä)
Jaakkola Anna-Maaria	

Kirkkovaltuuston tärkeimpiä päätöksiä

9.2.2016

- Kirkkovaltuusto toimitti kirkolliskokouksen maallikkoedustajien ja hiippakuntavaltuuston maallikkoedustajien vaalin toimikaudeksi 1.5.2016 – 30.4.2020;
- Kirkkovaltuusto
  a. päätti, että Pudasjärven seurakunnan kirkkoherran virka julistetaan haettavaksi;
  b. päätti äänestyksen tuloksena 15–8 pyytää tuomiokapitulilta vaalin järjestämistä välillisenä vaalina perustellen asiaa sillä, että kohtaan c. kirjatut seurakunnan kirkkoherran viranhoitamiseen liittyvät erityistarpeet tulevat riittävästi huomioiduksi valinnassa.
  c. päätti yksimielisesti määrittää Pudasjärven seurakunnan kirkkoherran viranhoidon kannalta erityisiksi tarpeiksi seuraavat piirteet:
  – hyvä seurakunnan johtamistaito
  – hyvä yhteistyökyky ja hyvät verkostoitumistaidot
  – kokonaisvaltainen seurakuntatyön tunteminen
  – kokonaisnäkemys laajan ja harvaan asutun seurakunnan toiminnasta ja johtamisesta
  – sitoutuminen Pudasjärven seurakuntaan
  (Kirkko keskellä arkea-ryhmä jätti päätöksestä eriävän mielipiteen)

9.5.2016

- Kirkkovaltuusto hyväksyi tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.–31.12.2015;
- Kirkkovaltuustolle saatettiin tiedoksi talousarviototeuma 31.3.2016;
- Kirkkovaltuusto valitsi vaalilautakunnan ja nimesi puheenjohtajaksi kirkkoherran;
- Kirkkovaltuusto myönsi lisämäärärahan 30 000 euroa seurakuntakeskuksen ja kellotapulin julkisivujen huoltomaalauksesta aiheutuviin kustannuksiin;
- Kirkkovaltuusto myönsi 40 000 euron määrärahan seurakuntakeskuksen vesijohtosaneerauksen toteuttamiseksi;
- Kirkkovaltuustolle saatetiin tiedoksi kirkkoneuvoston hyväksymä sisäisen valvonnan ohje;

13.10.2015

- Kirkkovaltuustolle saatettiin tiedoksi talousarviototeuma 31.8.2016;
- Kirkkovaltuusto määräsi vuoden 2017 kirkollisveroprosentiksi 1,5 %

12.12.2016

- Kirkkovaltuusto hyväksyi 1.1.2017 voimaantulevat hautapaikkojen luovutushinnat;
- Kirkkovaltuusto hyväksyi talousarviomuutoksen, jossa tehtäväalueelle Seurakuntatalo/Rakennusten kunnossapito myönnettiin 20 000 euron lisämääräraha vesijohtosaneerauksesta ja muista korjaustoimenpiteistä aiheutuneisiin kustannuksiin sekä hyväksyi talousarviomuutoksen, jossa tehtäväalueelle Metsätalous kirjataan puunmyyntituottoihin 40 000 euron lisämääräraha;
- Kirkkovaltuusto hyväksyi seurakunnan ja hautainhoitorahaston talousarvion 2017 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2017–2019

Kirkkoneuvoston tärkeimpiä päätöksiä

Kirkkoneuvoston päätökset asioista, jotka ovat valmistelua kirkkovaltuustolle, on mainittu ainoastaan kohdassa Kirkkovaltuuston tärkeimmät päätökset

25.1.2016

- Kirkkoneuvosto hyväksyi muistutuksen Kurenalan osayleiskaavaehdotuksesta;

29.3.2016

- Kirkkoneuvosto päätti, että Pudasjärven seurakunnan toiminnasta ilmoitetaan sekä Iijokiseutu- että Pudasjärvi-lehdessä ja hyväksyi lehtien tarjoukset koskien vuoden 2016 ilmoittamista sekä valitsi molemmat lehdet seurakunnan virallisiksi ilmoituslehdiksi;
- Kirkkoneuvosoto päätti solmia metsien hoitosopimuksen kokonaistaloudellisesti edullisimman palveluntuottajan Mhy Pudasjärvi ry:n kanssa;
- Kirkkoneuvosto päivitti sisäisen valvonnan ohjeet;
- Kirkkoneuvosto päätti ottaa lastenohjaajan tehtäviä hoitavan Kerttu Luokkasen määräaikaiseen työsuhteeseen ajalle 1.7.2016–31.8.2017;

25.4.2016

- Kirkkoneuvosto hyväksyi Oulun ev. –lut.seurakuntayhtymän ja Pudasjärven seurakunnan välisen ostosopimuksen Oulun seurakuntayhtymän perheasiainneuvottelukeskuksen perheneuvontapalveluiden tarjoamisesta;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi arkkitehti Anita Yli-Suutalan laatiman seurakuntakeskuksen ja kellotapulin maalaustyöselostuksen sekä hyväksyi hankkeen rakennuttamis- ja valvontatehtäviin WSP Oy/Antti J. Karjalaisen;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi seurakuntakeskuksen vesijohtosaneeraushankkeen rakennuttamis- ja valvontatehtäviin WSP Oy/Antti J. Karjalaisen.

30.5.2016

- Kirkkoneuvosto hyväksyi kilpailutuksen perusteella Enegian suositteleman sähköntoimittajan Tampereen Sähkölaitos Oy:n;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi henkilöstön vuosilomat lomavuodelle 2016;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi Pudasjärven seurakunnan sijoituspolitiikan;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi LVI-Insinööritoimisto Mäkelä Oy:n laatimat suunnitelmat seurakuntakeskuksen vesijohtosaneeraustyön toteuttamiseksi sekä alakerrassa olevien tilojen ilmanvaihdon parantamiseksi;
- Kirkkoneuvosto valitsi urakoitsijaksi kokonaistaloudellisessa pisteytyksessä korkeimman pistemäärän saaneen Rakennusliike Asuntoinsinöörit Oy:n kirkon, kellotapulin ja asehuoneen paanukattojen huoltotervauksen toteuttajaksi urakkahinnan ollessa 45 000 euroa (alv 0 %).
  Kirkkoneuvosto päätti samalla, että määrärahojen riittämättömyyden vuoksi rakennusurakasta toteutetaan vain paanukattojen huoltotervaus, koska ne ovat kultuurihistoriallisesti arvokkaimpia rakennuksia. Seurakuntakeskuksen ja kellotapulin julkjsivujen huoltomaalaus päätettiin jättää toteuttamatta;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi Pohjola Vakuutus Oy:n tarjouksen Pudasjärven kirkkorakennuksen vakuutusturvasta ensiriskinä vakuutusmäärän ollessa 4 milj. euroa;
- Kirkkoneuvosto päätti kirkkoherranvaalin tiedottamiseen liittyvistä asioista

20.6.2016

- Kirkkoneuvosto suoritti Riekinkankaan hautausmaan katselmuksen;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi Pudasjärven seurakunnan pelastussuunnitelman;
- Kirkkoneuvosto valitsi seurakuntakeskuksen vesijohtosaneeraustyön urakoitsijaksi hinnaltaan halvimman tarjouksen tehneen Greenpipe Oy:n, urakkahinnan ollessa 34 500 euroa (alv 0%);
- Kirkkoneuvosto hyväksyi Pudasjärven Osuuspankin (Op Private Oulu) tarjouksen varainhoitoratkaisusta, joka perustuu yhdessä sovittuun sijoitusstrategiaan ja kirkkoneuvoston hyväksymään seurakunnan sijoituspolitiikkaan;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi kirkon, kellotapulin ja asehuoneen huoltotervauksesta tehdyn urakkasopimuksen Rakennusliike Asuntoinsinöörit Oy:n kanssa;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi tehtäväksi noin 43 ha:n taimikonhoitotyöt;
- Kirkkoneuvosto antoi piispantarkastuskertomukseen tarvittavat lausunnot;

1.8.2016

- Kirkkoneuvosto suoritti Sarakylän hautausmaan katselmuksen;
- Kirkkoneuvostolle saatettiin tiedoksi Sarakylän hautausmaan muualle haudattujen muistomerkin suunnittelutilanne;
- Kirkkoneuvosto päivitti Pudasjärven seurakunnan nelikenttäanalyysin esitettäväksi piispantarkastuksen yhteydessä;
- Kirkkoneuvosto päätti valita kanttori Tuomo Rahkon hoitamaan kanttori Keijo Piiraisen viransijaisuutta 10.10.2016–31.5.2017;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi Pudasjärven Puutarha Kukkahuone Oy:n tarjouksen hautausmaiden kukista vuosiksi 2017–2018;

26.9.2016

- Kirkkoneuvosto hyväksyi henkilöstön koulutussuunnitelman vuodelle 2017;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi kasvvatusasiain johtokunnan esityksen seurakunnan lapsityön henkilörakenteesta syyskuusta 2017 alkaen ja päätti laittaa lastenohjaajan työsopimussuhteisen tehtävän haettavaksi vuoden 2017 alkuopuolella;

- Kirkkoneuvosto valitsi lapsiasiainhenkilöiksi kaudelle 2017–2018 Marko Väyrysen ja Heikki Turveksen;

28.11.2016

- Kirkkoneuvosto hyväksyi työterveyshuollon toimintasuunnitelman ajalle 24.10.2016–31.12.2020;
- Kirkkoneuvosto hyväksyi käyttökorvaukset ja maksut vuodelle 2017;

1.3. Henkilöstö

Henkilöstö 31.12.2016

Vakinaisessa virkasuhteessa	12 henkilöä,
joista virkavapaalla	1 henkilö
Määräaikaisessa virkasuhteessa	1 henkilö
Avoimen viran hoitajana	1 henkilö
Toistaiseksi voimassa olevassa työsopimussuhteessa	5 henkilöä
Määräaikaisesti voimassa olevassa työsopimussuhteessa	1 henkilö

Kertomusvuoden aikainen vakituinen henkilöstö ja sijaisuudet (yli 6 kk):

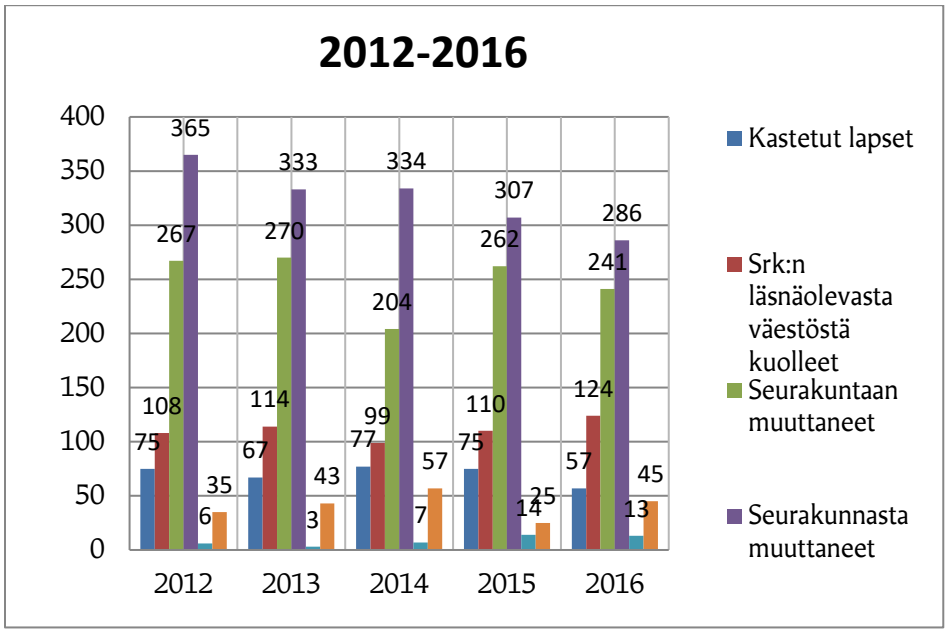
Asikainen Pekka	vs. kirkkoherra 1.8.2015–30.4.2016
Inkeroinen Tiina	nuorisotyönohjaaja
Jaakkola Jukka	kanttori (ylempi korkeakoulututkinto)
Junttila Rauli	vs. kirkkoherra 15.4.–30.4.2016, vt. kirkkoherra 16.4.2016–31.12.2016
Koivukangas Helena	diakoniaviranhaltija
Kukkurainen Juha	kappalainen
Laitila Valtteri	seurakuntapastori 1.2.2016 alkaen
Lehmikangas Anja	toimistosihteeri
Leinonen Eeva	diakoniaviranhaltija
Luokkanen Marja-Sinikka	lapsityönohjaaja
Mustonen Teija	kirjanpitäjä
Piirainen Keijo	kanttori (muu piispainkokouksen hyväksymä tutkinto) virkavapaalla 10.10.2016–31.5.2017
Puhakka Maire	talouspäällikkö
Rahko Tuomo	vs. kanttori (muu piispainkokouksen hyväksymä tutkinto) 10.10.2016–31.5.2017
Väyrynen Marko	erityisnuorisotyönohjaaja

Työsopimussuhteiset:

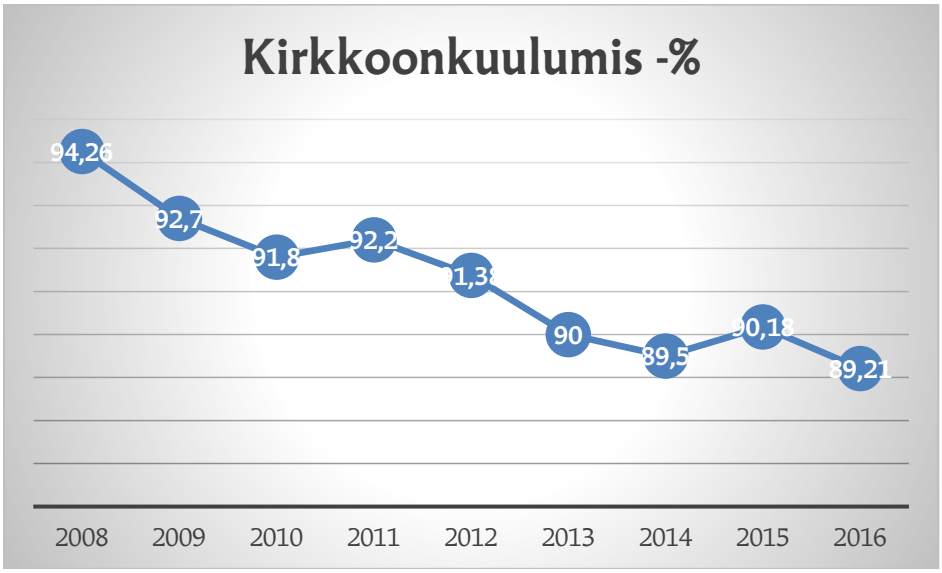
Ilvo-Hepola Emmi	lastenohjaaja
Luokkanen Kerttu	lastenohjaaja, määräaikainen 31.8.2017 saakka
Riekki Juha	seurakuntamestari/osa-aikainen
Riekki Pentti	seurakuntamestari
Salmela Ulla	siivooja-vahtimestari
Tauriainen Heli	lastenohjaaja (50 %)

1.4. Väkiluku

	2012	2013	2014	**2015**	**2016**
Kastetut lapset	75	67	77	**75**	**57**
Srk:n läsnäolevasta väestöstä kuolleet	108	114	99	**110**	**124**
Seurakuntaan muuttaneet	267	270	204	**262**	**241**
Seurakunnasta muuttaneet	365	333	334	**307**	**286**
Kirkkoon liittyneet	6	3	7	**14**	**13**
Kirkosta eronneet	35	43	57	**25**	**45**
Läsnäoleva väestö	7880	7730	7530	**7439**	**7300**
Läsnäoleva väestön muutos	-157	-151	-201	**-91**	**-147**
poissaoleva väestö	549	538	542	**532**	**514**
Avioliittoja solmittiin	32	36	11	**19**	**22**
Avioeroja	13	10	13	**11**	**11**

1.5. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Seurakunta 2020 – strategia Seurakunta elämässä

Toiminta-ajatus
Pudasjärven seurakunnassa ihminen voi muuttuvan ajan keskellä kohdata muuttumattoman Jumalan sanassaan ja armossaan sekä ymmärtää Kristuksen sovitustyön merkityksen.

Arvot
- sitoutuminen Raamattuun ja luterilaiseen tunnustukseen
- Pyhän kunnioittaminen
- jokaisen ihmisen pitäminen Jumalan kuvana

Visio
Pudasjärven seurakunta on vuonna 2020 kaikessa toiminnassaan uskollinen perussanomalleen ja läsnä ihmisen elämässä. Jokainen ihminen kohdataan omana itsenään kulloisessakin elämän tilanteessa.

Strategiset suuntaviivat
- toiminnan ja henkilöstöresurssien sopeuttaminen ikärakenteen ja toimintaympäristön muutoksiin
- hallinnon uudistaminen/yksinkertaistaminen
- työalojen yhteistyön tiivistäminen
- sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen
- vapaaehtoistyöhön kannustaminen

SWOT-NELIKENTTÄANALYYSI Kn. 1.8.2016 § 91

VAHVUUDET

- Kirkkoon kuuluminen vahvaa
- Hyvät toimitilat
- Vastuullinen taloudenhoito
- Ammattitaitoinen ja innovatiivinen henkilöstö
- Vapaaehtoistoiminta
- Aktiivinen ja monipuolinen toiminta
- Herätysliikkeiden toiminta

HEIKKOUDET

- Työikäisten tavoittamattomuus
- Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus
- Resurssien rajallisuus
- Pitkät etäisyydet

UHKATEKIJÄT

- Jäsenmäärän lasku
- Talouden kehitys
- Yhteiskunnalliset kehityssuunnat
  - yhteisöllisyyden heikkeneminen
  - yksilöllisyyden korostuminen
  - yhteiskunnan pirstaloituminen
  - kirkosta eroaminen
- Seurakuntalaisten ikääntyminen
- Kylien väkimäärän väheneminen
- Yksinäisyyden lisääntyminen
- Moniongelmaisten asiakkaiden määrän kasvu
- Tulopohjan heikkeneminen
- Työntekijöiden voimavarojen rajallisuus

MAHDOLLISUUDET

- Toimitilat riittävät pitkälle tulevaisuuteen
- Sopiva henkilöstömäärä
- Vapaaehtoistoiminta
- Hyvä seurakuntalaisten tavoitettavuus
- Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa
- Seurakunnan mukanaolo erilaisissa tapahtumissa
- Monikulttuurisuuden ymmärtäminen rikkautena

1.5.1. Talousarviossa hyväksyttyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Kirkkovaltuuston hyväksymä sitovuustaso talousarviossa on toimintayksikön ulkoinen toimintakate. Hallinnon vyörytyserät, sisäiset korkomenot ja –tulot sekä sisäiset vuokramenot ja –tulot eivät ole sitovia eriä.

Toimintayksiköiden talousarviototeutumien yhteydessä on kerrottu vertailutietoa vuodelta 2015 koko kirkosta ja vertailuryhmästä 10, johon kuuluu 22 mm. väkiluvultaan vastaavaa seurakuntaa kuin Pudasjärvi
(esim. Ii, Haapajärvi, Haapavesi, Keminmaa, Liminka, Muhos, Siikalatva, Sodankylä, Suomussalmi)

Talousarviototeumavertailuissa luvut ovat kirjanpidon merkkiset. Tilinpäätöslaskelmissa ovat tuotot + merkkisiä ja kulut – merkkisiä.

YLEISHALLINTO (Pääluokka 1)

Yleishallinto	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-12 060	**-13 201,13**	1 141,13	109,5
Toimintakulut (ulkoiset)	223 920	**218 366,04**	5 553,96	97,5
Toimintakate 1 (ulkoinen)	211 860	**205 164,91**	6 695,09	96,8
Toimintatuotot (sisäiset)		**0,00**	0,00	0,0
Toimintakulut (sisäiset)	30 560	**35 567,09**	-5 007,09	116,4
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	242 420	**240 732,00**	1 688,00	99,3
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-219 290	**-221 971,80**	2 681,80	101,2
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	23 130	**18 760,20**	4 369,80	81,1

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Hallintoelimet** Kirkolliset vaalit Kirkkovaltuusto Kirkkoneuvosto Vaalilautakunta Julistustyön, kasvatusasiain, diakoniatyön ja lähetystyön johtokunnat Rakennustoimikunta Työryhmät
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	**Kirkkovaltuusto on paikallisseurakunnan ylin päättävä elin** ja se käyttää seurakunnan päätösvaltaa, ellei toisin ole säädetty (KL 9 ja KJ 8). Kirkkovaltuusto päättää mm. 1) talousarvion ja tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä tili- ja vastuuvapaudesta; 2) veroprosentista; 3) rakennusten rakentamisesta ja hautausmaan perustamisesta; 4) hautapaikkamaksuista jne. 5) virkojen perustamisesta ja lakkauttamisista **Kirkkoneuvostolla on seurakunnassa keskeinen asema**. Kirkkoneuvoston asiana on, jollei toisin ole säädetty tai määrätty, 1) yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi; 2) päättää kirkolliskokouksen määräämissä rajoissa kirkollisten kirjojen käyttöön ottamisesta; 3) johtaa seurakunnan hallintoa sekä seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa;

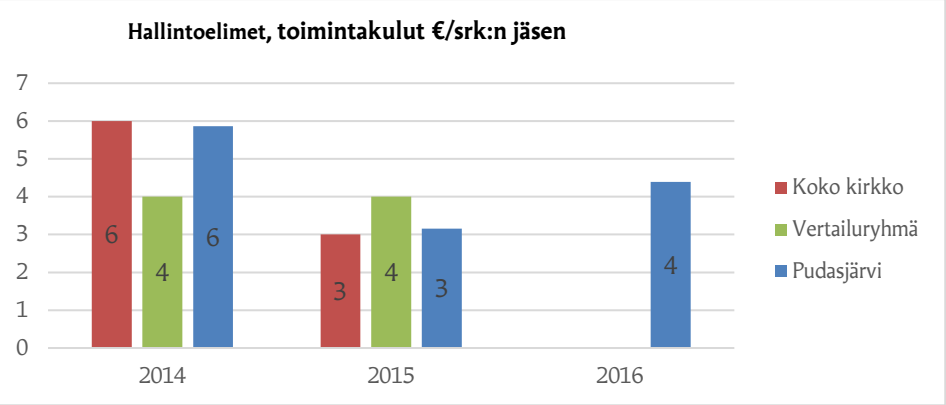
	4) huolehtia kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta; 5) valvoa seurakunnan etua, edustaa seurakuntaa sekä tehdä sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet. Kirkkoneuvosto valmistelee asiat valtuustolle. **Johtokuntien tehtävänä on mm**. 1) johtaa ja kehittää sille kuuluvaa työalaa; 2) huolehtia työalansa yhteyksistä muuhun seurakuntatyöhön; 3) huolehtia työalaansa koskevasta koulutuksesta; 4) huolehtia työalaansa koskevasta tiedottamisesta; 5) pitää yhteyttä rovastikunnan, hiippakunnan ja koko kirkon puitteissa työalaan tapahtuvaan toimintaan; 6) pitää yhteyttä työalallaan toimiviin viranomaisiin, yhteisöihin ja järjestöihin; 7) laatia kirkkoneuvostolle seuraavaa vuotta varten toimintasuunnitelma ja talousarvioehdotus sekä edellisen vuoden toimintakertomus, sekä 8) suorittaa muut kirkkoneuvoston sille antamat tehtävät **Rakennustoimikunta**, jonka toimenkuvana on eri rakennushankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyvät valmistelu- ja täytäntöönpano tehtävät. Kirkkoneuvosto nimeää rakennustoimikunnan. **Työryhmät** Kirkkoneuvoston ja johtokuntien nimeämät työryhmät.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016-2018	• Suunnitelmallisuus seurakunnan toiminnassa; • Seurakunta 2020 strategia
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen	• Koulutustilaisuuksia eri aihepiireittäin ei järjestetty, koska resurssit eivät antaneet myöten johtuen mm. siitä, että kertomusvuonna oli kirkkoherranvaalit, piispantarkastus ja lisäksi kirkkoherran viranhoidossa oli vaihtuvuutta
Kirkkoherran vaalit	• Kertomusvuonna toimitettiin kirkkoherranvaali, jossa ehdolla olivat Tyrnävän seurakunnan kirkkoherra Timo Liikanen ja Ristijärven kirkkoherra Pauli Kivioja. Vaaleissa seurakunnan äänioikeutettujen lukumäärä oli 5910, vaalissa annettiin 994 ääntä, joista hylättiin 6. Äänestysprosentti oli 16,82 %; • Ensimmäisellä vaalisijalla ollut Tyrnävän kirkkoherra Timo Liikanen sai 771 ääntä ja toisella vaalisijalla ollut Ristijärven seurakunnan kirrkoherra sai 212 ääntä.
Seurakunta 2020 strategian huomioiminen läpäisyperiaatteella kaikissa toimintayksiköissä	• Piispantarkastukseen liittyen kirkkoneuvosto päivitti seurakunnan nelikenttäanalyysin (kts. sivu 17); • Seurakunnan strategian uudistamista on aloitettu UUTE-hankkeeseen liittyvissä työpajoissa.
	• Helmikuussa 2016 Kirkon uudistamiskomitea vieraili Pudasjärven seurakunnassa. Tilaisuudessa niin seurakunnan kuin kaupungin johto antoivat ”tilannekatsauksen”, missä mennään Pudasjärvellä.

Perustelut

- Luottamuselinten kokouspalkkiot ja matkakorvaukset
  - vaalilautakunta, 4 kokousta
  - kirkkovaltuusto, 4 kokousta
  - kirkkoneuvosto, 9 kokousta
  - johtokunnat 2-3 kokousta
  - rakennustoimikunta, 4 kokousta
  - työryhmät 2-3 kokousta
- Kotimaa-lehden vuosikerta varsinaisille luottamushenkilöille heidän niin halutessa
- Luottamushenkilöiden huomionosoitukset (merkkipäivät, joululahjat ym.)

- Toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna selittyy pääosin kirkkoherran vaaleista aiheutuneilla kustannuksilla
- Hallinnon menot on vyörytetty seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen eri tehtäväalueille toimintakatteen mukaisessa suhteessa

Hallinto	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	36 240	**32 033,27**	4 206,73	88,4
Toimintakate 1 (ulkoinen)	36 240	**32 033,27**	4 206,73	88,4
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	5 000	**6 476,54**	-1 476,54	129,5
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	41 240	**38 509,81**	2 730,19	93,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-41 240	**-38 509,81**	-2 730,19	93,4
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	**0,00**	0,00	0,0

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Talous- ja henkilöstöhallinto** Tilintarkastus ja valvonta
Toiminta-ajatus / Tehtävä	• Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. • Tilintarkastaja antaa kirkkovaltuustolle kultakin tilikaudelta taloussäännössä määrätyssä ajassa kertomuksen, jossa esitetään tarkastuksen tulokset.
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Laadukas ja asiantunteva tilintarkastus luo omalta osaltaan turvaa ja oikeita käytäntöjä hallinnon ja talouden hoidossa	• Kirkkovaltuuston valitsema tilintarkastaja JHTT Simo Paakkola Audiator Oy:stä on tarkastanut seurakunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen. • Kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastukset sekä rahavarojen ja arvopaperien tarkastukset on hoidettu osana sisäistä valvontaa ja tilintarkastaja on tarkastanut ne tarpeelliseksi katsomallaan tavalla hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. • Kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajat ovat antaneet kirkkoneuvostolle kertomuksen.
Perustelut Tilintarkastajien ja kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajien palkkiot sivukuluineen, jotka on vyörytetty seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen eri tehtäväalueille toimintakatteen mukaisessa suhteessa.	

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Talous- ja henkilöstöhallinto** Taloushallinto
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Taloushallinnon, henkilöstöhallinnon sekä kiinteistö- ja hautaustoimen hallinnolliset tehtävät Kirkkoneuvoston, kirkkovaltuuston ja osittain johtokuntien ja eri toimikuntien asioiden valmistelu ja omalta osaltaan päätösten toimeenpano
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) sovellusohjelmien ja käytäntöjen hyödyntäminen yhä voimallisemmin	• Taloushallinnon henkilöstö on osallistunut Kirkon palvelukeskuksen järjestämiin nettikoulutuksiin aktiivisesti; • Kirkon palvelukeskus on kehittänyt käytäntöjä jouhevampaan suuntaan; • Työajan säästö on suunnattu mm. kirkkoherranviraston ja kirkonkirjojen pitoon liittyvien tehtävien hoitamiseen mm. vuosilomien aikana.
Arkistointi ajan tasalle	• Arkistonmuodostussuunnitelmaa ei päivitetty kertomusvuoden aikana, mm. talous- ja henkilöstöhallinnon osalta on jääty odottamaan tarkempaa ohjeistusta Kirkon palvelukeskuksesta; • Arkistointia tarkasteltiin voimassaolevan arkistonmuodostussuunniteman pohjalta voimallisemmin piispantarkastuksen yhteydessä.
Sisäinen valvonta	• Kirkkoneuvosto hyväksyi päivitetyn sisäisen valvonnan ohjeen kokouksessaan 29.3.2016.

Perustelut

- Talouspäällikön ja kirjanpitäjän palkkamenot henkilösivukuluineen
- IT-palvelut
    - IT-yhteistyöalueen kustannukset 11 407 euroa, 1,53 €/jäsen (edell. vuonna 1,52 €/jäsen)
    - kustannukset jaettu eri tehtäväalueille henkilöstön ja työasemien perusteella
- Kipa-palvelukeskusmaksu noin 18 415 euroa, 2,52 €/jäsen (edell. vuonna 2,51 €/jäsen)
- Talouspäällikön ja kirjanpitäjän palkka- ja henkilöstökuluista on oikaistu osa hautainhoitorahaston kuluksi.
- Talous- ja henkilöstöhallinnon kulut on vyörytetty seurakunnallisen toiminnan ja hautatoimen eri tehtäväalueille toimintakatteen mukaisessa suhteessa.

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Talous- ja henkilöstöhallinto** Henkilöstöhallinto
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Henkilökunnan terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen
Keskeiset painopistealueet suunnittelu kaudella 2016-2018	Henkilökunnan terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtiminen
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toteuma**
Työn turvallisuuden ja työhyvinvoinnin edistäminen	• Työntekijöitä kannustettiin liikunnan lisäämiseen ja säännöllisyyteen mm. kustantamalla uinti/kuntosalikäynti kerran viikossa sekä kerran viikossa salivuokra sählyn pelaamiseen. • Työntekijöiden keväinen virkistyspäivä vietettiin Ranualla ja syksyllä Oulussa, jossa tutustuttiin mm. Merimieskirkon toimintaan. • Työterveyshuollon ja työntekijöiden yhteistyönä toteutettiin työpaikkaselvitykset kohdistuen pappien, kanttoreiden ja diakoniaviranhaltijoiden työolosuhteisiin. Selvityksessä arvioitiin työstä, työympäristöstä ja työyhteisöstä aiheutuvien terveysvaarojen ja haittojen, kuormitustekijöiden sekä voimavarojen terveydellistä merkitystä työkyvylle. Koko henkilöstöä koskevat työpaikkaselvitysten raportit

	toimenpidesuosituksineen annettiin kirkkoneuvostolle tiedoksi marraskuussa 2016; • Ensiapukoulutus (EA I kertauskurssi 8 t, Suomen ensiapukoulutus ry) järjestettiin keväällä; • Vaarojen ja riskien kartoituksen päivitys jäi tekemättä.
Henkilöstön osallisuus työn suunnitteluun ja kehittämiseen	• Yhteistyötoimikunta kokoontui kaksi kertaa; • Työntekijäkokouksia pidettiin pääsääntöisesti kerran kuukaudessa lukuun ottamatta kesäaikaa; • Kausisuunnittelukokouksia ei kertomusvuonna pidetty; • Pudasjärven seurakunta on jatkanut työtään UUTE-hankkeen parissa. Hankkeen kautta halutaan löytää aktiivisia toimintatapoja meneillään olevassa seurakuntakentän muutoksessa ja kehittää seurakuntien toimintaa vastaamaan entistä paremmin seurakuntalaisten tarpeisiin. Samalla vahvistetaan myös esimiesten muutos- ja työkykyjohtamisen osaamista niin seurakuntien työntekijöiden kuin seurakuntalaisten hyväksi.
Osaava työsuojeluhenkilöstö	• lehdet, kirjallisuus

Perustelut

<u>Työsuojelutoiminta</u>

Työsuojelun yhteistoiminnan tarkoitus on seurakunnan työsuojelusopimuksessa sovitulla tavalla seurakunnan ja sen palveluksessa olevan henkilöstön yhteisin toimenpitein edistää turvallisuutta ja terveellisyyttä ottaen huomioon työssä ja työympäristössä vaikuttavat ruumiilliset ja henkiset rasitustekijät sekä turvata henkilöstön tiedonsaanti- ja vaikutus-mahdollisuudet omaa työtään, työsuhdeturvaansa ja työympäristöään koskevien päätösten valmistelussa ja toteuttamisessa.
Työsuojelun yhteistoimintaelimenä seurakunnassa on yhteistyötoimikunta, jonka toimikausi alkoi vuoden 2014 alussa. Toimikuntaan kuuluvat työntekijöiden edustajina työsuojeluvaltuutettu Marko Väyrynen, II varavaltuutettu Tiina Inkeroinen sekä työnantajan edustaja, työsuojelupäällikkö Maire Puhakka.
Työpaikkakokous on työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoimintaelin. Työpaikkakokouksessa käsitellään työpaikkaan välittömästi liittyviä asioita. Työpaikkakokous toimii myös tiedonvälitysfoorumina työnantajan ja työntekijöiden välillä.

<u>Työterveyshuolto</u>

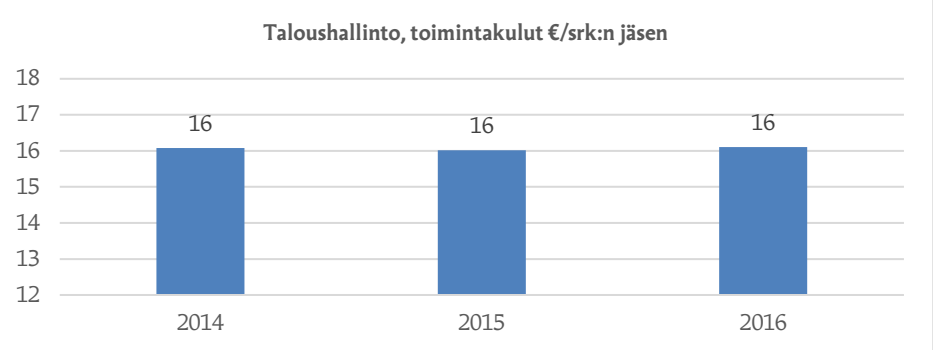
1.8.2012 lukien sopimus työterveyshuollon palveluista on tehty Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa. Sopimus sisältää myös työterveyshuoltolain (1383/2001) 12 §:ssä tarkoitettujen palvelujen lisäksi sairaanhoitopalvelut yleislääkäritasoisena sairaanhoitona. Työterveyshuollon kustannuksista seurakunta saa korvausta Kansaneläkelaitokselta sairausvakuutuslain mukaan.

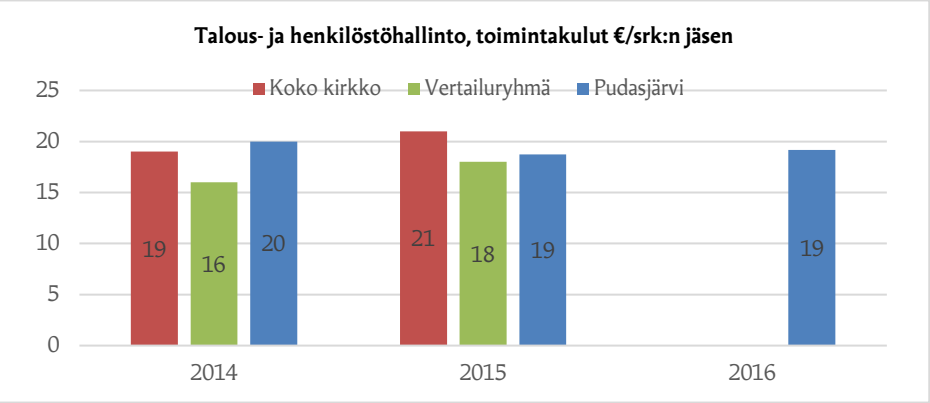
<u>Henkilöstön työpaikkaruokailu</u>

Seurakunnan työntekijöille on osoitettu mahdollisuus työpaikkaruokailuun Nesteellä, ABC Koillisportissa ja Jukolan Pirtissä. Työntekijät ovat maksaneet työpaikkalounaastaan verotusarvon mukaisen korvauksen.

Työhyvinvoinnista aiheutuvat kustannukset on vyörytetty seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen eri tehtäväalueille työalakatteiden mukaisessa suhteessa.

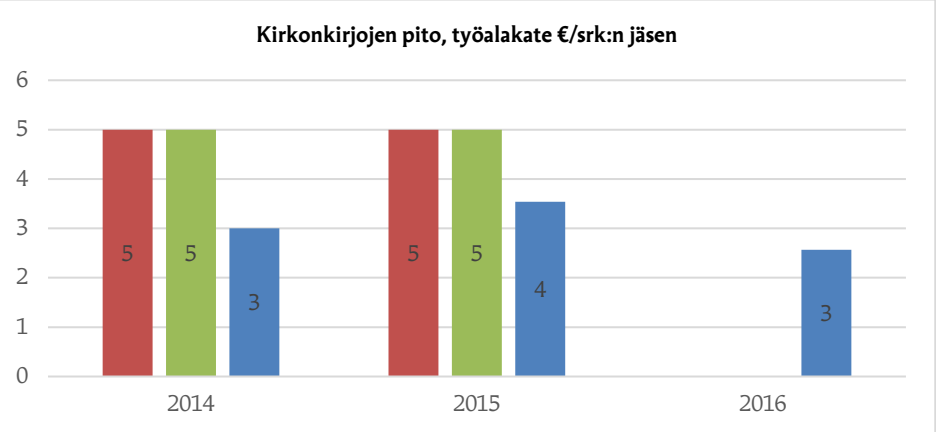
Talous- ja henkilöstöhallinto	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-6 510	**-6 037,93**	-472,07	92,7
Toimintakulut (ulkoiset)	142 460	**139 909,89**	2 550,11	98,2
Toimintakate 1 (ulkoinen)	135 950	**133 871,96**	2 078,04	98,5
Toimintatuotot (sisäiset)		**0,00**	0,00	0,0
Toimintakulut (sisäiset)	9 720	**13 833,22**	-4 113,22	142,3
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	145 670	**147 705,18**	-2 035,18	101,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-145 670	**-147 705,18**	2 035,18	101,4
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	**0,00**	0,00	0,0

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Kirkonkirjojenpito** Kirkonkirjojenpito
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Jäsenrekisterin ylläpito
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Kirkon yhteinen Kirjuri-ohjelma
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Kirjuri-ohjelman jäsentietojärjestelmän hyödyntäminen	Virkatodistukset Kirjurista • jäsentietojen päivittäminen ja tarkastaminen • digitoidun aineiston tarkastaminen jatkuu
Perustelut • virkatodistus- ja sukututkimustuotot • kirkonkirjojenpidon pidosta aiheutuvat henkilöstö- ym. menot	

Kirkonkirjojen pito	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 100	**-7 084,30**	1 984,30	138,9
Toimintakulut (ulkoiset)	20 310	**19 879,62**	430,38	97,9
Toimintakate 1 (ulkoinen)	15 210	**12 795,32**	2 414,68	84,1
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	7 920	**5 007,92**	2 912,08	63,2
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	23 130	**17 803,24**	5 326,76	77,0
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät		**956,96**	-956,96	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	23 130	**18 760,20**	4 369,80	81,1

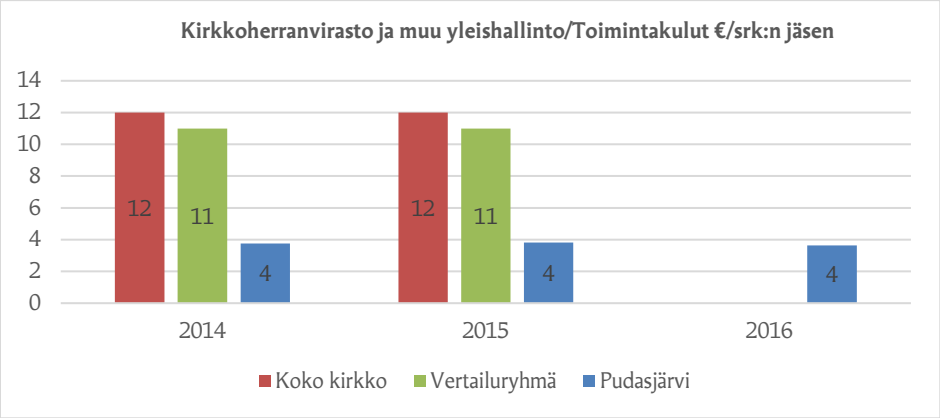

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto** Kirkkoherranvirasto Muu yleishallinto
Toiminta-ajatus /Tehtävä	• Kirkollisten toimitusten, kuten hautausten, kasteiden ja vihkimisten ajanvarausten hoitaminen sekä seurakunnan tilojen varausten hoitaminen • Kassa, postitus, kopiointi ym. yhteiset toiminnot
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Ammattitaidon kehittäminen seurakuntalaisen kohtaamiseksi
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Kiinnitetään huomioita seurakuntalaisten kohtaamiseen ja palveluun	• On osallistuttu järjestettyihin koulutuksiin
Palvellaan seurakuntalaisia neuvonnan ja kirkollisten ilmoitusten välityksellä mahdollisimman hyvin	• Kirkollistet ilmoitukset on julkaistu seurakunnan ilmoituslehdissä ja seurakunnan kotisivulla.
Arkistointi ajan tasalle	• Arkistonmuodostussuunnitelmaa ei päivitetty kertomusvuoden aikana; • Arkistointia tarkasteltiin voimassaolevan arkistonmuodostussuunniteman pohjalta voimallisemmin piispantarkastuksen yhteydessä

Perustelut

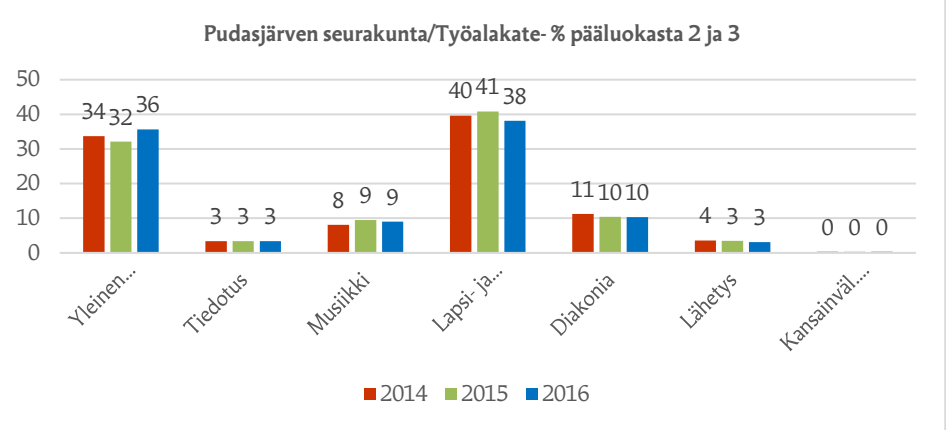
- Kirkkoherranviraston hoidosta ja rovastikunnan toiminnasta aiheutuneet tuotot ja kulut on vyörytetty seurakunnallisen ja hautaustoimen eri tehtäväalueille toimintakatteen mukaisessa suhteessa. Rovastikunnan kulut on jaettu rovastikuntaan kuuluvien seurakuntien jäsenmäärien suhteessa.
- Syksyllä 2016 osallistuttiin Koillismaan rovastikunnan ajankohtaispäivään "Tulevaisuuden seurakunta". Tilaisuuden kohderyhmänä olivat rovastikuntaan kuuluvien seurakuntien luottamushenkilöt ja työntekijät. Tilaisuudessa luennoitsi mm. Kirkkohallituksen kansliapäällikkö TT Jukka Keskitalo;
- Muun yleishallinnon toimintakate ylittyi johtuen mm. piispantarkastukseen liittyvistä kustannuksista Piispantarkastus tapahtui 23. ja 25.9.2016. Tarkastajina toimivat Piispa Samuel Salmi, asessori Satu Saarinen, lääninrovasti Tuomo Törmänen ja notaari Jenni Siljander. Seurue vieraili kaupungintalolla ja Profin Oy:llä.

Kirkkoherranvirasto ja muu yleishal-linto	TA kuluva 2016	Toteuma 2016	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-450	**-78,90**	-371,10	17,5
Toimintakulut (ulkoiset)	24 910	**26 543,26**	-1 633,26	106,6
Toimintakate 1 (ulkoinen)	24 460	**26 464,36**	-2 004,36	108,2
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	7 920	**10 249,41**	-2 329,41	129,4
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	32 380	**36 713,77**	-4 333,77	113,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	-32 380	**-36 713,77**	4 333,77	113,4
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	**0,00**	0,00	0,0

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (Pääluokka 2)

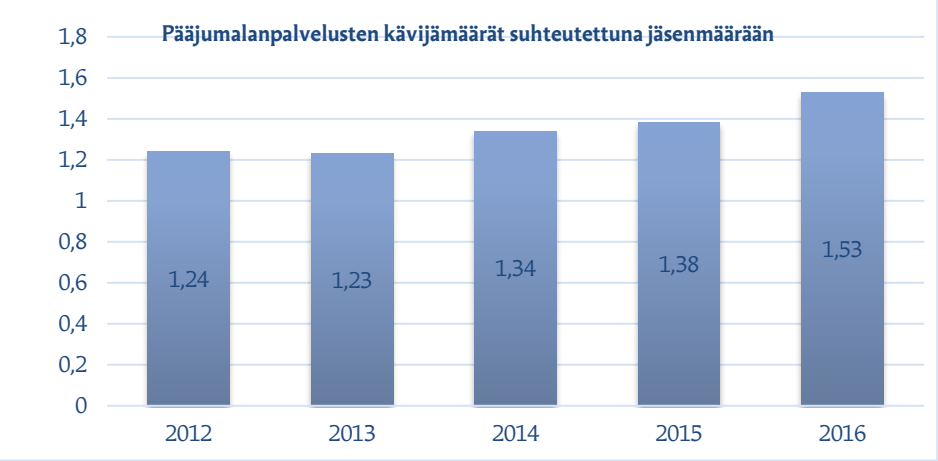
	Ta kuluva 2016	TA muu-tokset	Ta muutoten jälkeen 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-35 510		-35 510	**-35 199,52**	-310,48	99,1
Toimintakulut (ulkoiset)	873 260		873 260	**798 961,62**	74 298,38	91,5
Toimintakate 1 (ulkoinen)	**837 750**		**837 750**	**763 762,10**	**73 987,90**	**91,2**
Toimintatuotot (sisäiset)				**0,00**	0,00	0,0
Toimintakulut (sisäiset)	360 100		360 100	**454 293,20**	-94 193,20	126,2
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 197 850		1 197 850	**1 218 055,30**	-20 205,30	101,7
Poistot ja arvonalentumiset						
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut						
Sisäiset vyörytyserät	326 890		326 890	**299 718,31**	27 171,69	91,7
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1 524 740		1 524 740	**1 517 773,61**	6 966,39	99,5

Yleinen seurakuntatyö

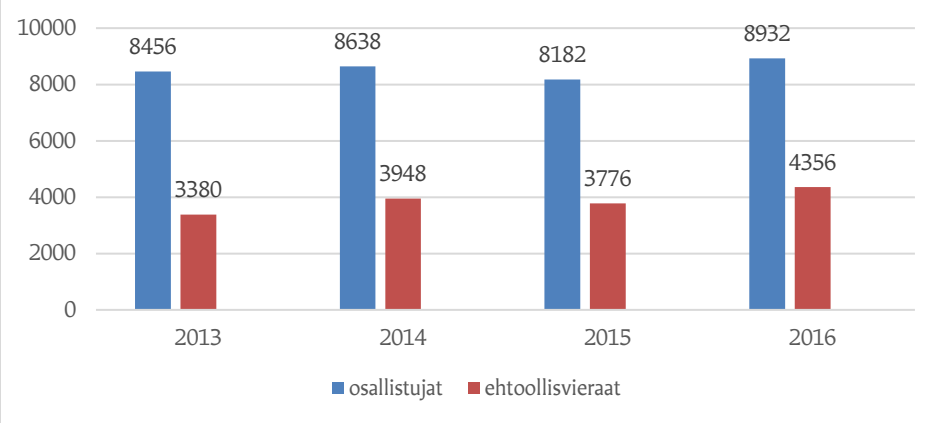
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Yleinen seurakuntatyö** Jumalanpalveluselämä
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Jumalanpalvelus on seurakunnallisen elämän sydän ja lähtökohta. Jokainen työmuoto osallistuu jumalanpalveluselämään ja sen kehittämiseen. Vaalitaan perinteistä jumalanpalvelusta mutta kehitetään jumalanpalveluksia niin että ne tavoittavat yhä paremmin tämän päivän ihmisen
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Jumalanpalveluksen sisällöllinen kehittäminen
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Seurakuntalasten tavoittaminen kattavasti ja monipuolisesti	• Jäsenmäärän vähenemisestä huolimatta jumalanpalvelusten kävijämäärä ollut hienoisessa nousussa, keskimäärin osallistujia oli 111 /jumalanpalvelus. Keskimääräisen kävijämäärän kasvu selittyy pääasiassa kirkkoherranvaaleilla sekä piispantarkastuksella; • Vuoden aikana on vietetty perhemessuja, kirkkopyhiä ja lähetystyöteemaisia jumalanpalveluksia. Mikkelinpäivän perhemessussa sukupolvet kohtasivat, kun paikalla oli runsaasti lapsia ja vanhuksia. Messu toteutettiin neljän sukupolven perhemessu –ajatuksella yhteistyössä lapsityön ja diakoniatyön kanssa. Kirkkopyhien/vierailevien saarnaajien

	osalta joudutaan miettimään ilmoituskäytännön muuttamista. Perinteinen "kirkkopyhä" –käsite on taipuvainen rajaamaan osallistujakuntaa. Tavoitteena on, että jumalanpalvelukset ovat sellaisia, joihin kaikki seurakuntalaiset voivat tulla; • Maakirkkoja toteutettiin Sarakylässä vattumarkkinoiden yhteydessä, Puhoksella, Livolla sekä uutena aloitettiin yhteistyö Utajärven seurakunnan kanssa Juorkunan porokämpällä; • Kevätkylvön siunaus järjestettiin Korpisella, luomakunnan sunnuntaita ei toimintavuonna vietetty; • Messun uudistamisen yhteydessä sovittuja periaatteita syvennettiin, mm. kastepuukäytännön sekä vainajien muistokynttilöiden sytyttämisen kautta; • Kesäaikana kirkossa pidettävien jumalanpalveluksien osalta seurakuntalaisten tavoitettavuutta joudutaan arvioimaan. Joillekin vanhuksille kirkkomatka nousee esteeksi jumalanpalvelukseen lähtemiselle. •
Vapaaehtoisten määrän lisääminen	• Kirkkoväärtitoiminta järjestettiin entisen käytännön mukaisesti, tehtävissä olivat kirkkovaltuutetut, rippikoululaiset ja isoset; • Ehtoollisavustajina toimi seurakunnan viranhaltijoiden lisäksi diakoniavihkimyksen saaneita seurakuntalaisia sekä muutamia luottamushenkilöitä; • Vapaaehtoisten messukoulutukseen osallistui seurakunnan työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja vapaaehtoisia. Koulutuksesta annettiin innostavaa palautetta; • Sarakylän kappelityöryhmä on suunnitellut Sarakylän alueen jumalanpalvelus- ja muuta seurakunnallista toimintaa säännöllisesti.
Perustelut Seurakunnan päätehtävä, johon osallistuvat seurakunnan työntekijät sekä vapaaehtoiset seurakuntalaiset.	

Jumalanpalveluksiin osallistuneiden ja ehtoollisvieraiden määrä

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Yleinen seurakuntatyö** Hautaan siunaaminen
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Hautaan siunaamiset toimitetaan arvokkuudella ja kiireettömästi
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016-2018	Erityiskohderyhmien huomioiminen ja laadukas työskentely
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Työntekijät toimivat kiireettömästi ja välittäen toimituksissa	• Hautaan siunaamiselle on varattu riittävästi aikaa, ja osallistuttu pääsääntöisesti myös muistotilaisuuteen. Kanttoreiden osalta on tämä on ollut välillä haasteellista toteuttaa resurssista johtuen; • Omaisilla on ollut mahdollista saada uurnan laskemiseen pappi ja kanttori pyydettäessä paikalle.
Huomioidaan onnettomuus- ja itsemurhatilanteet	• Onnettomuus- ja itsemurhatilanteissa on tarjottu pappien vierailuja myös hautauksen jälkeen tarpeen mukaan.
Varmistetaan ja pyritään lisäämään kirkollisen toimituksen laatua ja toimivuutta	• Hautaan siunaamisen laadusta ja tavoitettavuudesta on keskusteltu työntekijöiden keskuudessa. Varsinaista palaveria pappien, kanttoreiden, toimistosihteerin ja seurakuntamestareiden kesken liittyen hautaan siunaamiseen ei ole järjestetty.
Perustelut Ulkoinen toimintakate • surukirjat • seppeleet veteraaneille • hautauksiin liittyvät muut kustannukset etukäteisvalmisteluineen	

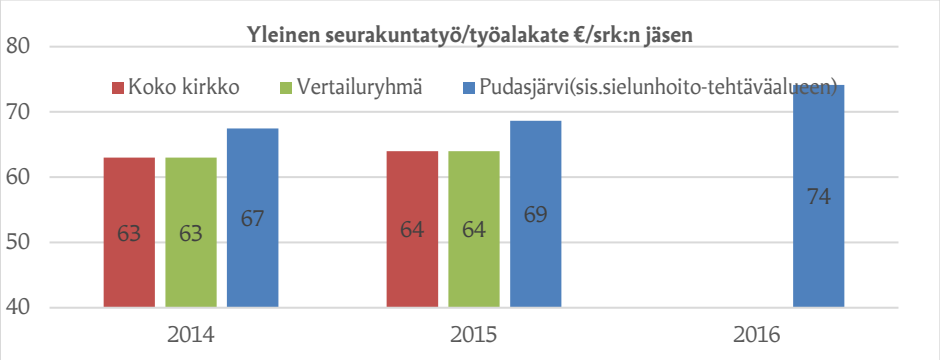
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Yleinen seurakuntatyö** Muut kirkolliset toimitukset
Toiminta-ajatus/Tehtävä	Toimitukset suoritetaan arvokkaasti ja vahvistetaan ihmisten suhdetta kirkkoon sekä kristilliseen uskoon
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Laadukas työskentely ja muuttuvan ympäristön huomioiminen myös kirkollisissa toimituksissa
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Kirkollisten toimitusten monipuolisuuden esillä pitäminen	• Muut kirkolliset toimitukset (kaste, vihkiminen) on hoidettu arvokkaasti, vahvistaen kohdattavien ihmisten suhdetta kirkkoon sekä kristilliseen uskoon; • Jumalanpalvelusyhteyttä on vahvistettu kastepuukäytännöllä sekä esirukouksella kastettujen ja avioliittoon aikovien puolesta; • Kirkollisiin toimituksiin liittyvät toimituskeskustelut on käyty. Papit ovat vierailleet kodeissa, pitäneet vihkiharjoituksia. Osa kasteisiin liittyvistä toimituskeskusteluista on käyty puhelimitse. Keskusteluissa on pidetty esillä toimitusten kirjan tarjoamia vaihtoehtoja, ja niitä on toiveiden mukaan käytetty; • Kastekoteihin on jaettu lasten rukouskirjaa; • Vihkiparit ovat saaneet vihkiraamatun.
Osallisuuden lisääminen konfirmaatiossa	• Kummit ovat olleet mukana siunaamassa rippikoululaisia konfirmaatiomessussa.
Perustelut Kasteisiin, vihkimisiin, konfirmaatioon ja kodin siunaamisiin liittyvät kustannukset etukäteisvalmisteluineen.	

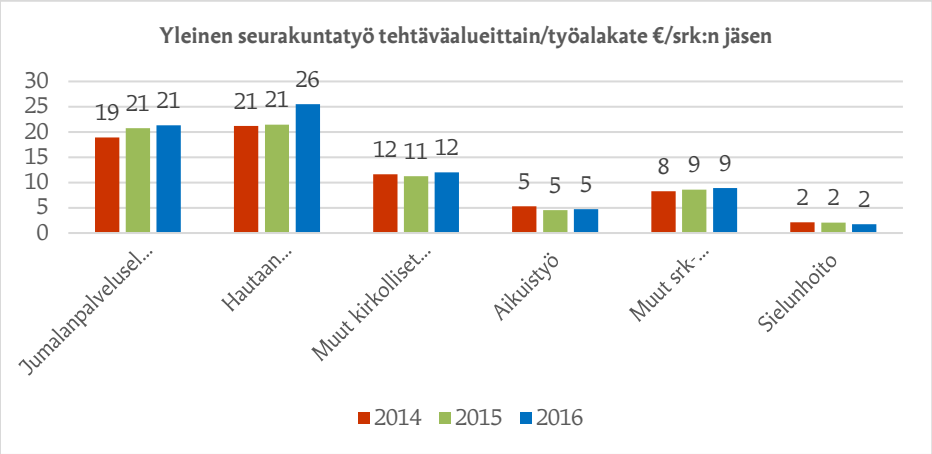
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Yleinen seurakuntatyö** Aikuistyö
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Aikuistyöllä pyritään tukemaan ihmisiä heidän eri elämäntilanteissa armahtavalla ja kannustavalla sanomalla Jeesuksesta Kristuksesta. Säännöllinen toiminta.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	• Toiminnan monipuolistaminen ja yhteistyön lisääminen muiden toimijoiden kanssa
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Tavoitetaan seurakuntalaiset vuosipäivien yhteydessä	• 70-vuotiaille on järjestetty yhteissyntymäpäivät helatorstaina; • Diakoniatyöntekijät ovat vierailleet 80 vuotta täyttävien luona, papit ovat muistaneet 90 vuotta täyttäneitä ja sitä vanhempia.
Tavoitetaan aikuisväestöä keskustelun, Sanan ja yhdessäolon merkeissä	• Miestenpiiri on kokoontunut kerran kuukaudessa ja tehnyt retken; • Raamattupiiri on kokoontunut noin kerran kuukaudessa.
Yhteistyön kautta toiminnan monipuolistaminen	• Tammikuussa 2016 järjestettiin yhteistyössä kaupungin ja Koillismaan rovastikunnan kanssa luento perheiden tukemiseksi. Luennoitsijana oli lastenpsykiatri Jari Sinkkonen; • Reformaation merkkivuoden aloitukseen liittyen ei toteutunut ajankohtaista seminaaria loppuvuonna.
Perustelut • lahjat • tarjoilut	

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Yleinen seurakuntatyö** Muut seurakuntatilaisuudet
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Seurakunnan julkinen toiminta lukuun ottamatta jumalanpalveluselämää
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Yhteistyön tiivistäminen eri toimijoiden kesken
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen.**
Seurakuntalaisten tavoittaminen kattavasti.	• Työntekijät ovat vierailleet laitoksissa ja eri yhdistysten ja kylien tilaisuuksissa pitäen hartaushetkiä; • Järjestettiin Kauneimmat Joululaulut -tilaisuuksia keskustassa, kirkossa ja sivukylillä sekä yksi laulutilaisuus myös yhteistyössä Syötteen luontokeskuksen kanssa; • Kylien toiveita tilaisuuksien suhteen kartoitettiin markkinakyselyn kautta; • Järjestettiin naistenpäivät, joihin kutsuttiin vieraita naapuriseurakunnista. Saarnaajavieraana oli Kuusamon kirkkoherra Taina Manninen; • Uusi kaiken kansan joulupuuro –tapahtuma tavoitti laajasti eri ikäisiä seurakuntalaisia.
Perustelut • tarjoilut: kirkkokahvit keskustassa ja Sarakylässä sekä pääsiäisateria • majoitukset • kutsuvieraat (esiintymis-/luennointipalkkiot)	

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Yleinen seurakuntatyö** Sielunhoito
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Sellaiset kohtaamiset, joilla on erityinen sielunhoidollinen luonne
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Sielunhoitomahdollisuuden esilläpito eri tilanteissa
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Kohdataan ihmisiä kahdenkeskisissä luottamuksellisissa keskusteluissa ja sururyhmissä sekä kriisiryhmissä	• Seurakunnan järjestämää sururyhmä toteutettiin kertomusvuonna. Työntekijät ovat olleet mukana kriisityössä; • Ohjattiin kriisitapauksien omaisia vertaisryhmiin (Oulun sairaalateologien vetämät vertaistuki/kriisiryhmät); • Avioerokriiseihin on tarjottu apua, mm. perheneuvontapalveluiden kautta.

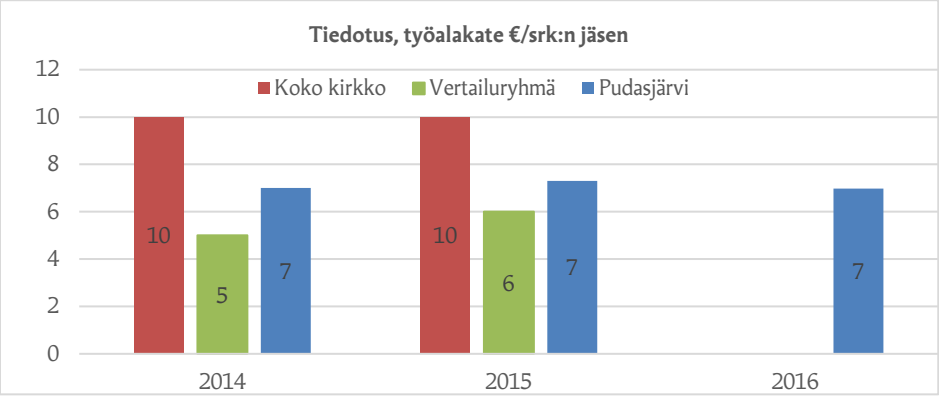
Yleinen seurakuntatyö	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 100	**-905,00**	-195,00	82,3
Toimintakulut (ulkoiset)	265 080	**243 464,38**	21 615,62	91,8
Toimintakate 1 (ulkoinen)	263 980	**242 559,38**	21 420,62	91,9
Toimintatuotot (sisäiset)		**0,00**	0,00	0,0
Toimintakulut (sisäiset)	133 360	**191 981,35**	-58 621,35	144,0
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	397 340	**434 540,73**	-37 200,73	109,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	109 100	**106 840,62**	2 259,38	97,9
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	506 440	**541 381,35**	-34 941,35	106,9

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Tiedotus** Tiedotus
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Seurakunnan toiminnasta tiedottaminen
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016-2018	Ulkoisen ja sisäisen tiedottamisen parantaminen
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Henkilöstön ja vapaaehtoisten valmiuksien parantaminen tiedottamisessa	• järjestetään yksi koulutustilanne vuoden aikana • Vuoden tiedotuskärkenä olivat erityisesti kirkkoherranvaalit sekä piispantarkastus. Nämä huomioitiin näkyvästi myös paikallislehdissä; • Uusien verkkosivujen julkaisu Lukkari -hankkeen merkeissä siirtyi keväälle 2017.
Työalojen yhteistyön kehittäminen	• Sisäistä tiedotusta pohdittiin työntekijäkokouksissa.
Perustelut Perinteinen joululehti. Kirkkoherranviraston kanslisti käyttää työaikaa tiedottamiseen. Seurakuntapastori osallistuu kotisivujen päivittämiseen ja joululehden toimittamiseen. Työyhteisö ja vapaaehtoiset ovat hartauskirjoittajina. Internet-sivut päivitetään säännöllisesti jokaisen työalan taholta. Tiedotuskanavina ovat lisäksi paikallislehdet ja Facebook.	

Tiedotus ja viestintä	TA kuluva 2016	Toteuma 2016	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	39 540	**38 674,37**	865,63	97,8
Toimintakate 1 (ulkoinen)	39 540	**38 674,37**	865,63	97,8
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	1 980	**2 503,96**	-523,96	126,5
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	41 520	**41 178,33**	341,67	99,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	11 420	**9 733,25**	1 686,75	85,2
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	52 940	**50 911,58**	2 028,42	96,2

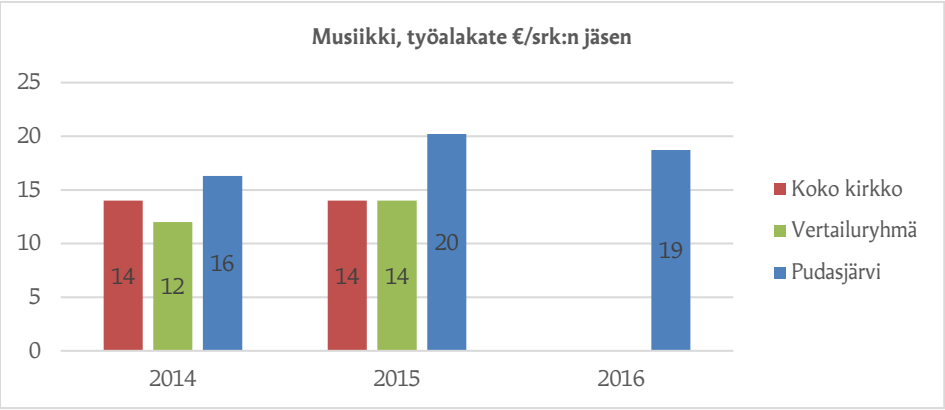

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Musiikki** Musiikki
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Kirkkomusiikki julistaa musiikin keinoin evankeliumia jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja muissa tilaisuuksissa.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016-2018	Kuorotoiminta ja virsiopetus
Tavoitteet 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Kirkkomusiikki julistaa evankeliumia muuttuvan ajan keskellä	• Seurakunnan musiikkitoiminta on kutsunut ihmisiä laulamaan, soittamaan ja kuuntelemaan kirkkomusiikkia jumalanpalveluksiin ja erilaisiin musiikkitilaisuuksiin; • Seurakunnan kuorot ovat olleet säännöllisesti mukana jumalanpalveluksissa; • Kirkkomusiikkiviikko järjestettiin neljännentoista kerran. Viikolla esiintyivät mm. kansalaisopiston oppilaat, Ylikiimingin puhaltajat sekä oli Pudasjärven kirkkokuoron levyn julkistamiskonsertti. Lisäksi oli uusien virsien yhteislaulutilaisuus.
Kuorotoiminnan monipuolisuuden vaaliminen.	• Seurakunnan kuorot ovat olleet aktiivisia kertomusvuoden aikana. Kuorot ovat laulaneet Pudasjärvellä ja lähikunnissa. Seurakunnan kuorot ovat myös olleet mukana vuoden aikana järjestetyissä juhlatilaisuuksissa; • Vox Margarita teki konserttimatkan Kuhmoon ja järjesti joulukonsertin; • Sarakylän kappelikuoro on avustanut Sarakylän alueen jumalanpalveluksissa;

	• Eläkeläisten musiikkipiiri toimi aktiivisesti (n. 50 osallistujaa). Kevätretki suuntautui Koillismaan alueelle. Musiikkipiiri oli mukana hoitolaitosten asukkaille järjestetyssä messussa. • Kirkkokuoro äänitti ja julkaisi Turvassa suojelusenkelin levyn ja järjesti kesäkonsertin.

Perustelut
Seurakunnan kaksi kanttoria ovat tehneet laaja-alaista kirkkomusiikkityötä kaikkien ikäryhmien parissa.. Vuoden aikana oli konsertteja, joissa esiintyi sekä seurakunnan omia että muualta tulleita esiintyjiä.

Musiikki	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-7 400	**-12 247,22**	4 847,22	165,5
Toimintakulut (ulkoiset)	67 670	**69 168,48**	-1 498,48	102,2
Toimintakate 1 (ulkoinen)	60 270	**56 921,26**	3 348,74	94,4
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	37 860	**51 346,40**	-13 486,40	135,6
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	98 130	**108 267,66**	-10 137,66	110,3
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	27 000	**28 343,25**	-1 343,25	105,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	125 130	**136 610,91**	-11 480,91	109,2

LAPSI- JA NUORISOTYÖ

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Lapsi- ja nuorisotyö** Päiväkerhotyö Pyhäkoulutyö Perhekerhotyö
Toiminta-ajatus / Tehtävä	**Lapsityön keskeinen tehtävä on ollut varhaiskasvatusikäisten lasten ja perheiden kokonaisvaltainen tukeminen kristillisessä kasvatuksessa.**
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	• Vieraanvarainen kirkko • Yhteistyö kaupungin muiden kasvatustyön tekijöiden kanssa • Päiväkerho maahanmuuttajien lapsille
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Lapsen luovuuden mahdollistaminen ja omatoimisen leikin tukeminen	Vapaaleikin aikana luotiin leikkiympäristö, jossa lapsilla oli mahdollisuus toteuttaa perinteisiä roolileikkejä, esim. kotileikkiä, kampaamoleikkiä, kauppaleikkiä, pankkileikkiä ja lääkärileikkiä. Lisäksi lasten luovuutta tuettiin saduttamalla sekä yksilö että ryhmätyöskentelynä. Perhekerhossa oli myös satuhierontaa.
Kristinuskon perusasioiden kertominen lapsen silmin	Lapset saivat elää Raamatun kertomuksia todeksi leikkien avulla. Esimerkkejä: • Lapset saivat olla tietäjien roolissa seimen äärellä; • Enkeliteeman yhteydessä osa lapsista pukeutui enkeliasuihin. He ohjasivat ja suojelivat muita kerholaisia näiden kulkiessa siltaa pitkin. Kerhojen pikkukirkkohetkiä rikastetuttiin soittimilla. Havaintovälineinä lapsityössä käytettiin Flanello-kuvia, Godly play -välineitä, kuvatauluja ja lyijyjalkanukkeja.
Värien maailmaa lapsille	• Askarteluissa, piirroksissa ja maalauksissa käytettiin värejä ja materiaaleja monipuolisesti.

Perustelut

- Varhaiskasvatuksen varoilla on katettu päiväkerhotyö, perhekerhotyö, pyhäkoulutyö, kesäkerhotyö ja seurakunnan kustantama osa yhteisestä päiväleiritoiminnasta kaupungin kanssa.
- Varhaiskasvatustyötä tekivät vuonna 2016 seurakuntapastori, lapsityönohjaaja, kaksi kokoaikaista lastenohjaajaa ja yksi osa-aikainen (50%) lastenohjaaja.
- Varhaiskasvatuksen työntekijät kouluttautuivat kirkkoneuvoston hyväksymän koulutussuunnitelman mukaisesti.
- Seurakunta maksoi lastenohjaajan työmatkat sivukylän kerhopisteeseen.

Päiväkerhotyö

- Ryhmiä oli keväällä seitsemän ja syksyllä kahdeksan.
- Keväällä pidettiin lapsiparkki kahdesti viikossa. Syksyllä toinen lapsiparkkiryhmä jäi pois.
- Päiväkerhoryhmässä oli keskimäärin 11 lasta.

Pyhäkoulutyö

- Lapsityönohjaajan piti arkipyhäkoulua Lakarin koulun, Kurenalan koulun (keväällä) ja Hirsikampuksen (syksyllä) esikoululaisille. Ryhmiä oli kaikkiaan yhdeksän, ja niissä oli keskimäärin 14 lasta.

Perhekerhotyö

- Perhekerho pidettiin keskustassa kahdesti viikossa. Suunniteltua Korpisen perhekerhoa ei pidetty osallistujien vähälukuisuuden vuoksi.
- Kesäkuussa kesäperhekerho kokoontui kolme kertaa Liepeessä.
- Perhekerhoryhmässä oli keskimäärin 8 aikuista ja 16 lasta.

Liepeen kesäkerho

- Kesäkerhoja pidettiin päiväkerholaisille kesäkuussa maanantaisin, tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin.
- Kesäkerhoryhmiä oli kaksi, ja niissä oli keskimäärin 11 lasta.

Päivähoitoyhteydet/mentorointi

- Lapsityönohjaaja, pyhäkoulunopettaja ja seurakuntapastori pitivät yhteensä viisi Pikku Kirkko -hetkeä Pikku-Paavalin päiväkodissa. Pikku Kirkko -hetkeen osallistui keskimäärin 90 lasta.
- Päivähoidon kanssa pidettiin neljä mentorointipalaveria.
- Yhden mentorointipalaverin yhteydessä järjestettiin jouluinen virkistysilta päivähoidon työntekijöille toimintasuunnitelman mukaisesti.

Koulutyö

- Lapsityönohjaaja piti Lakarin koulun 0–2-luokkalaisille päivänavaukset kerran kuukaudessa.
- Syksyllä lapsityönohjaaja vieraili neljässä Hirsikampuksen 0–2-luokkalaisten ryhmässä kuukausittain.

Päiväleiritoiminta

- Kesäkuussa kaksi määräaikaista lastenohjaajaa piti yhdessä kaupungin työntekijöiden kanssa päiväleiriä 7–12-vuotiaille lapsille ja varhaisnuorille arkipäivisin. Osallistujia oli viikoittain keskimäärin 35.

Lapsityön tilaisuudet, tapahtumat, leirit ja retket

- Keväällä ja syksyllä pidettiin yhteinen kirkkomuskari perhekerholaisille ja päivähoidon lapsille.
- Helmikuussa pidettiin kaikenikäisten yhteisvastuutapahtuma.
- Hiljaisella viikolla järjestettiin pääsiäisvaellus.
- Kolmivuotissynttäreitä juhlittiin huhtikuussa.
- Kesäkuussa tehtiin perheretki Turkansaareen.
- Elokuussa pidettiin kouluun lähtevien siunaamisjuhla Hirsikampuksella.
- Lokakuussa kokoonnuttiin perheiltaan.
- Syyslomaviikolla pidettiin (viikko 43) 0–2-luokkalaisten leiripäivät maanantaina, tiistaina ja keskiviikkona Liepeessä.
- Lasten pyhäinpäivän kirkkohetkeä ei pidetty. Tapahtuman korvasi Lasten Kauneimmat Hengelliset Laulut -lauluhetki.
- Marraskuussa pidettiin lasten oikeuksien viikon viikkojuhla.
- Retki Koillismaan rovastikunnan lasten kirkkopyhään ei toteutunut, koska lähtijöitä ei ollut.
- Marraskuun lopussa pidettiin perheiden jouluinen askarteluilta.
- Suunnitellun Päivähoidon joulukirkon ja lapsityön kuusijuhlan korvasi jouluvaellus. Suunniteltua nallekirkkoa ei pidetty, koska se pidetään vuoden 2017 tammikuussa.

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Lapsi- ja nuorisotyö** Varhaisnuorisotyö
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Varhaisnuorisotyö on varhaisnuorten keskuudessa tapahtuvaa seurakunnan järjestämää kristillistä kerho- ja harrastustoimintaa sekä alakouluissa tehtävää koulutyötä.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	- Hartaus- ja jumalanpalveluselämä - Monipuolinen toimintatarjonta varhaisnuorisotyössä.
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Kouluyhteistyö	• Kouluyhteistyön kehittämistä Hirsikampuksen kanssa ei olla tehty vuonna 2016. Hirsikampuksella on mennyt käytännön koulujärjestelyissä aikaa ja olemme antaneet omalta osaltamme tälle työrauhan; • Syksyllä on pidetty suunnitelmien mukaan 3. ja 4. luokkalaisille ”Kotikirkko tutuksi” -päivät Pudasjärven kirkossa. Koko koulun päivänavaukset aloitettiin joulukuussa.
Leiri- ja retkitoiminnan kehittäminen	• Leiritoimintaa on pohdittu ja työstetty uusilla ideoilla. Leiri- ja retkitoiminnoissa varhaisnuorille on tarjottu mahdollisuuksien mukaan elämyksellisiä kokemuksia; • Retkikohteet on valittu niin, että matkan kohde on tuttu, lyhyen matkan päässä ja varhaisnuoria kiinnostava. Päällekkäisyyksien vuoksi kesällä ei pidetty Kangasjärven eräleiriä.

Perustelut

- Määrärahoilla on katettu varhaisnuoriin kohdistuva toiminta sekä nuorisotyönohjaajien palkkamenot sivukuluineen. Varhaisnuorisotyön varoilla on maksettu osa nuorisotyön kesätyöntekijän palkkakuluista.
- Keskustan alakouluilla pidettiin kevätlukukaudella päivänavaus joka toinen viikko. Syyslukukaudella Hirsikampuksella aloitettiin päivänavaukset joulukuussa. Lakarin koululla päivänavauksia pidettiin syyslukukaudella joka toinen viikko.
- Nuorisotyönohjaajat vierailivat keväällä ja syksyllä kaikilla sivukylien alakouluilla.
- Varhaisnuorten kerhoja pidettiin Livon ja Sarakylän koululla. Kerhoja ohjasivat koulutetut kerhonohjaajat sekä nuorisotyönohjaaja. Kerhotoiminnassa oli mukana noin 25 varhaisnuorta ja 3 kerhonohjaajaa. Kerhonohjaajille on maksettu kerhonohjaajapalkkiota 10e/kerhokerta.
- Varhaisnuorten leirejä järjestettiin kolme. Talvi- ja kesäleiri pidettiin Hilturannassa. Syyskuun eräleiri oli Kangasjärven eräleirikeskuksessa. Leiritoimintaan osallistui vuoden aikana 82 varhaisnuorta.
- Toukokuussa pidettiin Kymppisynttärit.
- Seurakunta oli mukana kaikkien 6. luokkalaisten HYVIS-leirillä Syötteellä syyskuussa sekä 6. luokkalaisten HYVIS-vanhempainillassa seurakuntatalolla.
- Kaikille keskustan 3. ja 4. luokkalaisille järjestettiin "Kotikirkko tutuksi" -päivät elokuussa.
- Syyslomaviikolla järjestettiin retki Ranuan eläinpuistoon.
- Vuoden aikana varhaisnuorten leireillä ja tapahtumissa oli isosia apuohjaajina noin kolmekymmentä ja heille maksettiin isospalkkiota 10-15e/päivä.
- Vuoden 2016 aikana toimi kolme partioryhmää, joita ohjasi toinen nuorisotyönohjaajista ja yksi nuori apuohjaaja. Partiolaiset viettivät yhden leirin Hamppulammella.

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Lapsi- ja nuorisotyö** Rippikoulutyö
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Saattaa päätökseen lapsen kasteen yhteydessä annettu lupaus huolehtia hänen kristillisestä kasvatuksesta ja opetuksesta (Matt. 28:18–20). Rippikoulutyö jatkuu kaksiosaisessa isoskoulutuksessa, joka kasvattaa nuorta leirityöhön rippikouluissa ja varhaisnuorten leireillä sekä tutustuttaa laajemmin seurakunnan toimintaan.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Isoskoulutussuunnitelman hyödyntäminen leirityössä.
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Pyhän kohtaaminen hartaudessa.	• Leirityössä hartauksia ja leirikirkkoja on toteutettu yhdessä leiriläisten ja isosten kanssa. Hartaushetkeen on rakennettu tai luotu oma tila, jolla on pyritty tukemaan ja auttamaan rauhoittumista ja hiljentymistä. Hartauksia on pidetty ulkona mahdollisuuksien mukaan. Raamatun tekstit ja hengelliset laulut ja musiikki ovat olleet tärkeä osa hartaushetkiä.
Isoskoulutuksen opetustavoitteiden seuraaminen isoskoulutuksen aikana ja arviointi isoskoulutuksen päättyessä. Isoskoulutussuunnitelma toimii isoskoulutuksen suunnittelun ja toteutuksen tukena. Isoskoulutettavat ovat mukana rippikoulusuunnittelussa.	• Isoskoulusuunnitelmaa on päivitetty koko isoskoulutuksen ajan. Isosten ja ohjaajien palautteita on otettu vastaan, joiden pohjalta suunnitelmaa on muutettu. Arviointia isoskoulutuskokonaisuudesta on tehty isosten kanssa suullisesti viimeisellä leirillä; • Isoskoulutussuunnitelma on toiminut leirisuunnittelun tukena, mutta rippikouluryhmän omat toiveet, kiinnostus ja osaaminen on otettu huomioon. Isosten kanssa ei olla pidetty rippikoulusuunnittelua ennen leiriä, mutta leirien aikana isosten rooli leirin ohjelman suunnittelussa ja toteutuksessa on ollut merkittävä.

Perustelut

- Rippikoulutyöhön kohdistuvat mm. nuorisotyönohjaajien, pappien, kanttoreiden, diakoniaviranhaltijoiden ja muiden työntekijöiden palkkamenot sivukuluineen. Rippikoulutyön varoilla on maksettu osa nuorisotyön kesätyöntekijän palkkakuluista.
- Vuonna 2016 rippikoulua kävi 94 nuorta, osallistumisprosentti oli 94%.
- Syksyllä pidettiin kaikille rippikoululaisille lauantaipäivä seurakuntatalolla. Tammikuussa Rippikoulusunnuntai kokosi rippikoululaiset ja vanhemmat jumalanpalvelukseen ja rippikoulutuokioon. Keväällä järjestettiin kaikille rippikouluryhmille Hilturannan leiripäivät. Erityisrippikoululaisille pidettiin omia rippikoulutunteja seurakuntatalolla ja kirkossa. Vuonna 2016 kaikki rippikoululeirit (kolme leiriä) pidettiin Hilturannan leirikeskuksessa. Rippikoululeirin ruokamaksu oli vuonna 2016 42,00 euroa/leiriläinen.
- Isoskoulutuksessa oli mukana vuoden aikana 36 nuorta, joista poikia oli 10. Isoskoulutusta järjestettiin Hilturannan leirikeskuksessa neljänä viikonloppuna. Isoskoulutettavat osallistuivat keväällä Kuusamossa järjestettyyn Koillismaan rovastikunnan Isosralliin. Isospalkkiota (13,50-25e) maksettiin vuonna 2016 17 rippikouluisoselle ja rippikoulun leiripäivissä oli palkkiotoimisia isosia kaiken kaikkiaan 12. Isosia oli isostehtävissä edellisten lisäksi erilaisilla leireillä ja tapahtumissa kaiken kaikkiaan 25.

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Lapsi- ja nuorisotyö** Nuorisotyö
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Nuorisotyö on nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa tapahtuvaa kristillistä toimintaa.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Nuorten hartaus- ja jumalanpalveluselämä
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Tavoitteiden toteutuminen**
Kouluyhteistyö	• Kouluyhteistyön kehittämistä Hirsikampuksen kanssa ei olla tehty vuonna 2016. Hirsikampuksella on mennyt käytännön koulujärjestelyissä aikaa ja olemme antaneet omalta osaltamme tälle työrauhan; • Syksyllä on pidetty suunnitelmien mukaan Uskalla sanoa ei -leirit 7. luokkalaisille. Kerran kuussa pidettävät koko koulun päivänavaukset aloitettiin joulukuussa. Seurakunta vieraili lukion joulujuhlassa.
Hartaus- ja jumalanpalveluselämän kehittäminen	• Nuoret ovat olleet mukana sunnuntain jumalanpalveluksen suunnittelussa ja toteuttamisessa isoskoulutusviikonloppujen päätteeksi pidetyissä jumalanpalveluksissa sekä rippikoulusunnuntaissa. Jumalanpalvelussuunnittelussa on huomioitu nuorten omat toiveet ja kiinnostukset mahdollisimman hyvin. Nuorten lauluryhmiä on koottu jumalanpalvelukseen kertaluontoisesti. Lauluryhmien kanssa on harjoiteltu ja mietitty lauluja etukäteen pari kertaa ennen jumalanpalvelusta; • Nuoret ovat olleet pitäneet leirihartauksia sekä olleet mukana toteuttamassa iltakahvila Rönön hartaushetkiä.

Perustelut

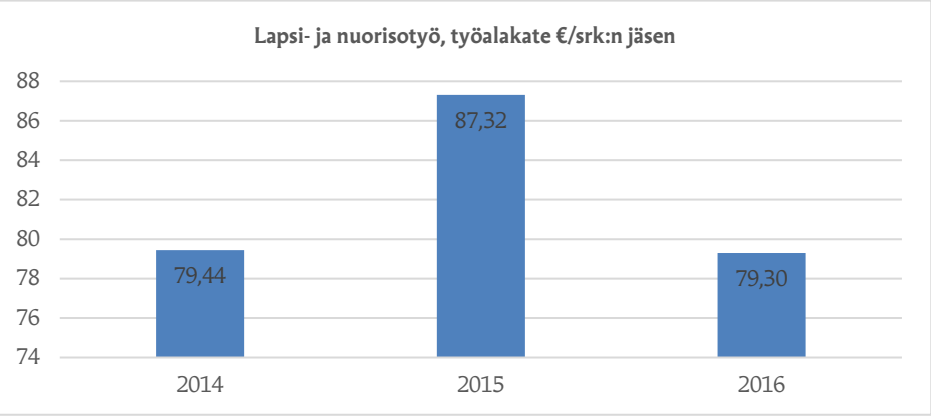
- Määräahoilla on katettu nuoriin ja nuoriin aikuisiin kohdistuva työ sekä nuorisotyönohjaajien palkkamenot sivukuluineen;
- Nuorten iltakahvila Rönöä pidettiin vuoden aikana yhteensä 24 kertaa. Kävijöitä oli keskimäärin 21;
- Rovastikunnan nuorisotyönohjaajat kokoontuivat palavereihin kolme kertaa;
- Nuorisotyönohjaajat osallistuivat Pilvipedagogiikka -koulutukseen Oulussa ja lisäksi toinen nuorisotyönohjaaja osallistui Kirkon Kasvatuksen päiviin Jyväskylässä;
- Rimminkankaan koululla pidettiin kevätlukukaudella päivänavaus joka toinen viikko. Hirsikampuksella pidettiin yksi päivänavaus joulukuussa;
- Huhtikuussa pidettiin Uskalla sanoa ei-päivät seurakuntatalolla. Uskalla sanoa ei -leirit järjestettiin Hilturannassa elo–syyskuun vaihteessa. USE-toimintaan osallistuivat kaikki 7. luokkalaiset. USE-vanhempainilta pidettiin Hilturannassa jokaisella leirillä;
- Nuoriso- ja diakoniatyö järjesti nuotioiltoja heinä–elokuun aikana yhdellätoista eri kylällä. Niihin

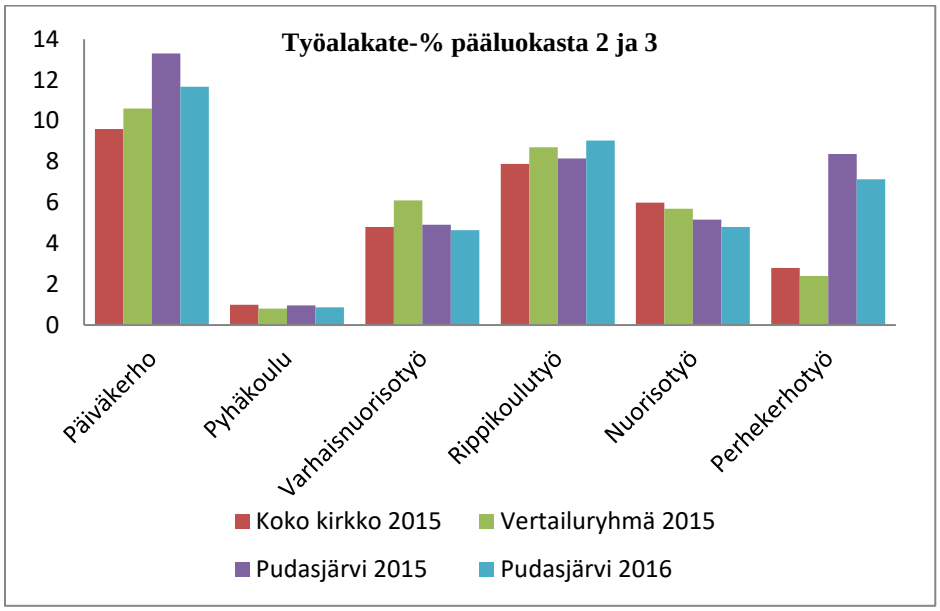
osallistui yhteensä n. 200 henkeä;
- Syyslomaviikolla tehtiin Nuorten retki Ouluun;
- Koillismaan rovastikunnan Nuorten leiri pidettiin lokakuussa Kuusamossa;
- Marraskuussa käytiin Turussa Maata näkyvissä –festareilla;
- Facebook-ryhmässä julkaistiin viikoittain hartauksia, jotka sisälsivät tekstin, rukouksen ja musiikkia/kuvia. Lisäksi käytössä on ollut WhatsApp, Instagram ja SnapChat.

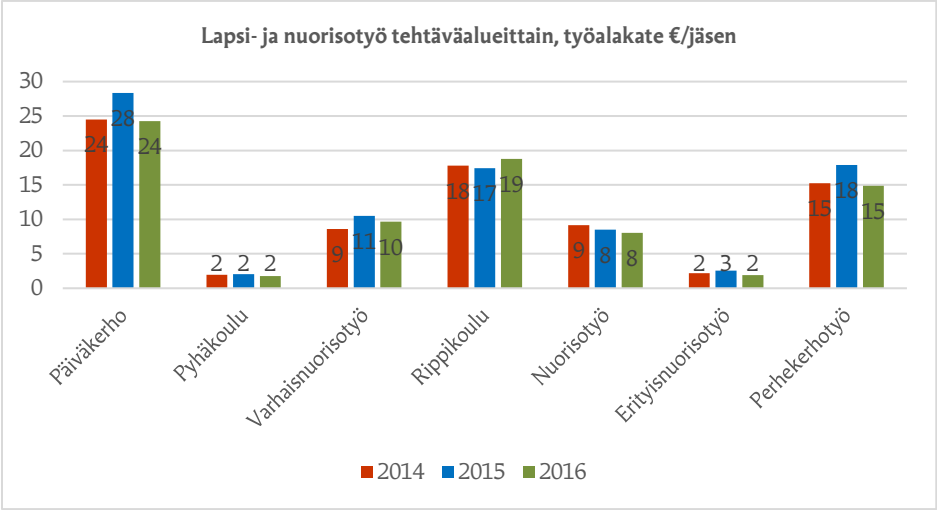
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Lapsi- ja nuorisotyö** Erityisnuorisotyö
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Syrjäytyneiden tai syrjäytymisvaarassa olevien varhaisnuorten ja nuorten parissa tehtävää työtä yhteistyössä kaupungin nuorisotyön ja muiden tahojen kanssa.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Yhteistyö ennaltaehkäisevää nuorisotyötä tekevien kaupungin tahojen ja toimijoiden kanssa.
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Yhteistyö kaupungin eri yhteistyötahojen kanssa	• Jatketaan yhteistyötä jo olemassa olevien yhteistyötahojen (mm. yläkoulu, Etsivä nuorisotyö) kanssa. Tehdään em. yhteistyötahojen kanssa syrjäytymistä ennaltaehkäisevää toimintaa nuorten parissa.

Perustelut
- Erityisnuorisotyön varoilla maksettiin osa erityisnuorisotyötä tekevän nuorisotyönohjaajan palkkakuluista sivukuluineen.

Lapsi- ja nuorisotyö	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 910	**-7 689,11**	2 779,11	156,6
Toimintakulut (ulkoiset)	327 980	**300 125,43**	27 854,57	91,5
Toimintakate 1 (ulkoinen)	323 070	**292 436,32**	30 633,68	90,5
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	159 410	**170 742,52**	-11 332,52	107,1
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	482 480	**463 178,84**	19 301,16	96,0
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	132 760	**115 716,83**	17 043,17	87,2
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	615 240	**578 895,67**	36 344,33	94,1

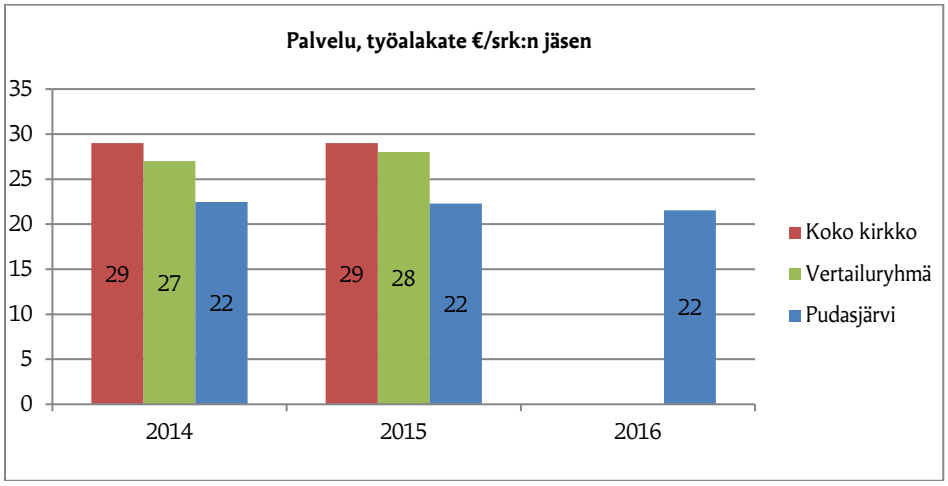
Toimintayksikkö / Tehtäväalue	**Palvelu** Diakoniatyö
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Diakoniatyö on kristillisestä rakkaudesta nousevaa huolenpitoa ja vastuuta sekä diakonista tukea eri-ikäisten ihmisten elämään kokonaisvaltaisesti. Etsitään erityisesti niitä ihmisiä, joita kukaan muu ei auta ja rohkaistaan kaikkia toteuttamaan kristillistä lähimmäisenrakkautta.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Diakoninen perhe- ja vanhustyö
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Moniammatillinen yhteistyöverkosto	• Moniammatillista yhteis- ja verkostotyötä on vahvistettu sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöiden kanssa. Monikulttuurinen työ diakonityössä on tullut näkyväksi eri verkostojen avulla;

	• Eri tahojen kesken sekä seurakunnan sisällä tehtävän yhteistyön kehittäminen ja järkiperäistäminen. Diakonisen näkökulman ja kristillisten perusarvoja painottaminen yhteistyössä; • Koillismaan rovastikunnan yhteistyönä järjestettävä toiminta ei ole kaikilta osin toteutunut; esim. vähäisen osallistujamäärän vuoksi.
Syrjäytymisen ehkäisy	• Ennaltaehkäisevää ryhmätoimintaa. Ystävänkammariin on tullut monenikäisiä ja -kuntoisia osallistujia. Tämä on haastanut työntekijöitä miettimään, mikä palvelisi kaikkia osallistujia parhaiten; • Hilturannan leirikeskuksessa järjestetty yksi leiripäivä mielenterveyskuntoutujille. Tulevaisuudessa Hilturannan leirikeskusta voisi hyödyntää enemmänkin, koska se ei ole enää koulun käytössä; • Keväällä järjestettiin lähimmäispalvelun peruskurssi, jonka suoritti 13 henkilöä. Vuoden 2016 aikana moni yksinäisyyttä kokevaa tai muuten tukea tarvitsevaa on saanut lähimmäispalvelun kautta ystävän; • Sururyhmä kuoleman kautta läheisen menettäneille järjestettiin keväällä. Siihen osallistui viisi henkilöä. Sururyhmän käyneet ovat kokeneet saavansa ryhmän kautta vertaistukea, joka on auttanut surun käsittelyssä.
Kotikäyntityö perheissä	• Diakonisia kotikäyntejä on tehty perheissä, joissa tarvitaan erityistä tukea (esim. perheissä, joissa on taloudellisia huolia, surua, kriisiä tai muita elämän haasteita); • Puolivuotis- tervehdyskäyntejä on tehty myös niissä perheissä, joissa ei ole aikaisemmin vierailtu; • Diakonista perhetyötä vahvistetaan tulevaisuudessa työntekijän koulutusten ja yhteistyöverkostojen avulla.

Perustelut

- kaksi diakonian viranhaltijaa
- diakoniapäivystys ja -avustukset sekä kriisityö
- kotikäynnit, syntymäpäiväkäynnit sekä asumisyksikkö- ja laitosvierailut/hartaudet
- eri kohderyhmien virkistys-, retki-, leiri- ja ryhmätoiminnan järjestäminen/osallistuminen
- osalle diakonian leireistä/retkistä omavastuu 10-20 €/vrk/leiriläinen
- rovastikunnallinen yhteistyö
- kehitysvammatyön papin palkkaukseen osallistuminen/Oulun seurakuntayhtymä
- Yhteisvastuukeräys, jonka kohteena nuorten syrjäytymisen estäminen Suomessa ja Mosambikissa

Palvelu	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-11 600	**-5 666,87**	-5 933,13	48,9
Toimintakulut (ulkoiset)	117 360	**102 168,15**	15 191,85	87,1
Toimintakate 1 (ulkoinen)	105 760	**96 501,28**	9 258,72	91,2
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	21 630	**30 347,78**	-8 717,78	140,3
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	127 390	**126 849,06**	540,94	99,6
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	33 960	**30 453,20**	3 506,80	89,7
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	161 350	**157 302,26**	4 047,74	97,5

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Lähetys** Lähetys
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Lähetystyön tukeminen
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Lähetystietouden lisääminen ja vapaaehtoinen varainhankinta
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Varsinainen lähetystyö: Lähetystyö tutuksi seurakuntalaisille	• seurakuntakeskuksen ilmoitustauluilla esiteltiin nimikkokohteet ja lähetit; • lähettien kiertokirjeitä/kuulumisia julkaistiin lehdissä ja seurakunnan joululehdessä; • Osallistuttiin Taivalkoskella kahtena sunnuntaina rovastikunnallisiin lähetystapahtumiin, molemmilla kerroilla mukana oli nelisenkymmentä pudasjärveläistä.
Nimikkosopimukset	• Seurakunnalla oli tasasuuri nimikkosopimus jokaisen lähetysjärjestön kanssa; • Lea Lukka aloitti Japanissa 1.1.2016 Kylväjän lähettinä; • Sinikka ja Martti ja Arkkila aloittivat Keniassa 1.1.2016 SLEY:n lähetteinä.
Vapaaehtoinen lähetystyö: Varainhankita	• Kirpputori oli auki keskiviikkoisin klo 10-13, n. 60 kävijää/kerta; • Talkoolaisia tuli ilahduttavasti lisää; • Kanttorilassa kudottiin toistakymmentä mattoa ja sängynpeitettä arpavoitoiksi; • Lakarin lähetystalkooryhmän kanssa järjestettiin lähetysarpajaiset; • Lähetyksen suruadressia oli myynnissä kirja- ja kukkakaupoissa; • Kauneimmat joululaulut laulettiin joulukuussa.
Perustelut • Leivontatalkoisiin ja kirpputorin emäntävuoroihin saatiin kiitettävästi talkoolaisia, myös uusia; • Nuttupiiriä pidettiin diakoniatyön kanssa. Nuttuja kudottiin reilu sata Etiopian lähetille Pirkko Tuppuraiselle jaettavaksi vastasyntyneille masai-vauvoille. Sytomyssyjä kudottiin liki sata OYS:n syöpäosastolle; • Lähetyssihteerin tehtävät hoitivat johtokunnan puheenjohtaja ja lähetystyöstä vastaava pappi.	

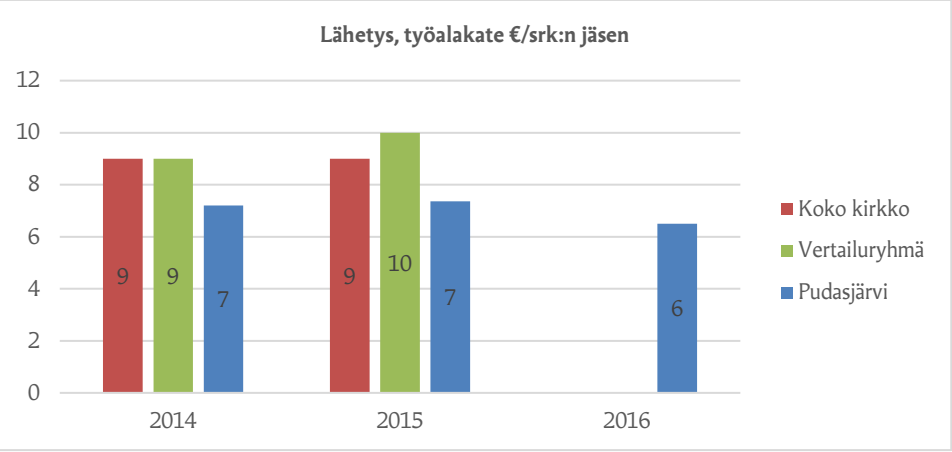
Nimikkosopimukset 2016

Seurakunnalla on jokaisen virallisen lähetysjärjestön kanssa tasasuuri sopimus.

Lea Lukka	Kylväjä, Japani	3200 €
Sinikka ja Martti Arkkila	SLEY, Kenia	3200 €
Pirkko ja Ari Tuppurainen	Kansalähetys, Etiopia	3200 €
Intian radiolähetystyö	SANSA, Kurukhin kieli	3200 €
Pakistanin nimikkokenttä	SLS	3200 €
Raamattulähetys	Pipliaseura, Kiina	3200 €
Inkerin kirkon stipendirahasto	SLS,/SLEY(2016)/KL	4200 €

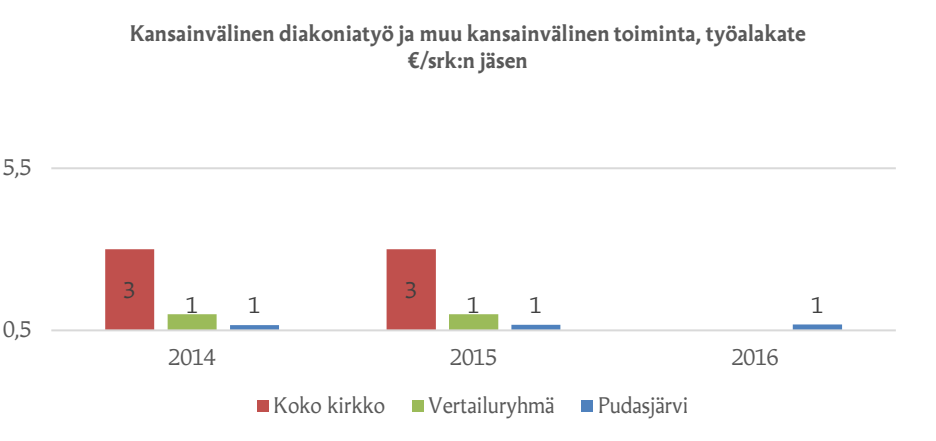
Kohdentamattomat vapaaehtoisesti kootut varat jaettiin lähetysjärjestöille nimikkosopimusten suhteessa. Inkerin kirkon stipendirahastolle osoitettiin erillinen määräraha kansalliseen pappi-/diakoniakoulutukseen.

Lähetys	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-10 500	**-8 691,32**	-1 808,68	82,8
Toimintakulut (ulkoiset)	50 630	**40 129,41**	10 500,59	79,3
Toimintakate 1 (ulkoinen)	40 130	**31 438,09**	8 691,91	78,3
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	5 860	**7 371,19**	-1 511,19	125,8
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	45 990	**38 809,28**	7 180,72	84,4
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	12 650	**8 631,16**	4 018,84	68,2
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	58 640	**47 440,44**	11 199,56	80,9

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Kansainvälinen diakonia ja muu kansainvälinen toiminta** Kansainvälinen diakoniatyö
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	Palvelun ja diakonisen avun välittäminen kaikkialle maailmaan lähimmäisenrakkauden pohjalta Kansainvälisyyskasvatus
Tavoitteet	**Tavoitteiden toteutuminen**
Kirkon Ulkomaan avun tukeminen	Osoitettiin talousarviomääräraha KUA toimintaan.

Kansainvälinen diakoniatyö	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	5 000	**5 231,40**	-231,40	104,6
Toimintakate 1 (ulkoinen)	5 000	**5 231,40**	-231,40	104,6
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	5 000	**5 231,40**	-231,40	104,6
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	0		0,00	
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	5 000	**5 231,40**	-231,40	104,6

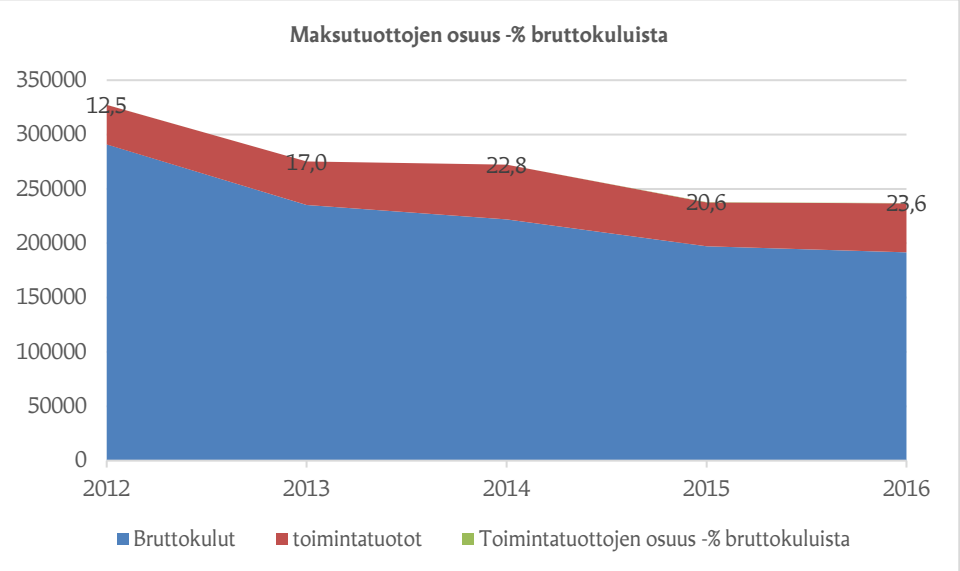
HAUTATOIMI

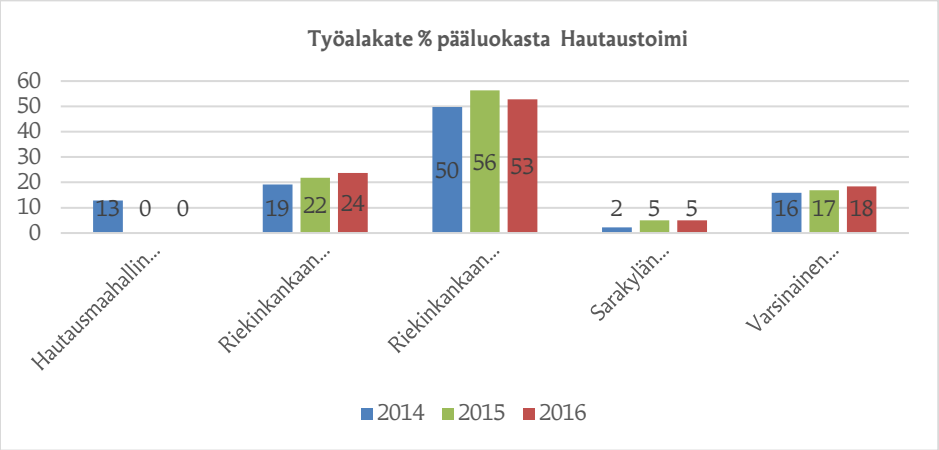
	Ta 2016	Ta muutokset 2016	Ta muutosten jälkeen 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-37 700		-37 700	**-45 156,72**	7 456,72	119,8
Toimintakulut (ulkoiset)	145 160		145 160	**127 965,03**	17 194,97	88,2
Toimintakate 1 (ulkoinen)	107 460		107 460	**82 808,31**	24 651,69	77,1
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)	0		0	**0,00**	0,00	0,0
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	107 460		107 460	**82 808,31**	24 651,69	77,1
Poistot ja arvonalentumiset	24 200		24 200	**25 084,60**	-884,60	103,7
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut	2 280		2 280	**0,00**	2 280,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät	36 870		36 870	**38 580,34**	-1 710,34	104,6
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	170 810		170 810	**146 473,25**	24 336,75	85,8

Hautaustoimen kustannukset ja yhteisövero

Eduskunta on hyväksynyt hautaustoimen maksuja koskevan muutoksen kirkkolakiin (HE 127/2012 vp.) Laki on tullut voimaan 19.12.2012. Päätöksen mukaan hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määräämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautausmaan kustannuksina otetaan huomioon hautausmaahallinnon, hautausmaakiinteistöjen ja varsinaisen hautaustoimen kustannukset poistoineen, pääomakustannuksineen ja vyörytyskuluineen. Tavoitteena on kattaa hautaustoimen kustannukset maksutuotoilla ja seurakunnan saamalla valtionkorvauksella, seurakunnan muut yhteiskunnallisesti tehtävät huomioon ottaen siten, että kirkollisverovaroja ei laskennallisesti tarvitsisi käyttää hautausmaiden ylläpitämiseen ja hautaustoimen palveluihin. Käytännössä maksutuotoilla kuuluisi kattaa 20–25 % hautaustoimen kokonaiskustannuksista.
Seurakunta sai kertomusvuonna valtionkorvausta noin 164 000 euroa ja hautaustoimen maksutuotot olivat noin 45 000 euroa hautaustoimen bruttokulujen ollessa noin 192 000 euroa.

Koko hautatoimen ulkoinen toimintakate alittui noin 24 000 eurolla, jota selittää mm. arvioitua pienemmät henkilöstömenot ja käyttötalouteen varattu määräraha Sarakylän hautausmaan muualle haudattujen muistomerkkiä varten jäi käyttämättä, koska hanke siirtyi vuodelle 2017. Lisäksi hautaustoimen maksutuotot oliva arvioitua suuremmat.
Hautaustoimen kulttuuriperinnön (katettu hirsiaita) ylläpidosta aiheutuneet kustannukset olivat noin 2 500 euroa.

HAUTAUSMAAHALLINTO

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Hautausmaahallinto** Hautausmaahallinto
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Hautaustoimeen liittyvät hallinnolliset tehtävät mm. hautakirjanpito
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Manuaalinen hautakirjanpito sähköiseen muotoon
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Manuaalinen hautakirjanpito sähköiseen muotoon	• Hautakirjanpitoa on päivitetty sähköiseen muotoon aina kuolemantapausten yhteydessä sekä mm. sovittaessa uusista haudanhoitosopimuksista. Näiden lisäksi tietojen siirtoa manuaalisista kirjoista aloitettiin syksyllä.
Perustelut • Hautausmaahallintoon kohdistuvat seurakuntamestareiden ja kirkkoherranviraston toimistosihteerin palkat henkilösivukuluineen; • Innofactorin Prime Hautatoimiohjelma asp-palveluna; • Hautausmaahallinnon kustannukset on vyörytetty hautausmaan kiinteistöjen ja varsinaisen hautaustoimen tehtäväalueille toimintakatteen mukaisessa suhteessa.	

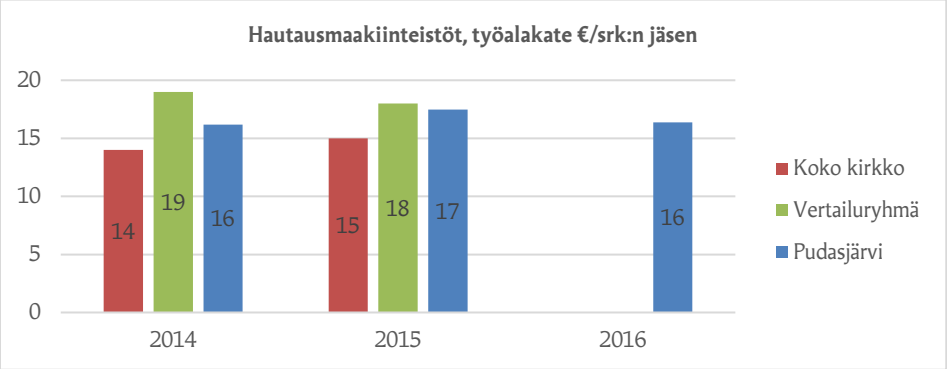
Hautausmaahallinto	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)				
Toimintakulut (ulkoiset)	17 910	**16 792,97**	1 117,03	93,8
Toimintakate 1 (ulkoinen)	17 910	**16 792,97**	1 117,03	93,8
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	17 910	**16 792,97**	1 117,03	93,8
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	4 930	**-16 792,97**	21 722,97	-340,6
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	22 840	**0,00**	22 840,00	0,0

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Hautausmaakiinteistöt** Riekinkankaan huoltorakennus/kappeli/vainajan säilytystilat, henkilökunnan tilat Riekinkankaan hautausmaa Sarakylän hautausmaa
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	Asianmukaiset palvelut ja tilat hautauksiin liittyviin toimenpiteisiin ja tilanteisiin
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Hautausmaiden ja kappeleiden kunnossapidosta huolehtiminen Vuosi 2017 Suomen valtiollisen itsenäistymisen 100 –vuotisjuhlavuosi; mahdolliseet sankarihauta-alueisiin liittyvät tapahtumat
Tavoitteet talousarviovuodelle 2015	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
”Yhdessä tekemisen riemua ja yhteisöllisyyttä”	• Riekinkankaan hautausmaalla järjestettiin siivoustalkoopäivä toukokuun jokaisena maanantaina ja Sarakylän hautausmaalla yhtenä päivänä toukokuun lopussa; Talkoisiin osallistui 10–50 henkilöä/talkoopäivä • Hautausmaan talkoolaisia kutsuttiin Kaiken kansan joulupuuro-tilaisuuteen kiitokseksi arvokkaasta talkootyöstä.
Hautausmaakiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen	• Riekinkankaan hautausmaan valaistuksen energian kulutus on ollut kiinnostuksen kohteena viime vuosina; Kappelin sähkökeskukseen asennetun alamittarin mukaan Riekinkankaan hautausmaan valaistuksen energiankulutus oli kertomusvuonna noin 7 500 kWh tarkoittaen noin 1000 euron kustannusvaikutusta vuositasolla sisältäen myös siirto-ym. kustannukset; • Riekinkankaan hautausmaan katettua hirsiaitaa kunnostettiin tekemällä huoltotervaus tervauksen tarpeessa oleviin osiin.

Perustelut

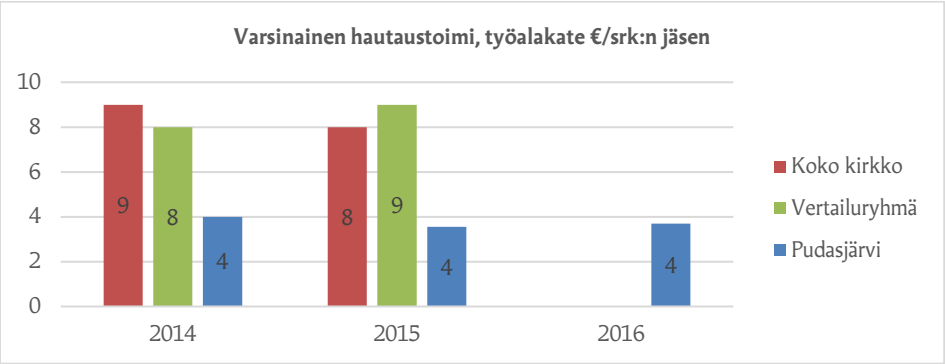
- Hautapaikkamaksutuotot noin 13 480 euroa;
- Työllistämistuki noin 8 800 euroa;
- Kiinteistöjen käyttö- ja kunnossapitomenot, mm.
    - palkat henkilösivukuluineen
        - seurakuntamestarit
        - Riekinkankaan hautausmaalla oli palkattuna 2 työllistämistuella ja 3 ilman tukea pitkäaikaistyötöntä 4-6 kuukauden työsuhteissa ja 10 nuorta kahden viikon pituisissa työsuhteissa
        - Sarakylän hautausmaalla 2 nuorta huolehti kesäajan hautausmaan tehtävistä;
- Henkilöstökulujen oikaisu hautainhoitorahaston kuluksi noin 34 000 euroa.

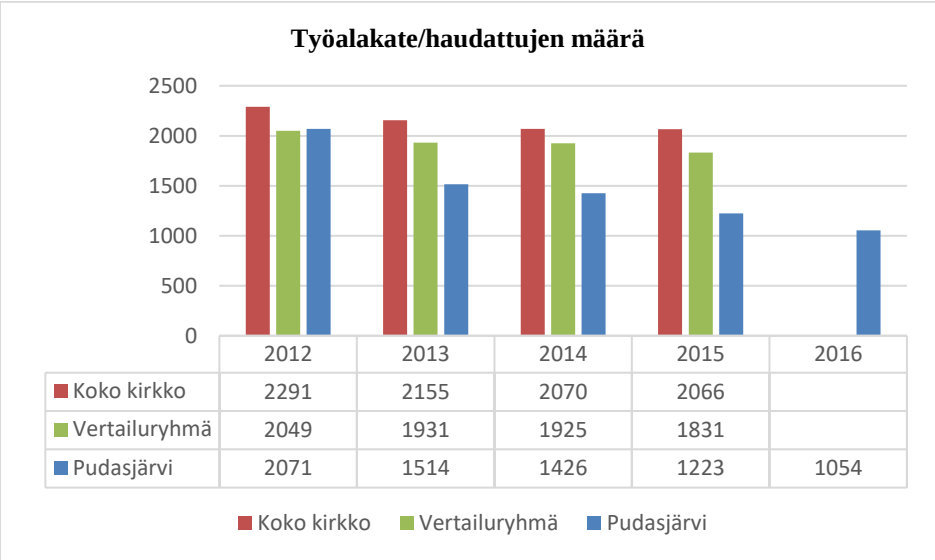
Hautausmaakiinteistöt	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-19 500	**-22 251,72**	2 751,72	114,1
Toimintakulut (ulkoiset)	87 600	**75 064,99**	12 535,01	85,7
Toimintakate 1 (ulkoinen)	68 100	**52 813,27**	15 286,73	77,6
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	0	**0,00**	0,00	0,0
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	68 100	**52 813,27**	15 286,73	77,6
Poistot ja arvonalentumiset	24 200	**25 084,60**	-884,60	103,7
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut	2 280	**0,00**	2 280,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät	26 030	**41 587,24**	-15 557,24	159,8
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	120 610	**119 485,11**	1 124,89	99,1

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Varsinainen hautaustoimi** Varsinainen hautaustoimi
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	Palvelut vainajien säilyttämiseen, jäähyväisiin ja siunaustilaisuuksien järjestämiseen liittyvissä toimenpiteissä Hautojen kaivuun, peittämiseen ja peruskunnostukseen liittyvät tehtävät
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Asianmukainen ja laadukas palvelu vainajan omaisten ja yhteistyökumppaneiden kohtaamisissa
Tavoitteet talousarviovuodelle 201	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Toimiva ja laadukas yhteistyö eri toimijoiden kanssa/hautaustoimistot, urakoitsijat, pitopalvelut ja oma henkilökunta	• Suunnittelu- ja palautepalaverit yhteistyökumppaneiden kanssa siinä muodossa, että kaikki osapuolet olisivat olleet yhtä aikaa mukana, eivät toteutuneet. Kuitenkin pitkin vuotta on tarpeen mukaan käyty keskusteluja mm. pitopalveluyrittäjien kanssa; Yhteistyö niin hautaustoimistojen kuin pitopalveluyrittäjienkin kanssa on toiminut hyvin.
Perustelut • haudankaivuista ja -peittämisistä saadut maksutuotot noin 23 000 euroa; • varsinaiseen hautatoimeen kohdistuvat seurakuntamestareiden palkat henkilösivukuluineen; • haudankaivut ja -peittämiset/sopimus Kiinteistöhuolto Riekki Oy:n kanssa. Ison osan haudanpeittämisistä huolehtivat omaiset itse.	

Varsinainen hautaustoimi	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-18 200	**-22 905,00**	4 705,00	125,9
Toimintakulut (ulkoiset)	39 650	**36 107,07**	3 542,93	91,1
Toimintakate 1 (ulkoinen)	21 450	**13 202,07**	8 247,93	61,5
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	21 450	**13 202,07**	8 247,93	61,5
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	5 910	**13 786,07**	-7 876,07	233,3
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	27 360	**26 988,14**	371,86	98,6

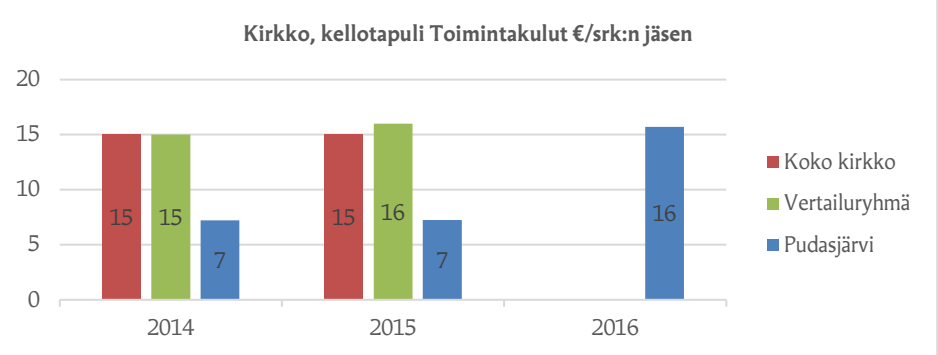
	2012	2013	2014	2015	**2016**
Hautaukset yhteensä	132	129	120	128	**139**
Hautaukset/Riekinkangas	124	116	107	116	**132**
Hautaukset/Sarakylä	8	13	13	12	**7**
Siunaustilaisuudet kirkossa/osallistujien lukumäärä keskimäärin	38/65	45/68	42/71	38/58	**51/65**
Siunaustilaisuudet Riekinkankaan kappelissa/osallistujien lukumäärä keskimäärin	83/37	75/31	65/33	78/34	**81/33**
Siunaustilaisuudet Sarakylän kappelissa/osallistujien lukumäärä keskimäärin	7/40	13/37	13/46	11/39	**7/39**
Uusia hautapaikkoja	33	44	38	41	**42**
Uurnahautauksia	8	12	13	6	**10**

KIINTEISTÖTOIMI

	Ta 2016	Ta muu-tokset	Ta muutosten jälkeen 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-161 480	-40 000	-201 480	**-220 210,98**	18 730,98	109,3
Toimintakulut (ulkoiset)	319 650	128 000	447 650	**459 512,30**	-11 862,30	102,6
Toimintakate 1 (ulkoinen)	158 170	88 000	246 170	**239 301,32**	6 868,68	97,2
Toimintatuotot (sisäiset)	-390 660		-390 660	**-489 860,29**	99 200,29	125,4
Toimintakulut (sisäiset)	0		0		0,00	
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-232 490	88 000	-144 490	**-250 558,97**	106 068,97	173,4
Poistot ja arvonalentumiset	158 950		158 950	**149 502,01**	9 447,99	94,1
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut	11 170		11 170	**0,00**	11 170,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät				**19 460,15**	-19 460,15	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-62 370	88 000	25 630	**-81 596,81**	107 226,81	-318,4

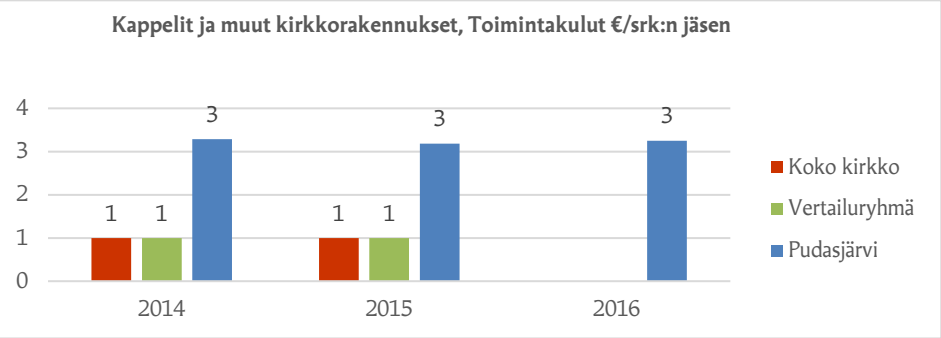
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Kirkot ja kappelit** Kirkko Kirkon kellotapuli Asehuone
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	Tilapalvelujen tuottaminen seurakunnan toimintaa varten; mm. jumalanpalvelukset, siunaustilaisuudet, vihkimiset, konsertit ym.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Kirkon, kellotapulin ja asehuoneen kunnossapidosta huolehtiminen Energian kulutuksen vähentäminen
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Kirkon, kellotapulin ja asehuoneen kunnossapidosta huolehtiminen ja energian kulutuksen vähentäminen	• Kirkon, kellotapulin ja asehuoneen paanukattojen huoltotervaus toteutettiin kesällä 2016. Urakoitsijana toimi Rakennusliike Asuntoinsinöörit Oy. Hankkeen rakennuttamiseen ja valvontaan liittyviä tehtäviä hoit WSP Finland Oy. Huoltotervaus pohjautui arkkitehti Anita Yli-Suutalan laatimaan työselostukseen. Huoltotervauksen kokonaiskustannus oli noin 66 000 euroa; • Huoltotervauksen yhteydessä toteutettiin myös kirkon keskustornin huoltomaalaus ja tikanreikien paikkaus sekä kellotapulin yläosan vaakapalkin puhdistus- ja maalaustyö; • Kirkon sähköenergian kulutus kasvoi edellisiin vuosiin verrattuna, jota selittää mm. edellisiä vuosia alhaisempi keskilämpötila.
Perustelut • Kirkon ja kellotapulin käyttömenot poistoineen sekä sisäisine korkoineen on jaettu seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen eri tehtäväalueille sisäisinä vuokrina käyttöpäivien suhteessa.	

Kirkko ja kellotapuli	TA kuluva 2016	TA muutok-set 2016	TA muutosten jälkeen 2016	Toteuma 2016	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	0		0	**-300,00**	300,00	0,0
Toimintakulut (ulkoiset)	50 780	68 000	118 780	**114 591,10**	4 188,90	96,5
Toimintakate 1 (ulkoinen)	50 780	68 000	118 780	**114 291,10**	4 488,90	96,2
Toimintatuotot (sisäiset)	-85 080		-85 080	**-145 295,71**	60 215,71	170,8
Toimintakulut (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-34 300	68 000	33 700	**-31 004,61**	64 704,61	-92,0
Poistot ja arvonalentumiset	31 190		31 190	**30 299,92**	890,08	97,1
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut	3 110		3 110	**0,00**	3 110,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät				**704,69**	-704,69	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	68 000	68 000	0,00	68 000,00	0,0

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Kappelit ja muut kirkkorakennukset** Riekinkankaan kappeli (sali eteistiloineen) Sarakylän kappeli
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Tilapalvelujen tuottaminen seurakunnan toimintaa varten; mm. siunaustilaisuudet
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Kappeleiden kunnossapidosta huolehtiminen ja energian säästäminen	• Vuosittaiseen huoltoon liittyvät toimenpiteet; • Syksyllä asennettiin Sarakylän kappelin katolle lumiesteet.
Perustelut • Riekinkankaan kappelin (sali eteistiloineen) ja Sarakylän kappelin käyttömenot poistoineen sekä sisäisine korkoineen on jaettu seurakunnallisen toiminnan ja hautaustoimen eri tehtäväalueille sisäisinä vuokrina käyttöpäivien suhteessa.	

Kappelit ja muut kirkkorakennukset	TA kuluva 2016	Toteuma 2016	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 500	**-882,25**	-617,75	58,8
Toimintakulut (ulkoiset)	24 330	**23 748,69**	581,31	97,6
Toimintakate 1 (ulkoinen)	22 830	**22 866,44**	-36,44	100,2
Toimintatuotot (sisäiset)	-37 790	**-37 664,67**	-125,33	99,7
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-14 960	**-14 798,23**	-161,77	98,9
Poistot ja arvonalentumiset	13 670	**14 559,75**	-889,75	106,5
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut	1 290	**0,00**	1 290,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät		**238,48**	-238,48	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	**0,00**	0,00	0,0

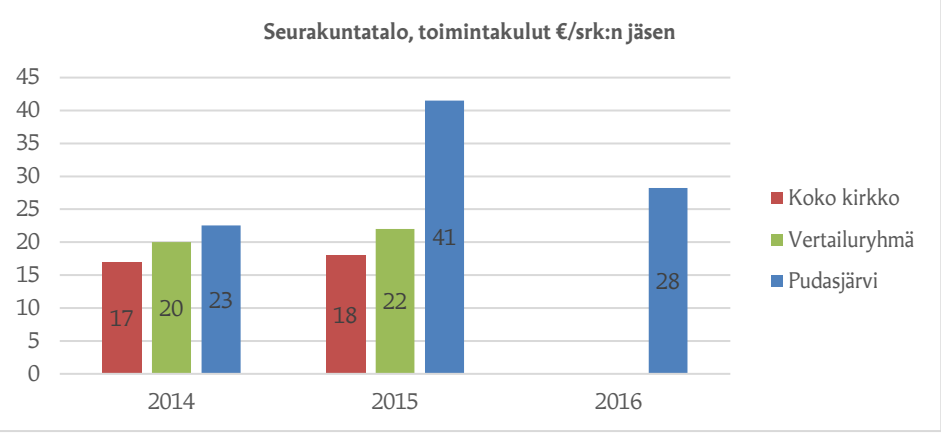
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Seurakuntatalot** Seurakuntatalo
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	Tilapalvelut seurakunnallista toimintaa varten sekä toimistotilat henkilökunnalle Tilojen vuokraus ulkopuoliseen käyttöön, mm. muistotilaisuudet, häätilaisuudet, kokoukset jne.
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Seurakuntatalon kunnossapidosta huolehtiminen
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Seurakuntatalon kunnossapidosta huolehtiminen ja energian säästäminen Seurakuntakeskuksen kaluston ja kalusteiden kunnossapidosta huolehtiminen	• Kesällä 2016 tehtiin seurakuntakeskuksen vesijohtosaneeraus rippikoulusalin puoleiseen päätyyn, joka on ollut remontin kohteena viimeksi vuonna 2002. Vesijohtosaneeraukseen päädyttiin, koska alkoi ilmetä pieniä tihkuvuotoja mm. rippikoulusalin puoleisissa yleisövessoissa. Kupariset vesijohtoputket vaihdettiin komposiittiputkiin. Saneerauksen suunnitteli LVI-Insinööritoimisto Mäkelä Oy ja hankkeen urakoitsijaksi valittiin Greenpipe Oy. Suunnittelunohjaukseen, rakennuttamiseen ja valvontaan liittyvät tehtävät hoiti WSP Finland Oy. Hankkeen kokonaiskustannukset olivat noin 56 000 euroa; • Samassa yhteydessä uusittiin myös seurakuntakeskuksen ilmanvaihtosiirrin ja tehostettiin alakerran ilmanvaihtoa; • Huolto- ja korjauskohteita normaalien vuosihuoltojen lisäksi tehtiin seurakuntakeskuksessa mm. seuraavasti: partiokolon portaikkokatoksen kate vaihdettiin huopakatteeksi, kirkonkello soittoautomatiikka uusittiin;

	• Kesällä 2016 Sotkamon Urkurakentajat teki seurakuntakeskuksen urkujen huollon, joka oli huomattavasti kattavampi vuosihuoltoon verrattuna. Työhön sisältyi mm. puhdistus, pillien virityshattujen tiivistäminen, viritys ym. työt; • Seurakuntakeskuksen kellotapulin korjaus/huoltomaalausta ei toteutettu määrärahojen riittämättömyyden vuoksi.

Perustelut

- Vuokratuotot ulkopuolelle vuokratuista tiloista noin 10 000 euroa;
- Kirkkovaltuusto myönsi vesijohtosaaneeraukseen ym. korjaustoimenpiteisiin 60 000 euron lisämäärärahan;
- Seurakuntatalon käyttömenot poistoineen sekä sisäisine korkoineen on jaettu seurakunnallisen toiminnan eri tehtäväalueille sisäisinä vuokrakuluina käyttöpäivien suhteessa;

Seurakuntatalo	TA kuluva 2016	TA muutokset 2016	TA muutosten jälkeen 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-9 300		-9 300	**-14 950,84**	5 650,84	160,8
Toimintakulut (ulkoiset)	139 220	60 000	199 220	**206 126,69**	-6 906,69	103,5
Toimintakate 1 (ulkoinen)	129 920	60 000	189 920	**191 175,85**	-1 255,85	100,7
Toimintatuotot (sisäiset)	-198 040		-198 040	**-250 395,77**	52 355,77	126,4
Toimintakulut (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-68 120	60 000	-8 120	**-59 219,92**	51 099,92	729,3
Poistot ja arvonalentumiset	64 690		64 690	**56 332,30**	8 357,70	87,1
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut	3 430		3 430	**0,00**	3 430,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät				**2 887,62**	-2 887,62	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	60 000	60 000	**0,00**	60 000,00	0,0

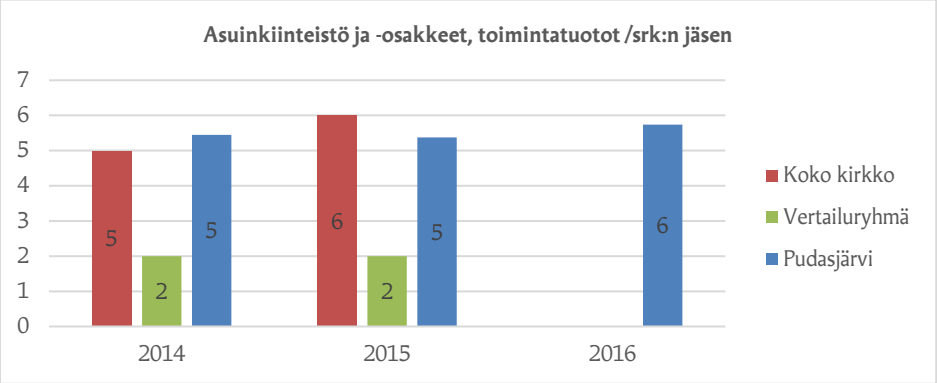

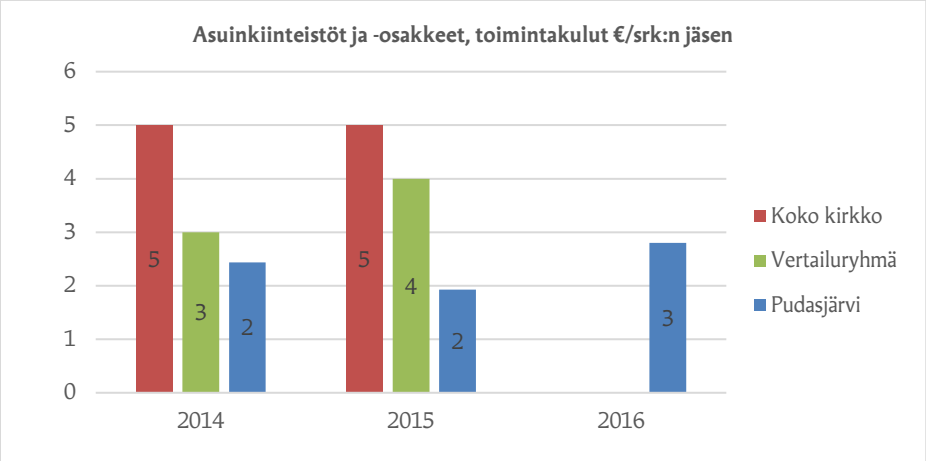
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Asuinkiinteistöt ja-osakkeet** As Oy Ahjorivi As Oy Ahjopuisto Kirkkoherran pappila Liepeen pappila Kanttorila
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	Tilojen tarjonta asuinkäyttöön niin työntekijöille kuin ulkopuolisille vuokralaisille
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	• Kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen • Kokonaistarkastelu, jossa katsotaan missä määrin seurakunnan on tarkoituksenmukaista pitää omistuksessaan asuinkiinteistöjä ja -osakehuoneistoja (esim. kirkkoherran pappila); • As Oy Ahjopuiston tulevia korjauskohteita: o katon uusiminen o ikkunoiden ja ovien uusiminen o väliaitojen uusiminen • As Oy Ahjorivin tulevia korjauskohteita: o parvekeovien uusiminen vuonna 2017 o ikkunoiden uusiminen vuonna 2019
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen	• Kertomusvuonna osakehuoneistoissa ei tehty remontteja; • As Oy Ahjopuiston vesikate uusittiin.

Perustelut

- As Oy Pudasjärven Ahjorivi, kaksio (58 m^2), valmistumisvuosi 1983;
- As Oy Pudasjärven Ahjopuisto, kaksio (63 m^2), valmistumisvuosi 1983;
- Kirkkoherran pappilan kunnossapidosta on vastannut kiinteistön vuokrannut Pudasjärven Vanhustentaloyhdistys ry, vuokrasopimus päättyy kesällä 2018;
- Liepeen pappilan asuinhuoneistot ovat vuokralla;
- Työntekijöiden vuokrat määräytyvät Verohallinnon määrittämien luontoisetuarvojen mukaisesti tarkistettuna paikkakunnan käypään vuokratasoon;
- Kanttorilan eli seurakuntatalon takana sijaitsevan rivitalon 90 m2:n asunto toimii lähetystyön toimitilana ja kokoustilana sekä pienempi asunto on vuokrattu asuinkäyttöön.
- Ulkopuolisille vuokrattujen asuinhuoneistojen vuokrat määräytyvät paikkakunnan käypään arvoon.

Asuinkiinteistöt ja -osakkeet	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-43 080	**-41 917,30**	-1 162,70	97,3
Toimintakulut (ulkoiset)	20 320	**20 467,83**	-147,83	100,7
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-22 760	**-21 449,47**	-1 310,53	94,2
Toimintatuotot (sisäiset)	-5 130	**-4 726,54**	-403,46	92,1
Toimintakulut (sisäiset)	0		0,00	
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-27 890	**-26 176,01**	-1 713,99	93,9
Poistot ja arvonalentumiset	11 630	**11 626,27**	3,73	100,0
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut	900	**0,00**	900,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät		**6 851,68**	-6 851,68	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-15 360	**-7 698,06**	-7 661,94	50,1

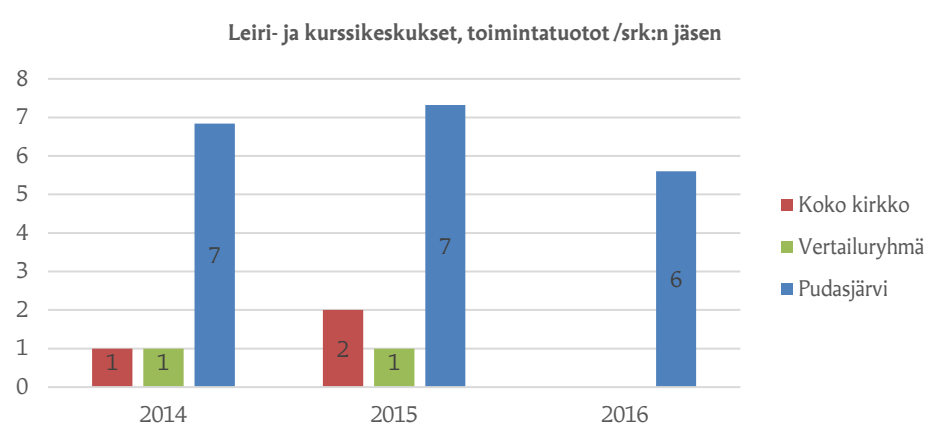

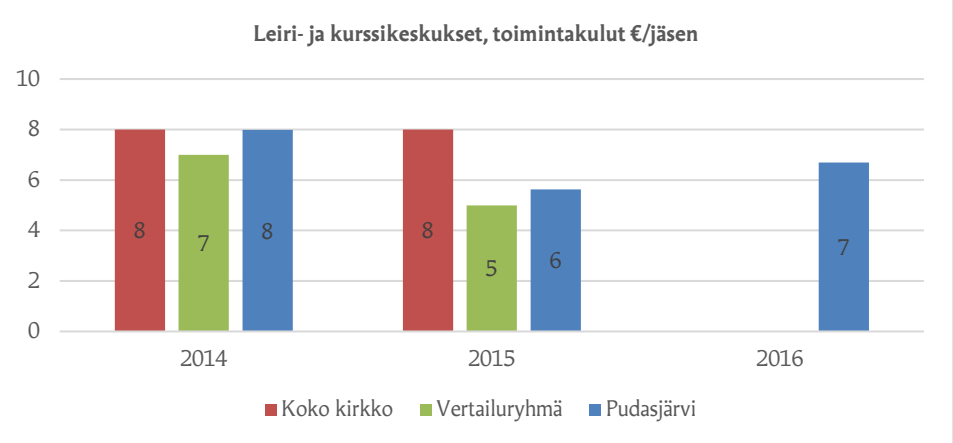
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Leiri- ja kurssikeskukset** Hilturannan leirikeskus Kangasjärven leirikeskus
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	• Tilapalvelujen tuottaminen seurakunnallista toimintaa varten; mm. lapsi- ja nuorisotyön ja diakonian leiritoiminta, koulutustilaisuudet, kokoukset ym. • Tilojen vuokraus ulkopuolisille leiri-, kokous- pito- ym. tilaisuuksiin
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Tilojen markkinointi ulkopuoliseen käyttöön tavoitteena vähintään 40 %:n osuus kaikista käyttöpäivistä
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Leirikeskusten kunnossapidosta huolehtiminen	• Pudasjärven kaupungin kanssa solmittu vuokrasopimus Hilturannan tiloista koulun väistötiloiksi päättyi 31.5.2016. • 3.6.2016 pidettiin katselmus, jossa oli mukana kaupungin ja seurakunnan edustajat mukana. Katselmuksesta laadittiin muistio, johon pohjautuen on sovittu korvattavaksi koulun käytöstä aiheutuneet vahingot, jotka eivät ole normaaliin kulumiseen liittyviä. • Huolto- ja korjaustoimenpiteitä normaalien vuosihuoltojen lisäksi tehtiin leirikeskuksessa mm seuraavasti: • majoitusrakennuksen ja päärakennuksen maalipintojen huoltomaalaus; • majoitusrakennuksen eteisaulan sisäkaton korjaus; • ruokasalin pöytien (30 kpl) ja pianon kunnostaminen; • majoitustilan eteisaulan sohvakaluston uusiminen;

Perustelut

- Leirikeskuksen vuokratuotot noin 41 000 euroa (alv 0 %)
- Leirikeskusten käyttömenot poistoineen sekä sisäisine korkoineen on jaettu seurakunnallisen toiminnan eri tehtäväalueille sisäisinä vuokrakuluina käyttöpäivien suhteessa.

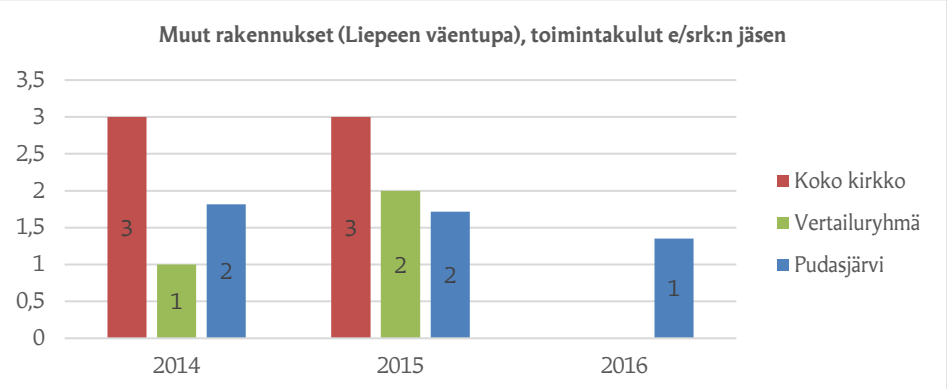
Leiri- ja kurssikeskukset	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-29 300	**-40 901,61**	11 601,61	139,6
Toimintakulut (ulkoiset)	45 880	**48 821,91**	-2 941,91	106,4
Toimintakate 1 (ulkoinen)	16 580	**7 920,30**	8 659,70	47,8
Toimintatuotot (sisäiset)	-56 790	**-45 354,47**	-11 435,53	79,9
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-40 210	**-37 434,17**	-2 775,83	93,1
Poistot ja arvonalentumiset	37 770	**36 683,77**	1 086,23	97,1
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut	2 440	**0,00**	2 440,00	0,0
Sisäiset vyörytyserät		**750,40**	-750,40	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	**0,00**	0,00	0,0

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Muut rakennukset** Liepeen väentupa
Toiminta-ajatus **Tehtävä**	Tilapalvelujen tuottaminen seurakunnallista toimintaa varten; mm. koulutustilaisuudet, kokoukset ym. Tilojen vuokraus ulkopuolisille kokous-, pito- ja kurssitiloiksi
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Liepeen väentuvasta on tehty kuntoarvio, jonka mukaan väentuvassa on ilmennyt paljon korjattavaa. Rakennustoimikunta on linjannut, että ensisijaisesti selvitetään rakennuksen säilymiseen ja tilojen esteettömyyteen liittyvät korjaustoimenpiteet. Hanketta ei ole kirjattu kolmen seuraavan vuoden investointiosaan, vaan korjauksen tarpeellisuutta tarkastellaan yhtenä osana talouden tasapainottamistoimenpiteitä.
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Liepeen väentuvan kunnossapidosta huolehtiminen	• Liepeen luontopolkua kunnostettiin ja pellot niitettiin; • nuotiopaikkaa ja polkua rantaan kunnostettiin antamalla työ Pudasjärven kaupungin työllistämishankkeelle.
Perustelut Liepeen väentuvan käyttömenot poistoineen sekä sisäisine korkoineen on jaettu seurakunnallisen toiminnan eri tehtäväalueille sisäisinä vuokrakuluina käyttöpäivien suhteessa.	

Muut rakennukset	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 300	**-3 588,67**	1 288,67	156,0
Toimintakulut (ulkoiset)	10 130	**9 862,63**	267,37	97,4
Toimintakate 1 (ulkoinen)	7 830	**6 273,96**	1 556,04	80,1
Toimintatuotot (sisäiset)	-7 830	**-6 423,13**	-1 406,87	82,0
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	0	**-149,17**	149,17	0,0
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät		**149,17**	-149,17	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	0	**0,00**	0,00	0,0

Alla olevassa taulukossa on listattu seurakunnan omistamat rakennukset.
(Mm. bruttoala ja tilavuustiedot tarkentuvat kiinteistöhallintajärjestelmän päivityksen edetessä)
Seurakunnan omistamat rakennukset sijaitsevat suurelta osin joko valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaissa kulttuuriympäristöissä (vihreällä merkatut rivit) vaikuttaen mm. rakennuksiin kohdistuviin toimenpiteisiin.

Kertomusvuonna kiinteistötoimen kulttuuriperinnön ylläpidosta aiheutuneet kustannukset olivat noin 73 800 euroa, josta kirkon osuus 57 300 euroa ja kellotapulin osuus 15 500.

Nimi	Rakentamis-vuosi	Bruttoala brm²	Tilavuus rm³	Perusparannettu/ laajennettu
Hilturannan leirikeskus, majoitusrakennus	2010	292	980	
Hilturannan leirikeskus, päärakennus	1850	560	1770	1992/2010
Hilturannan leirikeskus, sauna	1981	42,5	116	2010
Hilturannan leirikeskus, ulkovessarakennus	2012	2	4	
Hilturannan leirikeskus, varastorakennus	1850	120	400	
Kangasjärven eräleirikeskus, liiteri	1999	12	30	
Kangasjärven eräleirikeskus, päärakennus	1958	77	200	1963
Kangasjärven eräleirikeskus, sauna	1999	23	52	
Kangasjärven eräleirikeskus, ulkovessarakennus	1999	4	16	
Kanttorila	1966	211	697	1996
Kirkko	1781	585	4050	1997
Kirkko/Asehuone	1761	20	100	
Kirkko/Kellotapuli	1761	50	500	
Kirkkoherran pappila	1957	346	1500	1994
Liepeen aittarakennus (makasiini)	1800-luku	70	380	
Liepeen aittarakennus(riihi)	1800-luku	30	100	
Liepeen pappila	1844	210	826	1998
Liepeen talous- ja autotallirakennus	1800-luku	120	400	
Liepeen väentupa	1800-luku	123	405	1981
Riekinkankaan hautausmaan ulkovessa	2004	4	8	
Riekinkankaan hautausmaan varastorakennus	2008	65	190	
Riekinkankaan kappeli	1991	439	1893	2007
Sarakylän hautausmaan kalustovajarakennus				
Sarakylän hautausmaan ruumishuone				
Sarakylän kappeli	1976	178	685	1988
Sarakylän kappeli, kellotapuli	1988	4	24	
Seurakuntatalo	1965	1492	6833	1985/2003
Seurakuntatalo, kellotapuli	1985			
		noin 5100	**noin 22000**	
Keskimäärin/jäsen (7300)		**0,70**	**3,00**	

Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Maatalous** Maatalous
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Suunnitelmallisuus seurakunnan maaomaisuuden käytössä • Vuonna 2012 laaditun maankäyttösuunnitelman hyödyntäminen; • Tuulijärven ranta-asemakaavan hyödyntäminen; • Iijoen rantayleiskaavaan merkittyjen uusien rakennuspaikkojen suunnittelu ja mahdolliset muut toimenpiteet kaavan saatua lainvoiman
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Suunnitelmallisuus maaomaisuuden käytössä	• Haapokarin alue Seurakunta haki vuonna 2013 suunnittelutarveratkaisulla mahdollisuuden kahteen omakotitalotonttiin ns. Haapokarin alueelta (615-40-10-81). Toinen alueen tonteista (0,97 ha) on edelleen myymättä; • Iijoen rantayleiskaava Pudasjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Iijoen rantayleiskaavan syksyllä 2013. Kaava on saanut lainvoiman vuonna 2016; • Tuulijärven ranta-asemakaava Hyväksytyssä kaavassa on kortteleita 3 ja rakennuspaikkoja kaikkiaan 8 kpl, joista 4 sijoittuu seurakunnan omistamalle tilalle. Tässä vaiheessa ei ole vielä päätetty, millä ehdoilla ja aikataululla mahdollisia maanluovutuksia kyseiseltä alueelta aletaan tehdä; • Kurenalan osayleiskaava Kirkkoneuvosto on jättänyt kannanoton kaavan luonnosvaiheessa. Tällöin kirkkoneuvosto keskittyi Kurenalan osayleiskaavan taajaman eteläosassa sijaitseviin alueisiin (teollisuus- ja varastoalue) ja Kurenalan osayleiskaavan taajaman itäpuolella olevaan alueeseen (Jongun suunta). Ehdotusvaiheessa kirkkoneuvosto on jättänyt muistutuksen kohdistuen alueeseen, jossa sijaitsevat seurakuntakeskus ja kirkkoherran pappila ja lisäksi Liepeen pappilan alue. Muistutus sisältää mm. pyynnön, että kirkkoherran pappilarakennusta alueineen ei laitettaisi kaavaan rakennushistoriallisesti, historiallisesti ja maisemallisesti arvokkaaksi kohteeksi. Samaiset kirkkoneuvoston jättämät mielipiteet ja muistutukset sisältäen myös seurakunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajien lausunnon kirkkoherran pappilarakennuksesta lähetettiin helmikuussa 2016 Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliitolle otettavaksi huomioon määriteltäessä maakuntakaavaan sisältyviä kulttuurihistoriallisia kohteita. Maakuntakaavassa alue, jossa sijaitsee niin seurakuntatalo kuin kirkkoherran pappilakin on merkitty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi kohteeksi.

Perustelut

Tilan nimi	Tilan r:no	Lainhuuto	Ala, ha
Pappila	615-409-0005-0062	Kyllä	1503,211
Lievet	615-409-0010-0081	Kyllä	295,6395
Kirkkomäki	615-409-0003-0052	Kyllä	7,311
Kalmisto	615-409-0003-0046	Kyllä	8,3066
Seuraranta	615-402-0083-0005	Kyllä	4,0694
Hautausmaa	615-411-0065-0000	Kyllä	9,712
Lukkarila	615-409-0017-0005	Kyllä	340,7292
Muistomerkki	615-413-0001-0075	Kyllä	0,01
Hiltula	615-409-0008-0018	Kyllä	47,3
		Yhteensä	2216,289

Vuokratuotot noin 26 000 euroa alla luetelluista kohteista:

- omakotitalotontit noin 1,65 ha (vuokrasopimuksia 15 kpl:tta)
- asunto-osakeyhtiöiden tontit noin 2,1 ha
- Pudasjärven vanhustentaloyhdistys ry:n tontit noin 2,1 ha
- kaupungin päiväkodin tontti noin 0,5 ha
- Heteharjun alue noin 12,3 ha
- muut alueet noin 2,0 ha

Kiinteistöverot

Maatalous	TA kuluva 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-26 000	**-26 102,09**	102,09	100,4
Toimintakulut (ulkoiset)	7 720	**6 628,61**	1 091,39	85,9
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-18 280	**-19 473,48**	1 193,48	106,5
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-18 280	**-19 473,48**	1 193,48	106,5
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut	0		0,00	
Sisäiset vyörytyserät		**1 527,23**	-1 527,23	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-18 280	**-17 946,25**	-333,75	98,2

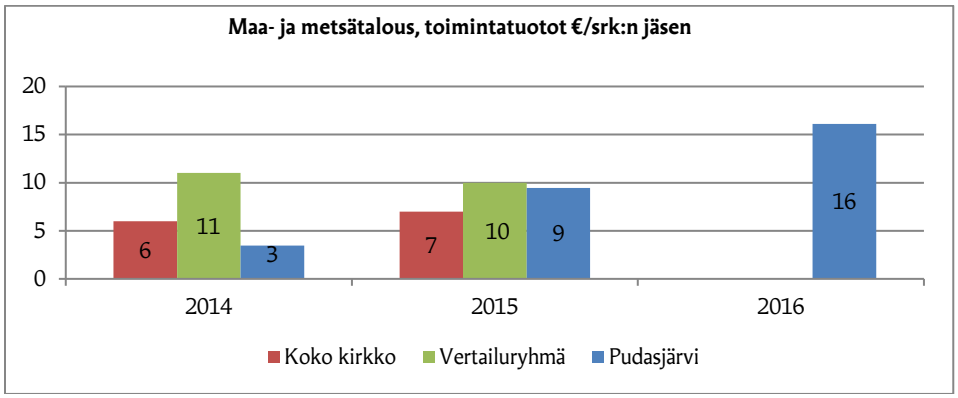
Toimintayksikkö **Tehtäväalue**	**Metsätalous** Metsätalous
Toiminta-ajatus / Tehtävä	Metsäomaisuuden hoito
Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2016–2018	Suunnitelmallisuus metsien hoidossa Hakkuu- ja metsänhoitotyöt metsäsuunnitelman 2010–2019 mukaisesti
Tavoitteet talousarviovuodelle 2016	**Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi**
Seurakunnan metsät tuottaviksi	Vuosina 2015 ja 2016 toteutuneiden hakkuiden jälkeiset hoitotoimenpiteet
Laadukkaat ja kilpailukykyiset metsänhoitoon liittyvät palvelut	Metsäpalvelut kilpailutettiin vuonna 2016. Kirkkoneuvosto päätti 29.3.2016 § 25 ostaa omistuksessaan oleviin talous- ja taajamametsiin kohdistuvat metsäpalvelut Pudasjärven metsänhoitoyhdistykseltä.

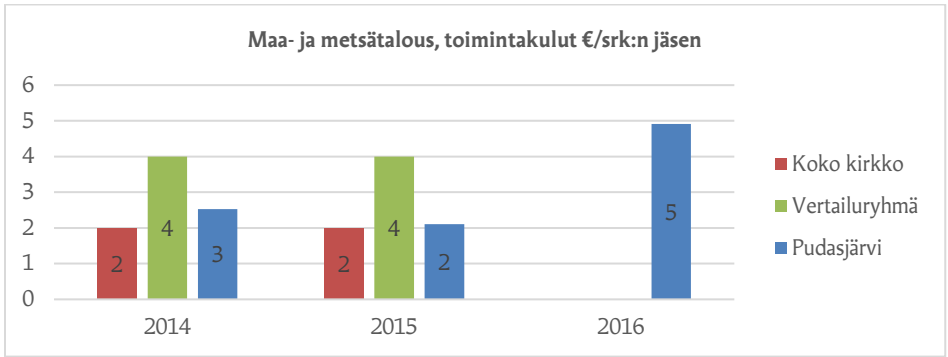
Perustelut

- Seurakunta ostaa omistuksessaan olevien talous- ja taajamametsien metsänhoitotyöt Pudasjärven metsänhoitoyhdistykseltä. Metsänhoitoyhdistys vastaa töiden työmaakohtaisesta suunnittelusta ja toteutuksesta.
  Pääsääntöisesti hakkuu- ja hoitotöiden suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan voimassaolevaa metsäsuunnitelmaa. Kirkkovaltuusto on 7.12.2009 § 46 vahvistanut metsänhoitoyhdistys Pudasjärvi ry:n laatiman metsäsuunnitelman 2010–2019;
- Metsäsuunnitelman mukainen metsämaan pinta-ala on noin 940 ha;
- Seurakunnalla on Mittaturva-metsävakuutus, vakuutusmäärä on täysarvo, sisältäen myrskyvahingot, omavastuu 2000 euroa.
- Vuoden 2016 talousarviossa puunmyyntituloja arvioitiin saatavan 50 000 euroa toteuman ollessa kuitenkin noin 90 000 euroa, hakkuiden kokonaismäärän ollessa noin 3 500 m3;
- Metsänhoitokulut ja puutavaran myyntikulut olivat kertomusvuonna noin 19 000 € euroa sisältäen uudistusalan raivausta, laikutusta, äestystä, ojitusmätästystä, konekylvöä ja nuoren metsän harvennusta.

- Voimassaolevan metsäsuunnitelman aikana 2010–2019 on tiloilta hakattu noin 11500 m3 puuta eli 65 % suunnitellusta määrästä. Metsäsuunnitelmassa puumäärät ovat olleet alakantissa toteutuneisiin hakkuisiin nähden mikä on aiheuttanut sen, että pinta-aloissa ollaan jäljessä suunnitellusta. Tällä hetkellä seurakunnan metsissä pitäisi olla puuta noin 46 000 m3. Taimikonhoitotöitä on tehty yhteensä 97,3 ha. Kirkkoneuvoston 20.6.2016 § 79 hyväksymästä 43 ha:n taimikonhoitotöistä jäi toteutettavaksi noin puolet vuodelle 2017.

Metsätalous	TA kuluva 2016	TA muutokset 016	TA muutosten jälkeen 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-50 000	-40 000	-90 000	**-91 568,22**	1 568,22	101,7
Toimintakulut (ulkoiset)	21 270		21 270	**29 264,84**	-7 994,84	137,6
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-28 730	-40 000	-68 730	**-62 303,38**	-6 426,62	90,6
Toimintatuotot (sisäiset)						
Toimintakulut (sisäiset)						
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-28 730	-40 000	-68 730	**-62 303,38**	-6 426,62	90,6
Poistot ja arvonalentumiset						
Laskennalliset erät						
Sisäiset korkokulut	0		0		0,00	
Sisäiset vyörytyserät				**6 350,88**	-6 350,88	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-28 730	-40 000	-68 730	**-55 952,50**	-12 777,50	81,4

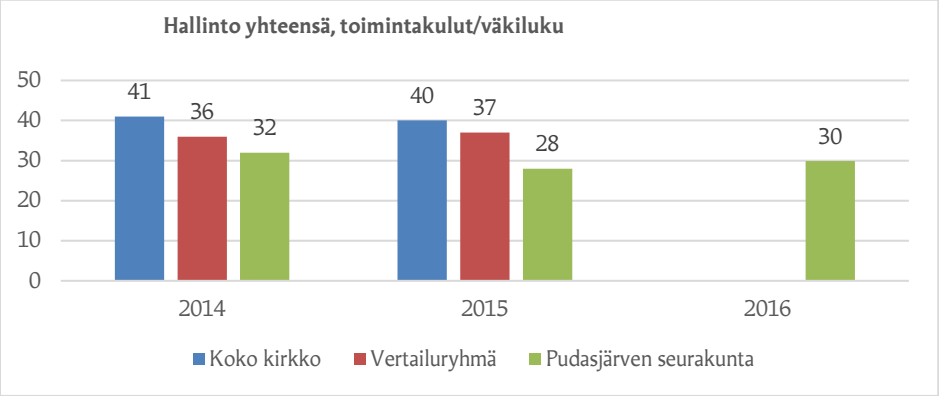

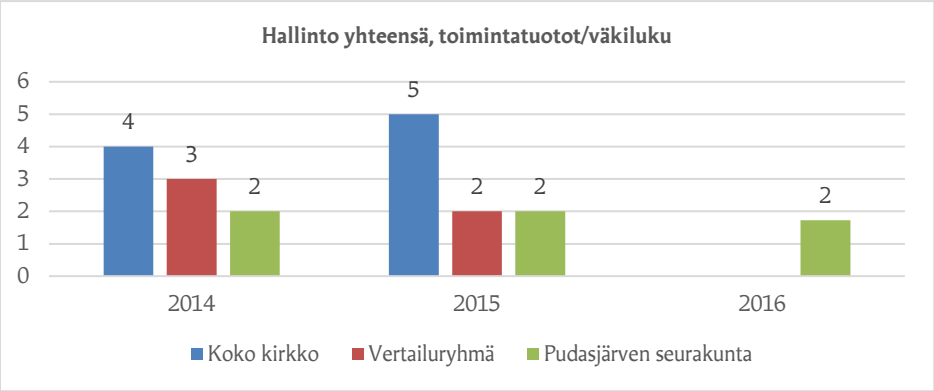
Yleistä kiinteistötoimesta

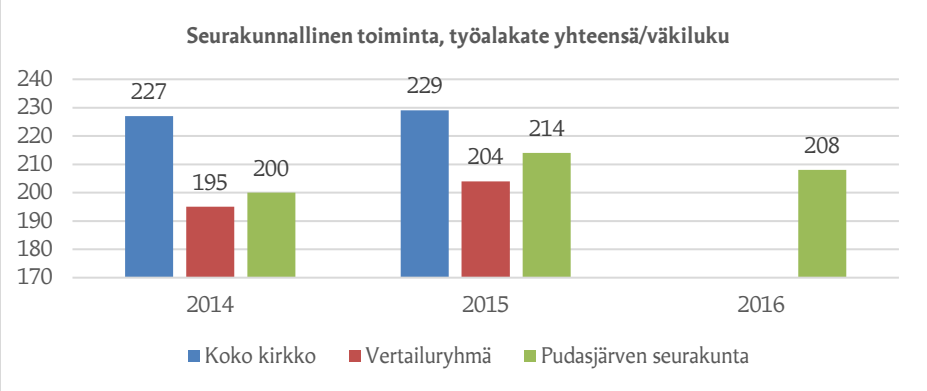
Kirkkohallitus käynnisti Kirkollisten rakennusten ja seurakuntien toimitilojen inventoinnin määrittelyprojektin vuonna 2015, jonka tarkoituksena on selvittää seurakuntien jo käytössä olevien kiinteistöhallintajärjestelmien toimivuus ja niiden mahdollinen soveltuvuus koko kirkon (seurakuntien ja kirkon keskushallinnon) viranomaistehtävien hoitamiseen. Tarkoituksena on selvittää myös seurakuntien ja seurakuntayhtymien kiinteistöhallinnan tarpeita sekä järjestelmän hankintaan ja kustannuksiin liittyviä vaihtoehtoja ja malleja.
Kirkkohallitus teki Haahtela-yhtiöiden kanssa sopimuksen, minkä mukaisesti seurakunnat ja seurakuntayhtymät saavat ilmaiseksi käyttöönsä seurakuntien kiinteistöhallintajärjestelmän eli seurakuntien yhteisen rakennus-, kiinteistö- ja arvoesinetietojen kohderekisterin ja siihen liittyvät perustoiminnot.
Vuoden 2016 alusta alkaen kirkon arvorakennusten valtionrahoituksen jakamisen edellytyksenä on ajantasainen tieto rakennuksista ja muusta kirkon kulttuuriperinnöstä.
Pilotoinnin ensimmäiseen vaiheeseen osallistuivat Oulun seurakuntayhtymän, Raahen, Muhoksen, Kempeleen ja Pudasjärven seurakunnan edustajat. Pilotoinnin jälkeen ensimmäiset käyttöönotot toteutettiin toukokuussa 2016.

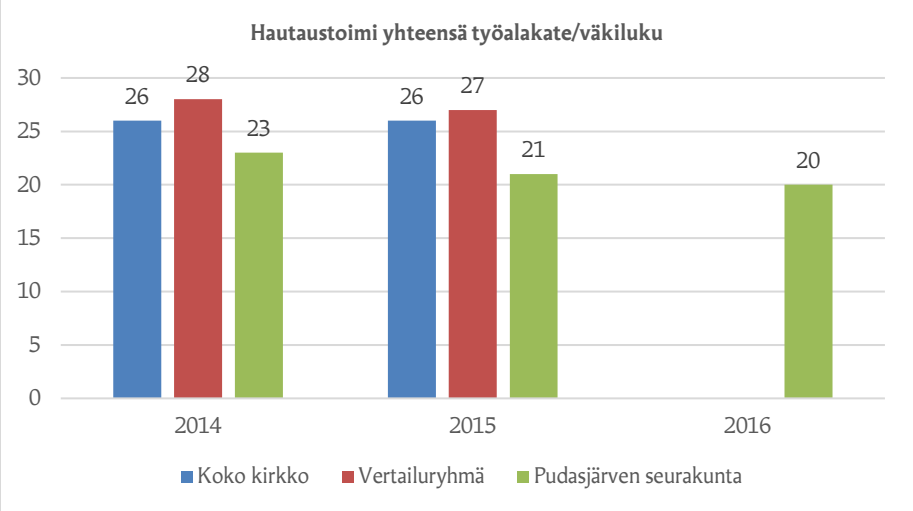
1.5.2. Käyttötalousosan toteumavertailu/Sitovuustaso pääluokka

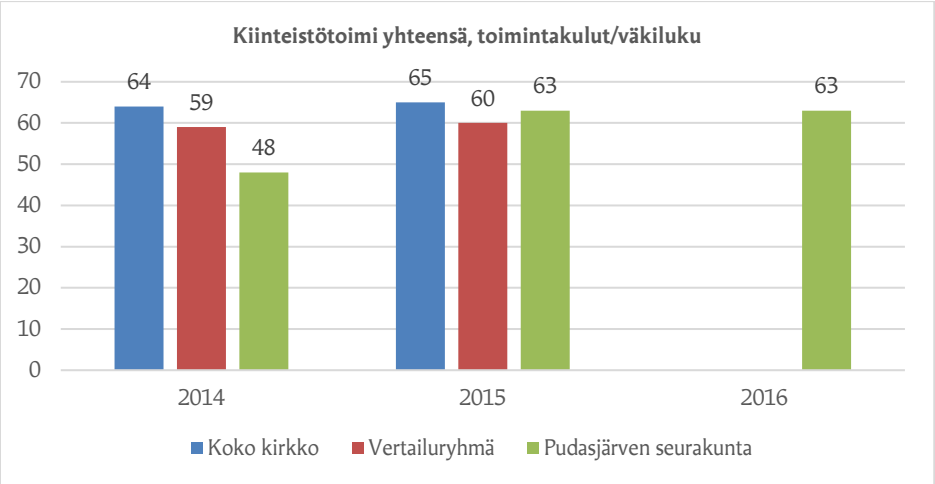
TOTEUMAVERTAILU PÄÄLUOKKATASOLLA		TA kuluva 2016	TA muutokset 2016	TA muutosten jälkeen 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Hallinto	Toimintatuotot (ulkoiset)	-12 060		-12 060	**-13 201,13**	1 141,13	109,5
	Toimintakulut (ulkoiset)	223 920		223 920	**218 366,04**	5 553,96	97,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	**211 860**		**211 860**	**205 164,91**	**6 695,09**	**96,8**
	Toimintatuotot (sisäiset)				**0,00**	0,00	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)	30 560		30 560	**35 567,09**	-5 007,09	116,4
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	242 420		242 420	**240 732,00**	1 688,00	99,3
	Poistot ja arvonalentumiset						
	Laskennalliset erät						
	Sisäiset korkokulut						
	Sisäiset vyörytyserät	-219 290		-219 290	**-221 971,80**	2 681,80	101,2
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	23 130		23 130	**18 760,20**	4 369,80	81,1
Seurakunnallinen toiminta	Toimintatuotot (ulkoiset)	-35 510		-35 510	**-35 199,52**	-310,48	99,1
	Toimintakulut (ulkoiset)	873 260		873 260	**798 961,62**	74 298,38	91,5
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	**837 750**		**837 750**	**763 762,10**	**73 987,90**	**91,2**
	Toimintatuotot (sisäiset)				**0,00**	0,00	0,0
	Toimintakulut (sisäiset)	360 100		360 100	**454 293,20**	-94 193,20	126,2
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 197 850		1 197 850	**1 218 055,30**	-20 205,30	101,7
	Poistot ja arvonalentumiset						
	Laskennalliset erät						
	Sisäiset korkokulut						
	Sisäiset vyörytyserät	326 890		326 890	**299 718,31**	27 171,69	91,7
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	1 524 740		1 524 740	**1 517 773,61**	6 966,39	99,5
Hautaustoimi	Toimintatuotot (ulkoiset)	-37 700		-37 700	**-45 156,72**	7 456,72	119,8
	Toimintakulut (ulkoiset)	145 160		145 160	**127 965,03**	17 194,97	88,2
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	**107 460**		**107 460**	**82 808,31**	**24 651,69**	**77,1**
	Toimintatuotot (sisäiset)						
	Toimintakulut (sisäiset)	0		0	**0,00**	0,00	0,0
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	107 460		107 460	**82 808,31**	24 651,69	77,1
	Poistot ja arvonalentumiset	24 200		24 200	**25 084,60**	-884,60	103,7
	Laskennalliset erät						
	Sisäiset korkokulut	2 280		2 280	**0,00**	2 280,00	0,0
	Sisäiset vyörytyserät	36 870		36 870	**38 580,34**	-1 710,34	104,6
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	170 810		170 810	**146 473,25**	24 336,75	85,8
Kiinteistötoimi	Toimintatuotot (ulkoiset)	-161 480	-40 000	-201 480	**-220 210,98**	18 730,98	109,3
	Toimintakulut (ulkoiset)	319 650	128 000	447 650	**459 512,30**	-11 862,30	102,6
	Toimintakate 1 (ulkoinen)	**158 170**	**88 000**	**246 170**	**239 301,32**	**6 868,68**	**97,2**
	Toimintatuotot (sisäiset)	-390 660		-390 660	**-489 860,29**	99 200,29	125,4
	Toimintakulut (sisäiset)	0		0		0,00	
	Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-232 490	88 000	-144 490	**-250 558,97**	106 068,97	173,4
	Poistot ja arvonalentumiset	158 950		158 950	**149 502,01**	9 447,99	94,1
	Laskennalliset erät						
	Sisäiset korkokulut	11 170		11 170	**0,00**	11 170,00	0,0
	Sisäiset vyörytyserät				**19 460,15**	-19 460,15	0,0
	Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-62 370	88 000	25 630	**-81 596,81**	107 226,81	-318,4

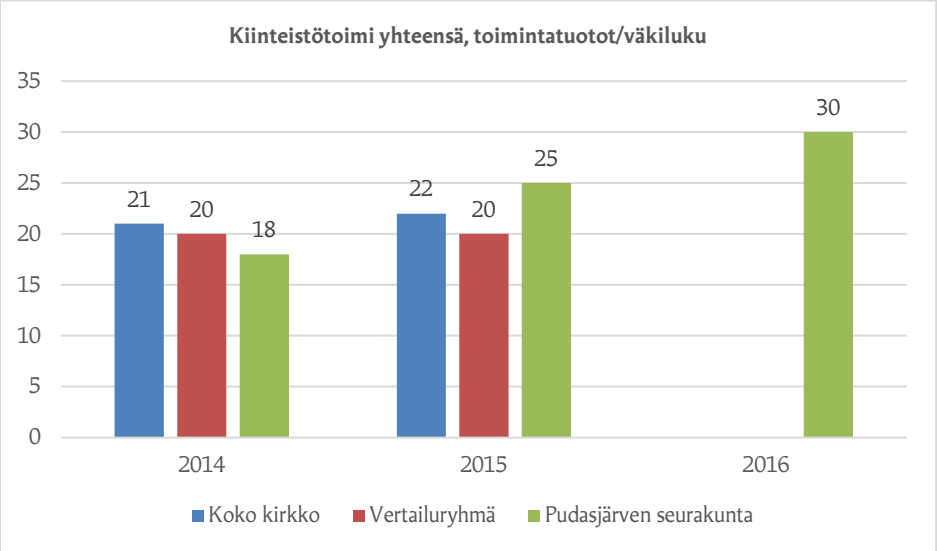

Hallinto yhteensä, toimintakulut/väkiluku
50
40
30
20
10
0
41
36
32
40
37
28
30
2014
2015
2016
Koko kirkko
Vertailuryhmä
Pudasjärven seurakunta

Hallinto yhteensä, toimintatuotot/väkiluku
6
5
4
3
2
1
0
4
3
2
5
2
2
2
2014
2015
2016
Koko kirkko
Vertailuryhmä
Pudasjärven seurakunta

Seurakunnallinen toiminta, työalakate yhteensä/väkiluku
240
230
220
210
200
190
180
170
227
195
200
229
204
214
208
2014
2015
2016
Koko kirkko
Vertailuryhmä
Pudasjärven seurakunta

Hautaustoimi yhteensä työalakate/väkiluku
30
25
20
15
10
5
0
26
28
23
26
27
21
20
2014
2015
2016
Koko kirkko
Vertailuryhmä
Pudasjärven seurakunta

Kiinteistötoimi yhteensä, toimintakulut/väkiluku
70
60
50
40
30
20
10
0
64
59
48
65
60
63
63
2014
2015
2016
Koko kirkko
Vertailuryhmä
Pudasjärven seurakunta

Kiinteistötoimi yhteensä, toimintatuotot/väkiluku
35
30
25
20
15
10
5
0
21
20
18
22
20
25
30
2014
2015
2016
Koko kirkko
Vertailuryhmä
Pudasjärven seurakunta

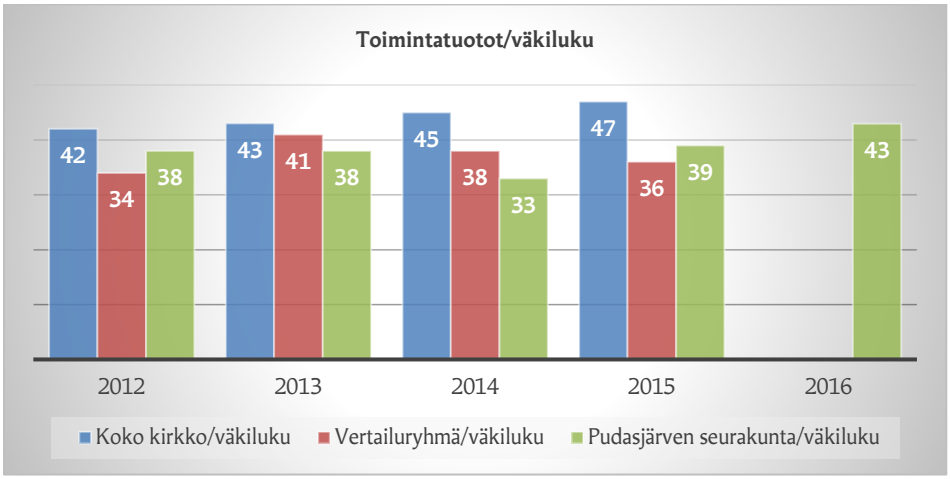
1.5.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma sis. erineen	TP edellinen vuosi 2015	TA kuluva 2016	TA muu-tokset 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-798 063,79	-637 410	-40 000	**-803 628,64**	126 218,64	118,6
Korvaukset	-5 397,93	-400			-400,00	
Myyntituotot	-1 284,00	-2 500		**-9 158,00**	6 658,00	366,3
Maksutuotot	-59 354,86	-51 340		**-60 175,10**	8 835,10	117,2
Vuokratuotot	-136 512,79	-108 280		**-123 594,34**	15 314,34	114,1
Metsätalouden tuotot	-44 257,30	-50 000	-40 000	**-90 766,70**	766,70	100,9
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-23 228,49	-21 000		**-14 319,29**	-6 680,71	68,2
Tuet ja avustukset	-17 328,80	-12 900		**-15 384,92**	2 484,92	119,3
Muut toimintatuotot	-507,00	-330		**-370,00**	40,00	112,1
Sisäiset tuotot	-510 192,62	-390 660		**-489 860,29**	99 200,29	125,4
Toimintakulut	2 199 581,37	1 952 650	128 000	**2 094 665,28**	-14 015,28	100,7
Henkilöstökulut	917 874,59	909 100		**860 886,25**	48 213,75	94,7
Palkat ja palkkiot	737 806,68	746 990		**715 008,37**	31 981,63	95,7
Henkilösivukulut	224 013,22	204 460		**189 939,10**	14 520,90	92,9
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-43 945,31	-42 350		**-44 061,22**	1 711,22	104,0
Palvelujen ostot	483 487,54	378 490	128 000	**462 011,55**	44 478,45	91,2
Vuokrakulut	16 065,81	21 490		**16 890,35**	4 599,65	78,6
Sisäiset vuokrakulut	510 192,62	390 660		**489 860,29**	-99 200,29	125,4
Aineet ja tarvikkeet	199 460,96	183 450		**184 611,29**	-1 161,29	100,6
Ostot tilikauden aikana	199 460,96	183 450		**184 611,29**	-1 161,29	100,6
Annetut avustukset	46 116,79	47 950		**51 408,51**	-3 458,51	107,2
Muut toimintakulut	26 383,06	21 510		**28 997,04**	-7 487,04	134,8
TOIMINTAKATE	1 401 517,58	1 315 240	88 000	**1 291 036,64**	112 203,36	92,0
Verotulot ja valtionrahoitus	-1 427 274,52	-1 344 000		**-1 362 009,89**	18 009,89	101,3
Kirkollisverotulot	-1 231 547,34	-1 180 000		**-1 168 450,73**	-11 549,27	99,0
Osuus yhteisöveron tuotoista	-195 727,18	-164 000		**-193 559,16**	29 559,16	118,0
Verotuskulut	35 860,12	34 000		**25 075,00**	8 925,00	73,8
Keskusrahastomaksut	80 832,00	110 700		**110 712,00**	-12,00	100,0
Toimita-avustukset	-248 077,00	-240 000		**-230 365,00**	-9 635,00	96,0
Rahoitustuotot- ja kulut	-8 300,12	-8 300		**-2 004,13**	-6 295,87	24,1
Korkotuotot	-3 859,98	-5 300		**-3 019,36**	-2 280,64	57,0
Muut rahoitustuotot	-4 439,40	-3 000		**-4 977,71**	1 977,71	165,9
Sisäiset korkotuotot	-4 134,78	-13 450		**0,00**	-13 450,00	0,0
Korkokulut	-0,74			**186,01**	-186,01	0,0
Muut rahoituskulut		0		**5 806,93**	-5 806,93	0,0
Sisäiset korkokulut	4 134,78	13 450		**0,00**	13 450,00	0,0
VUOSIKATE	-165 441,94	-132 360	88 000	**-167 555,38**	123 195,38	377,7
Poistot ja arvonalentumiset	177 486,21	183 150		**174 586,61**	8 563,39	95,3
Suunnitelman mukaiset poistot	177 486,21	183 150		**174 586,61**	8 563,39	95,3
Erilliskirjanpitona hoidetut rahastot	0,00	0		**0,00**	0,00	0,0
Tuotot	-46 328,09	-49 100		**-49 336,79**	236,79	100,5
Kulut	47 337,52	48 390		**47 460,10**	929,90	98,1
Siirrot rahastosta/rahastoon	-1 009,43	710		**1 876,69**	-1 166,69	264,3
TILIKAUDEN TULOS	12 044,27	50 790	88 000	**7 031,23**	131 758,77	5,1
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-20 019,52	-20 020		**-20 019,52**	-0,48	100,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-7 975,25	30 770	88 000	**-12 988,29**	131 758,29	-10,9

Tuloslaskelma, ulkoinen	TP edellinen vuosi 2015	TA kuluva 2016	TA muutokset 2016	Toteuma 2016	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-287 871,17	-246 750,00	-40 000,00	**-313 768,35**	27 018,35	109,4
Korvaukset	-5 397,93	-400,00			-400,00	
Myyntituotot	-1 284,00	-2 500,00		**-9 158,00**	6 658,00	366,3
Maksutuotot	-59 354,86	-51 340,00		**-60 175,10**	8 835,10	117,2
Vuokratuotot	-136 512,79	-108 280,00		**-123 594,34**	15 314,34	114,1
Metsätalouden tuotot	-44 257,30	-50 000,00	-40 000,00	**-90 766,70**	766,70	100,9
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-23 228,49	-21 000,00		**-14 319,29**	-6 680,71	68,2
Tuet ja avustukset	-17 328,80	-12 900,00		**-15 384,92**	2 484,92	119,3
Muut toimintatuotot	-507,00	-330,00		**-370,00**	40,00	112,1
Toimintakulut	1 690 697,12	1 561 990,00	128 000,00	**1 604 804,99**	85 185,01	95,0
Henkilöstökulut	919 105,12	909 100,00		**860 886,25**	48 213,75	94,7
Palkat ja palkkiot	739 027,68	746 990,00		**715 008,37**	31 981,63	95,7
Henkilösivukulut	224 022,75	204 460,00		**189 939,10**	14 520,90	92,9
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-43 945,31	-42 350,00		**-44 061,22**	1 711,22	104,0
Palvelujen ostot	483 565,38	378 490,00	128 000,00	**462 011,55**	44 478,45	91,2
Vuokrakulut	16 065,81	21 490,00		**16 890,35**	4 599,65	78,6
Aineet ja tarvikkeet	199 460,96	183 450,00		**184 611,29**	-1 161,29	100,6
Ostot tilikauden aikana	199 460,96	183 450,00		**184 611,29**	-1 161,29	100,6
Annetut avustukset	46 116,79	47 950,00		**51 408,51**	-3 458,51	107,2
Muut toimintakulut	26 383,06	21 510,00		**28 997,04**	-7 487,04	134,8
TOIMINTAKATE	1 402 825,95	1 315 240,00	88 000,00	**1 291 036,64**	112 203,36	92,0
Verotulot ja valtionrahoitus	-1 427 274,52	-1 344 000,00		**-1 362 009,89**	18 009,89	101,3
Kirkollisverotulot	-1 231 547,34	-1 180 000,00		**-1 168 450,73**	-11 549,27	99,0
Osuus yhteisöveron tuotoista	-195 727,18	-164 000,00		**-193 559,16**	29 559,16	118,0
Verotuskulut	35 860,12	34 000,00		**25 075,00**	8 925,00	73,8
Keskusrahastomaksut	80 832,00	110 700,00		**110 712,00**	-12,00	100,0
Toimita-avustukset	-248 077,00	-240 000,00		**-230 365,00**	-9 635,00	96,0
Rahoitustuotot- ja kulut	-8 300,12	-8 300,00		**-2 004,13**	-6 295,87	24,1
Korkotuotot	-3 859,98	-5 300,00		**-3 019,36**	-2 280,64	57,0
Muut rahoitustuotot	-4 439,40	-3 000,00		**-4 977,71**	1 977,71	165,9
Korkokulut	-0,74			**186,01**	-186,01	0,0
Muut rahoituskulut		0,00		**5 806,93**	-5 806,93	0,0
VUOSIKATE	-164 133,57	-132 360,00	88 000,00	**-167 555,38**	123 195,38	377,7
Poistot ja arvonalentumiset	177 486,21	183 150,00		**174 586,61**	8 563,39	95,3
Suunnitelman mukaiset poistot	177 486,21	183 150,00		**174 586,61**	8 563,39	95,3
Erilliskirjanpitona hoidetut rahastot	0,00	0,00		**0,00**	0,00	0,0
Tuotot	-46 328,09	-49 100,00		**-49 336,79**	236,79	100,5
Kulut	47 337,52	48 390,00		**47 460,10**	929,90	98,1
Siirrot rahastosta/rahastoon	-1 009,43	710,00		**1 876,69**	-1 166,69	264,3
TILIKAUDEN TULOS	13 352,64	50 790,00	88 000,00	**7 031,23**	131 758,77	5,1
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-20 019,52	-20 020,00		**-20 019,52**	-0,48	100,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 666,88	30 770,00	88 000,00	**-12 988,29**	131 758,29	-10,9

Toimintatuotot/Ulkoiset
Ulkoiset toimintatuotot noin 314 000 euroa toteutuivat arvioitua suurempina, jota selittää mm. myyntituottojen, maksutuottojen ja vuokratuottojen arvioitua suuremmat toteumat.

Kertomusvuoden talousarviossa oli puunmyyntituloja arvioitu saatavan 90 000 (50 000 + 40 000).

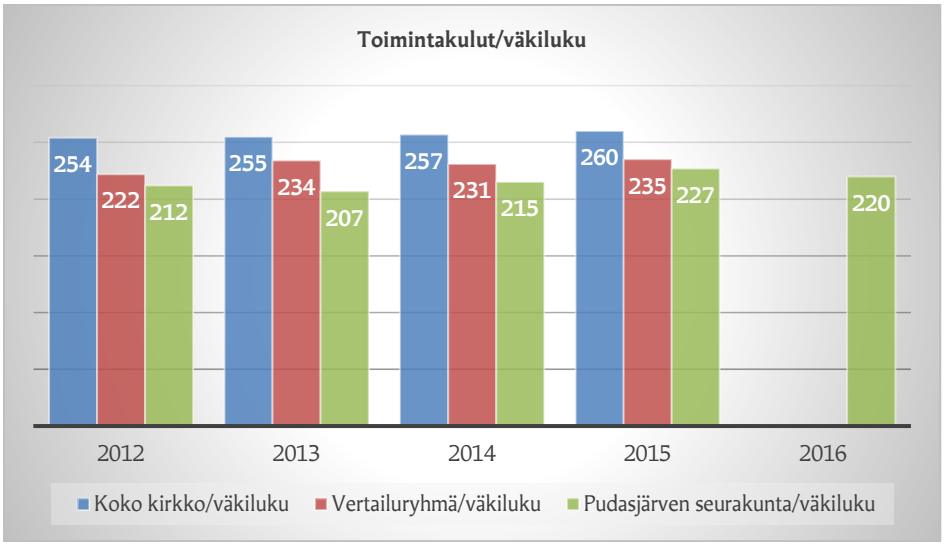

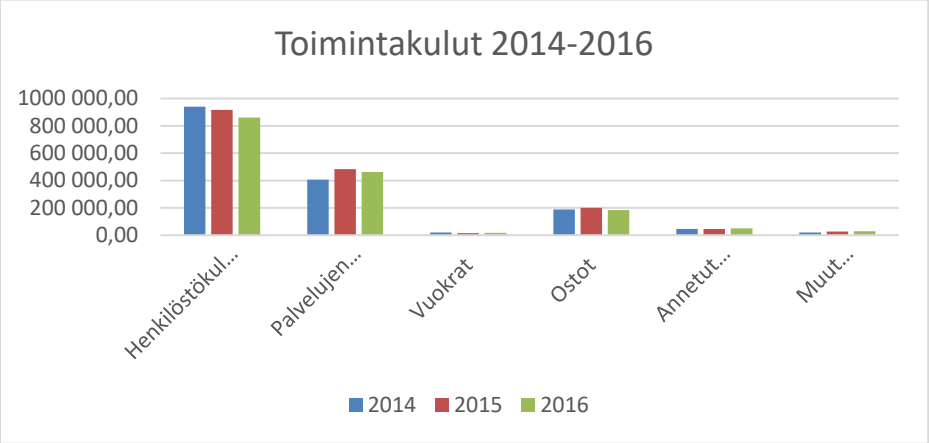
Toimintakulut/Ulkoiset
Henkilöstökulut alittuivat noin 48 000 euroa, johtuen mm. vuoden vaihteen jaksotettujen palkkojen muutoksesta, jonka vaikutus toteumaan oli noin 21 000 euroa. Hautausmaiden kesätyöntekijämäärä pidettiin edellisen vuoden tasossa vaikutuksen ollessa noin 8 000 euroa säästöä. Lisäksi eri tehtäväalueiden henkilöstökulut toteutuivat arvioitua pienempinä.

Palvelujen ostot alittuivat noin 45 000 euroa johtuen hyvin monien määrärahojen alittumisesta (rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, henkilöstön matkakustannus- ja koulutuspalvelut, kuljetuspalvelut, työterveyshuolto jne.).

Ostot toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Toimintakulut pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna noin viisi prosenttia. Sitä selittää mm. edellisvuonna käyttötalouteen kirjatut seurakuntakeskuksen kattoremonttikustannukset. Mikäli nämä suurehkot korjauskulut niin edelliseltä vuodelta kuin kertomusvuodeltakin jätetään huomioimatta, jäivät toimintakulut noin kolme prosenttia pienemmiksi kuin vuonna 2015.

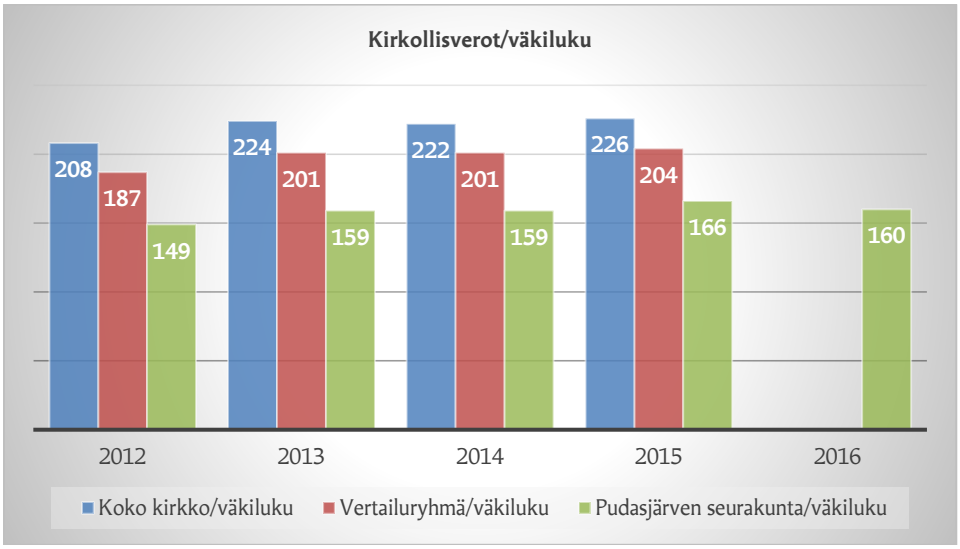
1.5.4. Verotulojen erittely ja muut tuloslaskelman toteumaan liittyvät selvitykset

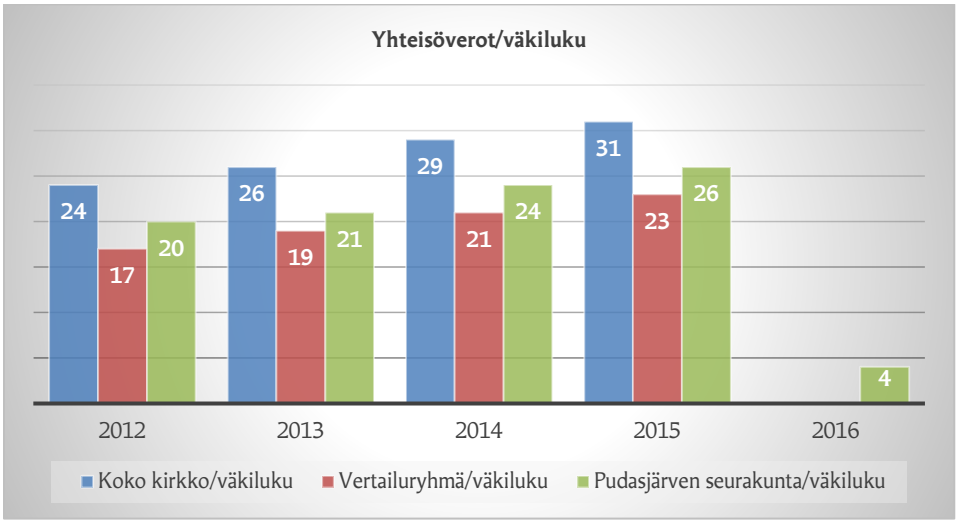
	TP 2013	TP 2014	TP 2015	**TP 2016**	Ero	TOT .%
Kirkollisvero	1 227 369,28	1 197 935,18	1 231 547,34	**1 168 450,73**	-63 096,61	-5,12
Osuus yhteisöveron tulosta	165 230,99	178 029,52	195 727,18	**29 315,16**	-166 412,02	-85,02
Valtionkorvaus				**164 244,00**	164 244,00	
Yhteensä	1 392 600,27	1 375 964,70	1 427 274,52	**1 362 009,89**	-65 264,63	-4,57

Pudasjärven seurakunta	Talousarvio 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Kirkollisverotulot	-1 180 000,00	**-1 168 450,73**	-11 549,27	99,0
Osuus yhteisöveron tuotoista	0,00	**-29 315,16**	29 315,16	0,0
Valtionrahoitus	-164 000,00	**-164 244,00**	244,00	100,1
Yhteensä	-1 344 000,00	**-1 362 009,89**	18 009,89	101,3

Kirkollisverojen jako-osuuksien kehitys

	Otettu käyttöön	Jako-osuus	Muutos-%
Verovuosi 2016	joulukuu 2016	0,0012938195	-1,76
Verovuosi 2016	helmikuu 2016	0,0013169616	1,18
Verovuosi 2015	marraskuu 2016	0,0013015947	-0,73
Verovuosi 2015	joulukuu 2015	0,0013111390	-1,30
Verovuosi 2014	marraskuu 2015	0,0013284265	0,41
Verovuosi 2013	huhtikuu 2015	0,0013230337	-0,97
Verovuosi 2012	huhtikuu 2015	0,0013360544	-2,14
Verovuosi 2011	maaliskuu 2015	0,0013652482	-1,09
Verovuosi 2010	maaliskuu 2015	0,0013803231	

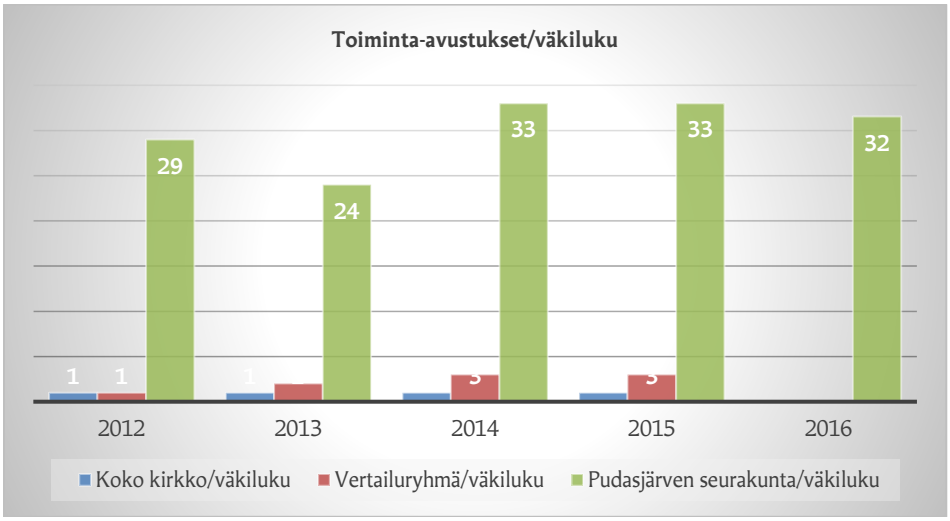

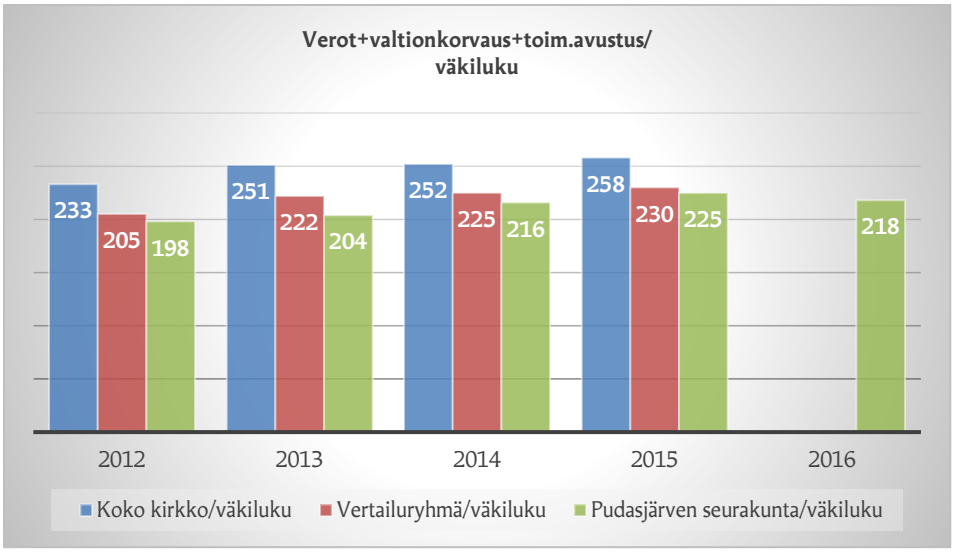

Toiminta-avustukset

Verotulojen täydennystä myönnetään seurakunnalle, kun seurakunnan laskennallinen kirkollisvero ja maksuunpantu yhteisövero yhteensä läsnä olevaa jäsentä kohden alittaa kunnan asukastiheyden ja seurakunnan jäsenmäärän mukaan määräytyvän tasoitusrajan, joka on, sen mukaan kuin kirkkohallitus tarkemmin päättää, 65–80 prosenttia kaikkien seurakuntien läsnä olevaa jäsentä kohden laskettujen laskennallisten kirkollisverojen ja maksuunpantujen yhteisöverojen summan keskiarvosta.

Kirkkohallituksen täysistunto päätti tammikuun 2016 kokouksessaan, että verotulojen täydennystä laskettaessa erityisen harvaan asuttujen seurakuntien osalta sovelletaan korkeinta tasoitusrajaa (80 %), jonka perusteella Pudasjärven seurakunnan laskennallinen verotulojen täydennyksen osuus oli noin 230 000 euroa.
Koska seurakunnan tilikauden tulos ilman satunnaisia eriä oli alijäämäinen vuonna 2014, saatiin verotulojen täydennys leikkaamattomana.

Rahoitustuotot ja –kulut

Rahoitustuotot ja –kulut olivat kaikkinensa noin 2000 euroa. Toteumassa on mukana myös E A Hiltulan rahaston rahoitustuotot. Kirkkoneuvosto hyväksyi Pudasjärven Osuuspankin (Op Private Oulu) tarjouksen varainhoitoratkaisusta, joka perustuu yhdessä sovittuun sijoitusstrategiaan ja kirkkoneuvoston hyväksymään seurakunnan sijoituspolitiikkaan. Seurakunta on sijoittanut kassavaroja Op, Nordean ja SEB:n sijoitusinstrmentteihin. Kertomusvuoden rahoitustuotot jäivät alle arvioidun johtuen merkintäpalkkioista ja varainhoidon kustannuksista.

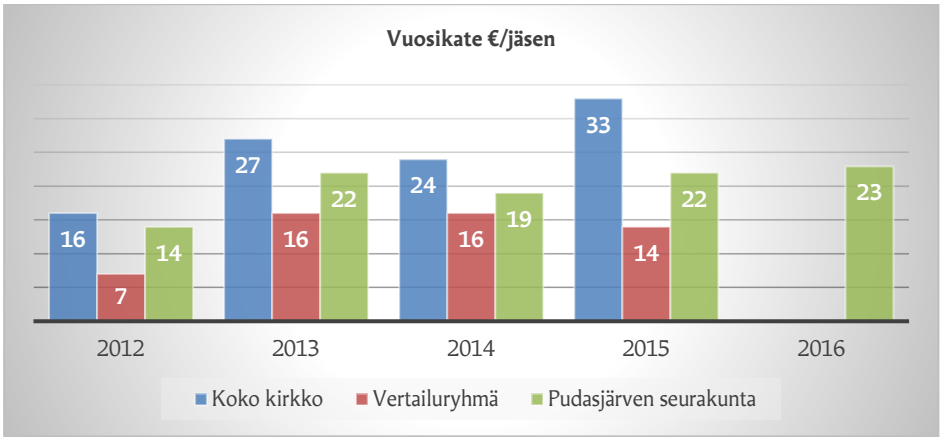
Rahoitusrvopapereiden markkina-arvon kasvu kirjataan kirjanpitoon vain hankintamenoon saakka. Lisätietoa rahoitusarvopapereista taseen vastaavien liitetiedoissa.

Keskusrahastomaksut

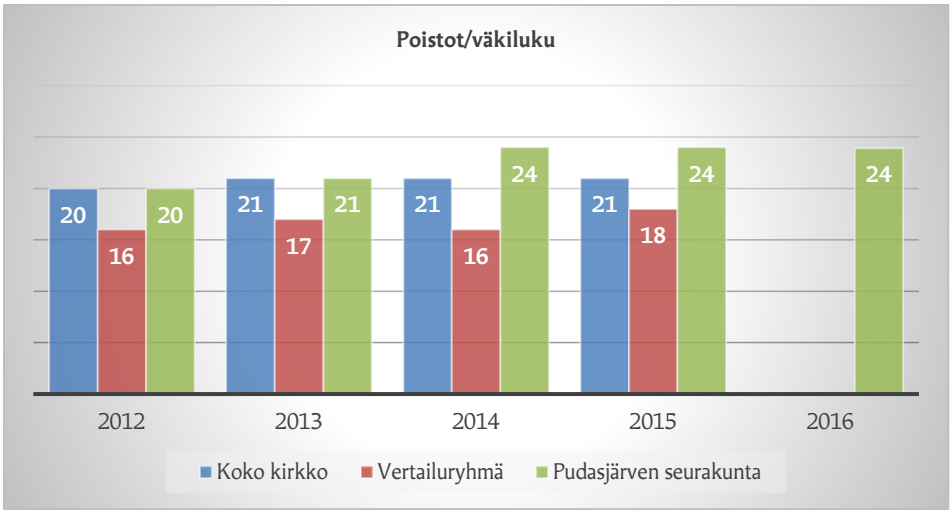
Kirkolliskokouksen päätöksen mukaan Kirkon keskusrahastolle kirkkolain 22 luvun 8 §:n 1 kohdassa säädetty perusmaksu määräytyy laskennallisen kirkollisveron perusteella.
Kertomusvuonna perusmaksu oli 7,5 % vuonna 2014 toimitetun verotuksen laskennallisesta kirkollisverosta. Vuoden 2014 laskennallinen kirkollisvero oli noin 820 000 euroa, eli keskusrahastolle maksettiin perusmaksua noin 61 500 euroa.
Tällä rahalla rahoitetaan Kirkkohallituksen ja tuomiokapitulien menot sekä mm. seurakunnille maksettavat avustukset.
Vuotuiseen kirkollisveron määrään perustuvaa eläkemaksua on alettu periä vuoden 2013 alusta lukien. Sen suuruus kertomusvuonna oli noin 49 200 euroa, jonka laskentaperuste oli neljä prosenttia kirkollisverosta. Eläkerahastomaksulla on tarkoitus kasvattaa kirkon eläkerahastoa 10 vuoden määräajan (2013–2022) eläkemenojen kattamiseksi. Lakiin asetettu katto on viisi prosenttia.

Vuosikate

Vuosikate -167 555,38 euroa ei aivan riittänyt kattamaan kertomusvuoden suunnitelmanmukaisia poistoja, jotka olivat 174 586,61 euroa selittyen mm. sillä, että kirkon, kellotapulin ja asehuoneen paanukattojen huoltotervauksesta ja seurakuntakeskuksen vesijohtosaneerauksesta aiheutuneet kustannukset yhteensä noin 123 000 euroa kirjattiin käyttötalouteen.

Poistot ja poistoerojen lisäykset/vähennykset
Poistot on laskettu kirkkovaltuuston 16.10.2008 hyväksymän poistosuunnitelman mukaan.

Tilikauden tulos
Tilikauden tulos muodostui alijäämäiseksi 7 031,23 euroa.

Tilikauden ylijäämä/alijäämä

Kirkon urkuihin ja seurakuntakeskukseen kohdistuvat poistoeron vähennykset yhteensä 20 019,52 euroa on kirjattu poistoeron vähennyksenä tuloslaskelmaan.

Tilikauden tuloksen -7 031,23 euroa sekä poistoeron vähennyksen 20 019,52 euroa jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 12 988,29.

1.5.5 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

Talousarvion investointiosaan sisällytetty kirkon, kellotapulin ja asehuoneen huoltotervaus kirjattiin käyttötalouteen korjaus- ja huoltomenoiksi.
Seurakuntakeskuksen kellotapulin korjaus/huoltomaalaus päätettiin jättää toteuttamatta määrärahojen riittämättämyyden vuoksi.
Investointiosaan sisältyy myös Hilturannan leirikeskuksen rakentaminen, koska leirikeskuksen ulkopuolinen käyttö vuosina 2011–2016 on ollut 75–90 % käyttöpäivistä. Näin ollen seurakunta on hakenut arvonlisäveron palautusta siltä osin kun ulkopuolinen käyttö on ylittynyt investointivaiheessa arvioidun 40 %:n. Erät on kirjattu hankintamenon vähennykseksi.

	Kustannusarvio	TA kuluva2016	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016	Yli/ali	T-%	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Kirkko, paanukaton tervaus	50 000,00	50 000,00	-50 000,00	0,00		0,00		
Kirkko, energiaremontti (lämm.järj muut)	250 000,00	0,00		0,00		0,00		
Srkkeskus, kellotapulin kunnostus, maal.	20 000,00	20 000,00		20 000,00		20 000,00		
	320 000,00	70 000,00	-50 000,00	20 000,00		20 000,00		

Hilturannan leirikeskuksen alv-palautus (pääkirjatili 114000)	-8 293,10
Hilturannan leirikeskuksen alv-palautus (pääkirjatili 120000)	-24,56
Hilturannan leirikeskuksen alv-palautus (pääkirjatili 125000)	-307,33
	-8 624,99

1.5.6 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelman toteutuminen osoittaa, miten seurakunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.
Rahoituslaskelma sisältää eriä, joiden toteutumista seurataan talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa sekä eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Näitä viimeksi mainittuja ovat mm. antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

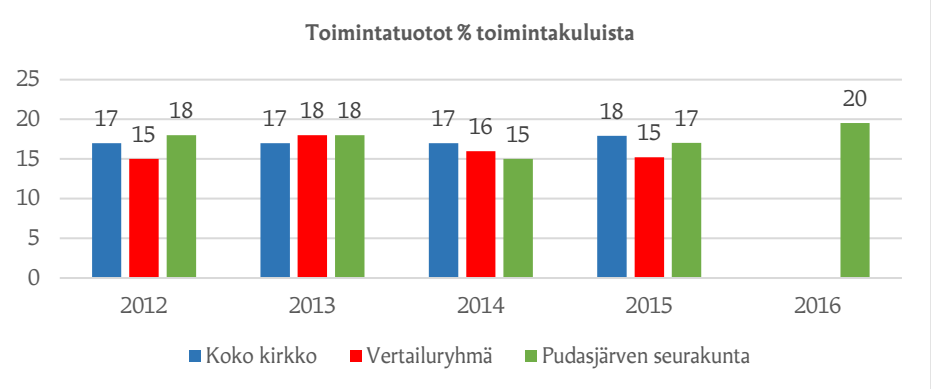
	TP edellinen vuosi 2015	TA kuluva 2016	TA muutokset 2016	TA Yhteensä 2016	**Toteuma 2016**	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	-165 441,94	-132 360	88 000	-44 360	**-167 555,38**	123 195,38	378
Vuosikate	-165 441,94	-132 360	88 000	-44 360	**-167 555,38**	123 195,38	378
Investoinnit	15 857,31	70 000	-50 000	20 000	**-8 624,99**	28 624,99	-43
Investointimenot	15 857,31	70 000	-50 000	20 000	**-8 624,99**	28 624,99	-43
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-149 584,63	-62 360	38 000	-24 360	**-176 180,37**	151 820,37	723
Muut maksuvalmiuden muutokset	16 181,94				**22 919,90**	-22 919,90	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	46,05				**985,19**	-985,19	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-15 662,77				**6 807,19**	-6 807,19	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	31 798,66				**15 127,52**	-15 127,52	0
Rahoitustoiminnan rahavirta	16 181,94				**22 919,90**	-22 919,90	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-133 402,69	-62 360	38 000	-24 360	**-153 260,47**	128 900,47	629
Rahavarojen muutos	-133 402,69				**-153 260,47**	153 260,47	0

1.6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

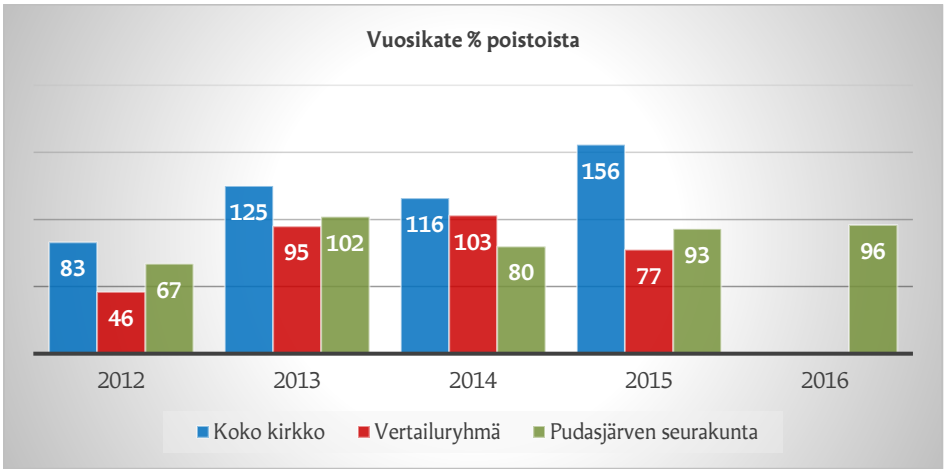
1.6.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Toimintatuotot	**313 768,35**	287 871,17
Toimintakulut	**-1 604 804,99**	-1 689 388,75
TOIMINTAKATE	**-1 291 036,64**	-1 401 517,58
Verotulot ja valtionrahoitus	**1 362 009,89**	1 427 274,52
Verotuskulut	**-25 075,00**	-35 860,12
Keskusrahastomaksut	**-110 712,00**	-80 832,00
Toiminta-avustukset	**230 365,00**	248 077,00
Rahoitustuotot ja -kulut	**2 004,13**	8 300,12
VUOSIKATE	**167 555,38**	165 441,94
Poistot ja arvonalentumiset	**-174 586,61**	-177 486,21
TILIKAUDEN TULOS	**-7 031,23**	-12 044,27
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	**20 019,52**	20 019,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**12 988,29**	7 975,25

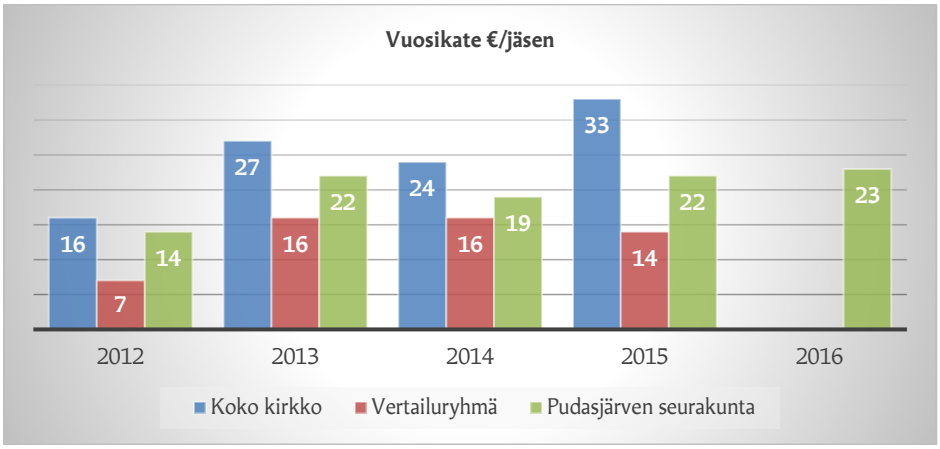
	2016	2015
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %	**19,55**	17,04
Vuosikatteen osuus poistoista, %	**95,97**	93,21
Vuosikate, euroa/jäsen	**22.95**	22,23

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, tunnusluku osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla.

Vuosikate % poistoista
Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin.

Vuosikate, euroa/jäsen
Tunnusluvulla voidaan seurata oman seurakunnan talouden vahvistumista ja heikkenemistä.

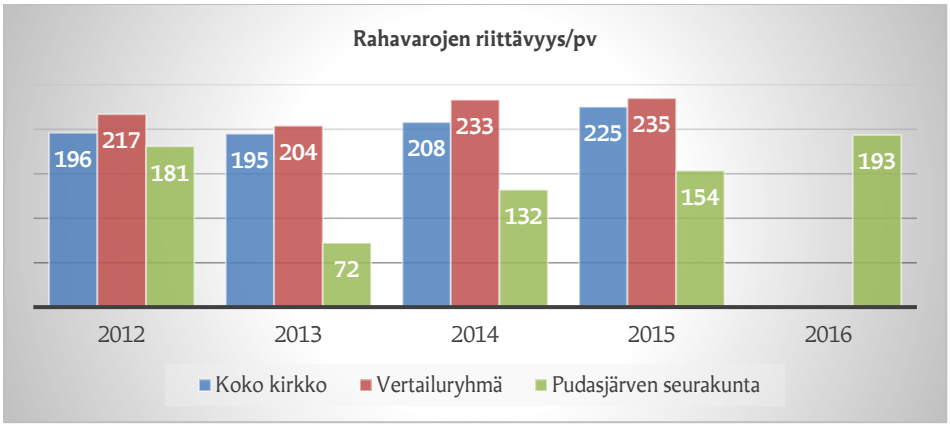
1.6.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	1.1. -31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Tulorahoitus	**167 555,38**	165 441,94
Vuosikate	**167 555,38**	165 441,94
Investoinnit	**8 624,99**	-15 857,31
Investointimenot	**8 624,99**	-15 857,31
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	**176 180,37**	149 584,63
Muut maksuvalmiuden muutokset	**-22 919,90**	-16 181,94
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	**-985,19**	-46,05
Lyhytaikaisten saamisten muutos	**-6 807,19**	15 662,77
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	**-15 127,52**	-31 798,66
Rahoitustoiminnan rahavirta	**-22 919,90**	-16 181,94
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	**153 260,47**	133 402,69
Rahavarojen muutos	**153 260,47**	133 402,69

	2016	2015
Investointien tulorahoitusprosentti %	**-1 942,67**	1 043,32
Rahavarojen riittävyys. pv	**193,26**	153,65
Lainanhoitokate	**901,79**	-223 569,19

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, % kertoo kuinka monta prosenttia investointien omahankintamenoista on rahoitettu tilikauden tulorahoituksella.

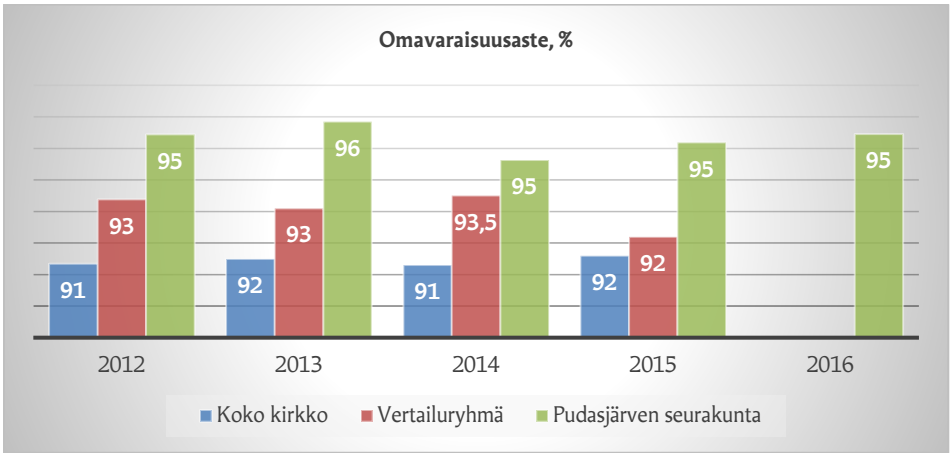
Rahavarojen riittävyys/pv ilmaisee, kuinka monen päivän maksut voitaisiin maksaa seurakunnan rahoitusarvopapereilla sekä rahoilla ja pankkisaamisilla tilinpäätöspäivänä.

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittänyt lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Kun tunnusluku on alle yhden, seurakunta on ottanut lainojen hoitoon lisälainaa, realisoinut sitä varten omaisuuttaan tai käyttänyt siihen käyttövarojaan.

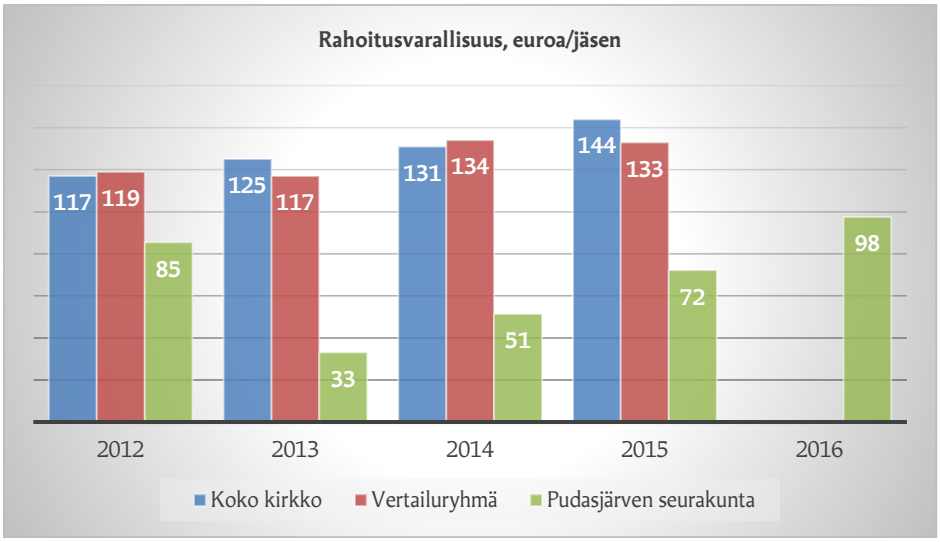
1.6.3. Tase ja sen tunnusluvut

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	**4 436 875,29**	4 620 086,89
Aineelliset hyödykkeet	**4 394 703,86**	4 577 915,46
Maa- ja vesialueet	**419 772,02**	419 772,02
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	**693 960,18**	719 044,78
Rakennukset	**2 678 073,25**	2 807 204,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	**591 458,54**	617 431,16
Koneet ja kalusto	**11 187,59**	14 210,29
Muut aineelliset hyödykkeet	**252,28**	252,28
Sijoitukset	**42 171,43**	42 171,43
Osakkeet ja osuudet	**42 171,43**	42 171,43
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**228 522,08**	217 622,88
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	**104 411,00**	100 199,41
Muut toimeksiantojen varat	**124 111,08**	117 423,47
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**956 549,52**	796 481,86
Saamiset	**36 315,44**	29 508,25
Lyhytaikaiset saamiset	**36 315,44**	29 508,25
Myytisaamiset	**15 554,21**	8 351,45
Muut saamiset	**13 094,59**	12 326,79
Siirtosaamiset	**7 666,64**	8 830,01
Rahoitusarvopaperit	**528 708,81**	84 093,97
Osakkeet ja osuudet	**528 708,81**	84 093,97
Rahat ja pankkisaamiset	**391 525,27**	682 879,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**5 621 946,89**	**5 634 191,63**
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	**-4 714 343,02**	-4 701 354,73
Peruspääoma	**-3 488 491,09**	-3 488 491,09
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	**-1 212 863,64**	-1 204 888,39
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-12 988,29**	-7 975,25
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	**-419 344,45**	-439 363,97
Poistoero	**-419 344,45**	-439 363,97
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**-243 770,95**	-233 856,94
Lahjoitusrahastojen pääomat	**-104 411,00**	-100 199,41
Muut toimeksiantojen pääomat	**-139 359,95**	-133 657,53
VIERAS PÄÄOMA	**-244 488,47**	-259 615,99
Lyhytaikainen vieras pääoma	**-244 488,47**	-259 615,99
Ostovelat	**-48 959,92**	-49 501,67
Muut velat	**-35 815,74**	-32 662,97
Siirtovelat	**-159 712,81**	-177 451,35
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**-5 621 946,89**	**-5 634 191,63**

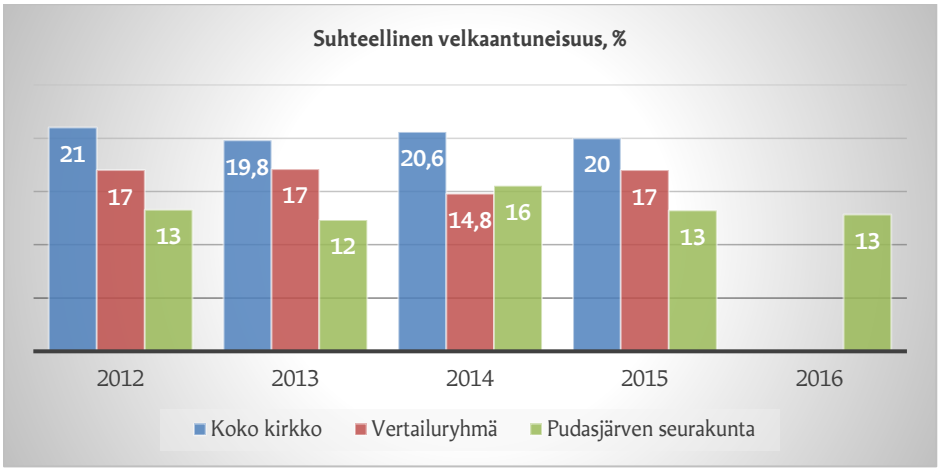
	2016	2015
Omavaraisuusaste, %	**95,45**	95,19
Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen	**97,54**	72,16
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	**12,83**	13,22
Lainakanta, euroa/jäsen	**0,00**	0,00

Omavaraisuusaste mittaa seurakunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Jos omavaraisuusaste on alle 50 %, vieraan pääoman osuus on hälyttävän suuri.

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen
Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
Suhteellinen velkaantuminen kertoo, kuinka monta prosenttia seurakunnan käyttötuloista tarvittaisiin seurakunnan vieraan päoman takaisinmaksuun. Mikäli toiminta-avustusten osuus käyttötuloista on suuri, tunnusluku suositellaan laskettavaksi myös ilman saatuja toiminta-avustuksia. Näin laskettuna suhteellinen velkaantuneisuus, % on 14,59 vuonna 2016.

1.8. KIRKKONEUVOSTON ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

Kirkkojärjestyksen 15 luvun 9 §:n mukaan kirkkoneuvosto tekee tilinpäätöksen yhteydessä esityksen tilikauden tuloksenkäsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.
Esitys tehdään toimintakertomuksessa.
Tilikauden tuloksella tarkoitetaan seurakunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.
Tuloksen käsittely voi tarkoittaa vapaaehtoista varausta (yleisimmin investointivaraus), poistoeron tai rahaston lisäystä tai yli-/alijäämän siirtämistä taseen omaan pääomaan.
Hyvän kirjanpitotavan mukaisena voidaan pitää seuraavien ehtojen täyttymistä varaus- ja rahastosiirroissa tilikauden tuloksesta:

- Investointivaraus (tai rahastosiirto) kohdentuu määrättyyn vastaiseen investointimenoon;
- Poistoeron lisäys liittyy määrättyyn investointivarauksen tuloutukseen tilikaudella;
- Siirto lahjoitusrahastoon perustuu tilikauden tuloksi kirjattuun lahjoitukseen. Tämä siinä tapauksessa, että lahjoitusvarat kirjataan tuloslaskelmaan.

Tilinpäätössiirtojen aiheuttamat kirjaukset tehdään ennen kuin tilinpäätös esitetään kirkkovaltuustolle.
Tilikauden ylijäämä siirretään kirjanpidossa taseen Tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille ennen tilinpäätöksen hyväksymistä. Tilikauden ylijäämä/alijäämä kirjataan avaavassa taseessa aina edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille. Siirto oman pääoman muihin eriin ei ole mahdollinen.

Kirkkoneuvosto esittää tilikauden tuloksen käsiteltäväksi seuraavasti:

Kirkon urkuihin ja seurakuntakeskukseen kohdistuvat poistoeron vähennykset yhteensä 20 019,52 euroa kirjataan poistoeron vähennyksenä tuloslaskelmaan.

Tilikauden tuloksen -7031,23 euroa sekä poistoeron vähennyksen 20 019,52 euroa jälkeen muodostuva ylijäämä 12 988,29 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

2. TILINPÄÄTÖSLASKELMA

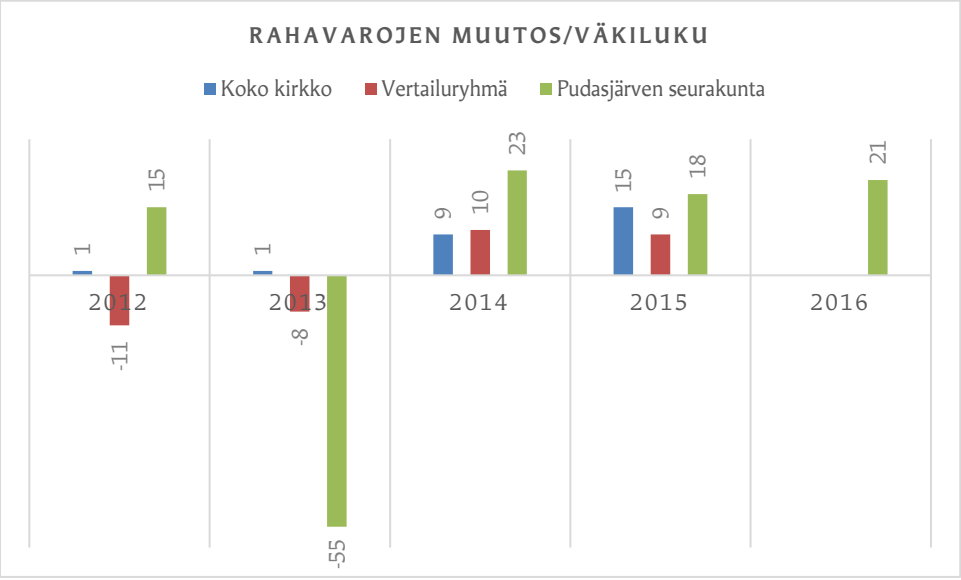
Tuloslaskelma	**1.1. - 31.12.2016**	1.1. - 31.12.2015
Toimintatuotot	**313 768,35**	287 871,17
Korvaukset		5 397,93
Myyntituotot	**9 158,00**	1 284,00
Maksutuotot	**60 175,10**	59 354,86
Vuokratuotot	**123 594,34**	136 512,79
Metsätalouden tuotot	**90 766,70**	44 257,30
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	**14 319,29**	23 228,49
Tuet ja avustukset	**15 384,92**	17 328,80
Muut toimintatuotot	**370,00**	507,00
Toimintakulut	**-1 604 804,99**	-1 689 388,75
Henkilöstökulut	**-860 886,25**	-917 874,59
Palkat ja palkkiot	**-715 008,37**	-737 806,68
Henkilösivukulut	**-189 939,10**	-224 013,22
Henkilökulujen oikaisuerät	**44 061,22**	43 945,31
Palvelujen osto	**-462 011,55**	-483 487,54
Vuokrakulut	**-16 890,35**	-16 065,81
Aineet ja tarvikkeet	**-184 611,29**	-199 460,96
Ostot tilikauden aikana	**-184 611,29**	-199 460,96
Annetut avustukset	**-51 408,51**	-46 116,79
Muut toimintakulut	**-28 997,04**	-26 383,06
TOIMINTAKATE	**-1 291 036,64**	-1 401 517,58
Verotulot ja valtionrahoitus	**1 362 009,89**	1 427 274,52
Kirkollisverotulot	**1 168 450,73**	1 231 547,34
Osuus yhteisöveron tuotoista	**193 559,16**	195 727,18
Verotuskulut	**-25 075,00**	-35 860,12
Keskusrahastomaksut	**-110 712,00**	-80 832,00
Toiminta-avustukset	**230 365,00**	248 077,00
Rahoitustuotot ja -kulut	**2 004,13**	8 300,12
Korkotuotot	**3 019,36**	3 859,98
Muut rahoitustuotot	**4 977,71**	4 439,40
Korkokulut	**-186,01**	0,74
Muut rahoituskulut	**-5 806,93**	
VUOSIKATE	**167 555,38**	165 441,94
Poistot ja arvonalentumiset	**-174 586,61**	-177 486,21
Suunnitelman mukaiset poistot	**-174 586,61**	-177 486,21
Erilliskirjanpitona hoidetut rahastot		
Tuotot	**49 336,79**	46 328,09
Kulut	**-47 460,10**	-47 337,52
Siirrot rahastosta/rahastoon	**-1 876,69**	1 009,43
TILIKAUDEN TULOS	**-7 031,23**	-12 044,27
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	**20 019,52**	20 019,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**12 988,29**	7 975,25

2.2. Rahoituslaskelma

	1.1. -31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Tulorahoitus	**167 555,38**	165 441,94
Vuosikate	**167 555,38**	165 441,94
Investoinnit	**8 624,99**	-15 857,31
Investointimenot	**8 624,99**	-15 857,31
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	**176 180,37**	149 584,63
Muut maksuvalmiuden muutokset	**-22 919,90**	-16 181,94
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	**-985,19**	-46,05
Lyhytaikaisten saamisten muutos	**-6 807,19**	15 662,77
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	**-15 127,52**	-31 798,66
Rahoitustoiminnan rahavirta	**-22 919,90**	-16 181,94
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	**153 260,47**	133 402,69
Rahavarojen muutos	**153 260,47**	133 402,69

	1.1. -31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Rahavarojen muutos	**153 260,47**	133 402,69
Rahavarat kauden lopussa	**920 234,08**	766 973,61
Rahavarat kauden alussa	**766 973,61**	633 570,92

Kassavarojen muutos	2012	2013	2014	2015	**2016**
Kassavarat 31.12.	888 212,79	459 677,09	633 570,62	766 973,61	**920 234,08**
Kassavarat 1.1.	769 905,21	888 212,79	459 677,09	633 570,62	**766 973,61**
Muutos	118 307,58	-428 535,70	173 893,53	133 402,69	**153 260,47**

2.3 Taselaskelma

Taselaskelma	**31.12.2016**	31.12.2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	**4 436 875,29**	4 620 086,89
Aineelliset hyödykkeet	**4 394 703,86**	4 577 915,46
Maa- ja vesialueet	**419 772,02**	419 772,02
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	**693 960,18**	719 044,78
Rakennukset	**2 678 073,25**	2 807 204,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	**591 458,54**	617 431,16
Koneet ja kalusto	**11 187,59**	14 210,29
Muut aineelliset hyödykkeet	**252,28**	252,28
Sijoitukset	**42 171,43**	42 171,43
Osakkeet ja osuudet	**42 171,43**	42 171,43
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**228 522,08**	217 622,88
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	**104 411,00**	100 199,41
Muut toimeksiantojen varat	**124 111,08**	117 423,47
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**956 549,52**	796 481,86
Saamiset	**36 315,44**	29 508,25
Lyhytaikaiset saamiset	**36 315,44**	29 508,25
Myytisaamiset	**15 554,21**	8 351,45
Muut saamiset	**13 094,59**	12 326,79
Siirtosaamiset	**7 666,64**	8 830,01
Rahoitusarvopaperit	**528 708,81**	84 093,97
Osakkeet ja osuudet	**528 708,81**	84 093,97
Rahat ja pankkisaamiset	**391 525,27**	682 879,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**5 621 946,89**	5 634 191,63
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	**-4 714 343,02**	-4 701 354,73
Peruspääoma	**-3 488 491,09**	-3 488 491,09
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	**-1 212 863,64**	-1 204 888,39
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-12 988,29**	-7 975,25
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	**-419 344,45**	-439 363,97
Poistoero	**-419 344,45**	-439 363,97
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**-243 770,95**	-233 856,94
Lahjoitusrahastojen pääomat	**-104 411,00**	-100 199,41
Muut toimeksiantojen pääomat	**-139 359,95**	-133 657,53
VIERAS PÄÄOMA	**-244 488,47**	-259 615,99
Lyhytaikainen vieras pääoma	**-244 488,47**	-259 615,99
Ostovelat	**-48 959,92**	-49 501,67
Muut velat	**-35 815,74**	-32 662,97
Siirtovelat	**-159 712,81**	-177 451,35
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**-5 621 946,89**	-5 634 191,63

3. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

3.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetietoja koskevat säännökset ja määräykset
Kirjanpitolain 3:2,1 mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus
Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon tai verotusarvoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirkkovaltuuston 16.10.2008 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Verotulot
Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä tilitysten suoritusajankohdan mukaan tilikauden verotuloksi.

Lomapalkkojen ja -rahojen jaksotukset
Lomapalkkavelaksi sotuineen on laskettu se määrä, joka seurakunnalle aiheutuisi menoa, jos lomapalkkavelka tulisi kerralla tilinpäätöspäivänä maksettavaksi, mukaan lukien lomapalkkavelka, joka on kertynyt kulumassa olevaa lomanmääräytymisvuotta edeltävänä lomanmääräytymisvuonna sekä säästövapaat.

Kiinteistöinvestointiin sisältyneen arvonlisäveron tarkistuslaskenta tilivuosina 2011-2016

Hilturannan leirikeskuksen uusi majoitusrakennus ja päärakennuksen perusparannus valmistuivat kesäkuussa 2010. Rakennusvaiheen aikana arvioitiin, että leirikeskuksen verollisen toiminnan osuus on 40 %, jonka mukaan myös hankkeen arvonlisävero käsiteltiin.
Käyttöasteraporttien mukaan Hilturannan leirikeskuksen ulkopuolisen käytön osuus on vaihdellut 75–90 %:ia hankkeen rakentamisvaiheessa arvioidun 40 %:n sijaan. Lisäksi pihatyöt valmistuivat vuonna 2011, jolloin arvonlisävero käsiteltiin 75 %:n verollisen toiminnan osuudella.
1.1.2008 ja sen jälkeen valmistuneiden ja käyttöönotettujen kiinteistöinvestointien verovähennystä tarkistetaan 10 vuoden ajan. Vuosittain tarkistetaan 1/10 saadusta verollisen käytön vähennysosuudesta kiinteistöinvestointeihin.

Seurakunta on hakenut arvonlisäveron palautusta toteutuneen verollisen toiminnan mukaan.

Vuonna 2011	7 533,86 euroa
Vuonna 2012	8 624,99 euroa
Vuonna 2013	9 716,11 euroa
Vuonna 2014	10 807,22 euroa
Vuonna 2015	9 716,11 euroa
Vuonna 2016	8 624,99 euroa

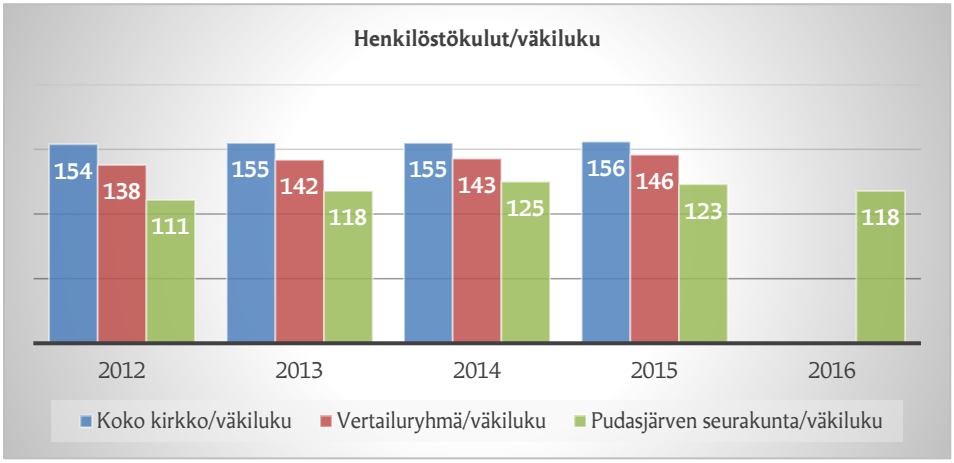
Hilturannan leirikeskuksen hankintamenoa pysyvissä vastaavissa on tarkistettu yhteensä 55 023,28 eurolla ja myös poistosuunnitelma on muutettu vastaamaan uutta arvostusta.

3.2. Tuloslaskelman liitetiedot

3.2.1 Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain

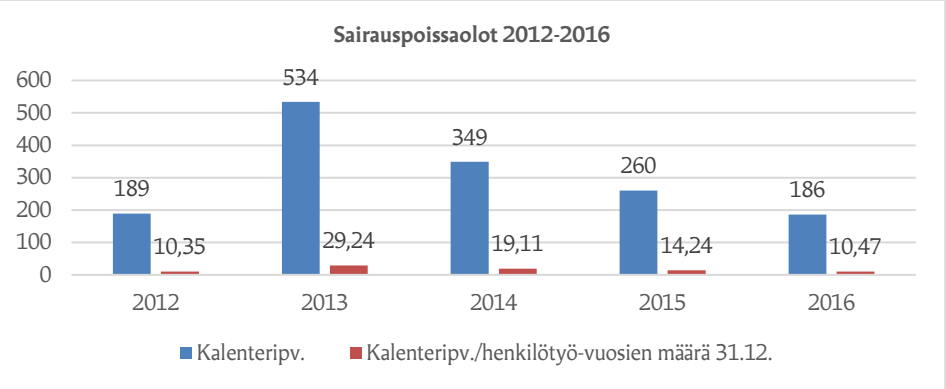
	2012	2013	2014	2015	**2016**
Taloushallinto	2	2	2	2	**2**
Kirkkoherranvirasto	1	1	1	1	**1**
Yleinen seurakuntatyö	3	3	3	3	**3**
Musiikki	2	2	2	2	**2**
Päiväkerho-, pyhäkoulu- ja perhetyö	4	4	4	4	**4**
Varhais-, nuoriso-, erityisnuoriso- ja rippikoulutyö	2	2	2	2	**2**
Diakoniatyö	2	2	2	2	**2**
Hautaus- ja kiinteistötoimi	3	3	3	3	**3**
	19	19	19	19	**19**

3.2.2 Tilikauden palkat, palkkiot

HENKILÖSTÖKULUT	2013	2014	2015	**2016**	**Muutos ed.vuoteen**
RAHAPALKAT	-738 424,40	-759 260,07	-737 806,68	**-715 008,37**	**-3,09**
ELÄKEKULUT	-200 001,93	-205 785,68	-197 481,50	**-161 716,73**	**-18,11**
SOSIAALITURVAMAKSUT	-27 133,33	-29 054,18	-26 531,72	**-28 222,37**	**6,37**
HENKILÖKULUJEN OIKAISUERÄT	52 681,75	53 592,11	43 945,31	**44061,22**	**0,26**
AKTIVOIDUT PALKAT sis. ELÄKE JA HENKILÖSIVUKULUT		-912,00	-1 230,53		
YHTEENSÄ	-912 877,91	-941 419,82	-919 105,12	**-860 886,25**	**-6,33**
MATKAKORVAUKSET ja RAVITSEMUSPALVELUT HENKILÖSTÖLLE	-33 600,78	-35 360,36	-32 494,34	**-31201,98**	**-3,98**
H-K.KOULUTUKS.MATKA/MAJOITUSKULUT	-5 387,22	-5 849,29	-2 981,86	**-3 110,63**	**4,32**
KOULUTUSPALVELUT HENKILÖSTÖLLE	-5 428,63	-3 242,84	-3 203,79	**-3 180,24**	**-0,74**
HENKILÖSTÖN KOULUTUS YHT.	-10 815,85	-9 092,13	-6 185,65	**-6 290,87**	**1,70**
TYÖTERVEYSHUOLTO	-10 252,50	-12 150,28	-8 279,15	**-6 979,09**	**-15,70**
MUUT HENKILÖSTÖKULUT	-3 666,09	-5 012,12	-2 170,04	**-2 735,80**	**26,07**
	-58 335,22	-61 614,89	-49 129,18	**-47 207,74**	**-3,91**
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-971 213,13	-1 003 034,71	-968 234,30	**-908 093,99**	**-6,21**

3.2.3. Sairauspoissaolot

Henkilökunnan keski-ikä 31.12.2016

Vuosi	Kaikki	Miehet	Naiset
2015	47,81	49,38	46,85
2016	49,68	50,37	49,18

	2013	2014	2015	**2016**	Muutos ed.vuoteen
Koulutuspäivien lukumäärä			53	**61**	15,09
Koulutuskustannukset keskimäärin/työntekijä	-569,26	-478,53	-325,56	**-331,10**	1,70
Koulutuskustannukset	-10 815,85	-9 092,13	-6 185,65	**-6 290,83**	1,70
Koulutuskustannusten osuus -% henkilöstömenoista	1,11	0,91	0,64	**0,69**	

Kustannuksiin sisältyvät myös neuvottelupäivien kulut. Koulutuspäivissä ei ole mukana lukuisat Kirkon palvelukeskuksen järjestämät nettikoulutukset.

3.2.4. Vakuutukset

Seurakunnan omaisuusvakuutukset sekä ryhmätapaturmavakuutukset hoitaa Pohjola Vakuutus Oy. Vakuutusasioiden hoidosta on tehty toimeksiantosopimus/meklarisopimus Vakuutusvälitys Arktia Oy:n kanssa.
Vakuutukset on viimeksi kilpailutettu vuonna 2015, jonka perusteella seurakunnan omaisuusvakuutukset ja ryhmätapaturmavakuutukset hoitaa Pohjola Vakuutus Oy ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja työntekijän ryhmähenkivakuutuksen hoitaa LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö.
Lisäksi kirkkovakuutukseen sisältyvien kohteiden vakuutusturvaa on päivitetty vuoden 2016 aikana.

Pohjola Vakuutus Oy

Vakuutukset	**Vakuutussopimustunnus**	**Omavastuu**
Metsävakuutus	14-010001-02786-6	2000 euroa
Ainainen metsävakuutus	105674 Sampo/If	
Julkisyhteisövakuutus	16-216-826-7	
Omaisuusriskiturva		2000 euroa jokaisesta vahingosta (poikkeuksena mm. kellotapulin ulkomaalaukset, joissa omavastuu on 1000 euroa))
Julkisyhteisön vastuuturva		1000 euroa
Julkisyhteisön hallinnon vastuuturva		2000 euroa vahinkoa kohden

Vakuutettavana omaisuutena ovat rakennukset ja irtaimisto

- Hilturannan leirikeskus irtaimistoineen
- Liepeen pappila ja väentupa irtaimistoineen
- Kangasjärven eräleirikeskus irtaimistoineen
- Seurakuntakeskus ja kellotapuli irtaimistoineen
- Rivitalorakennus (kanttorila)
- Riekinkankaan hautausmaan varastorakennus ja puucee
- Kellotapulin ulkomaalaukset

Lisäkuluvakuutus

Ainaispalovakuutus 56-11000-47587-9

Kirkkovakuutus 16-247-767-6 2000 euroa

- Kirkko, kellotapuli ja asehuone (ensiriski), kirkon urut ja sähköflyygeli (jälleenhankinta-arvo), muu irtaimisto (ensiriski)
- Riekinkankaan kappeli irtaimistoineen (ensiriski)
- Sarakylän kappeli, kellotorni ja varastorakennukset irtaimistoineen (ensiriski)
- Hautausmaan katettu hirsiaita, paloturva (ensiriski)

Liikennevakuutus 24-0161-6571-0
Hautausmaan traktori
Työkonekasko 24-0161-6572-9
Hautausmaan traktori

Ryhmätapaturmavakuutus 16-458-955-9

LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Lakisääteinen tapaturmavakuutus 351-0948727-J

- Lakisääteinen tapaturmavakuutus
- Työntekijäin ryhmähenkivakuutus

3.2.5. Selvitys suunnitelman mukaisista poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Kirkkovaltuuston 16.10.2008 hyväksymä poistosuunnitelma.

PUDASJÄRVEN SEURAKUNTA							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOAJAT				**1.1.2008 lukien**			
					Poistomenetelmä	Poistosuun-	
PYSYVÄT VASTAAVAT						nitelma	
1.	**Aineettomat hyödykkeet**						
1.1.	Aineettomat oikeudet						
1.1.1.		ATK-ohjelmien käyttöoikeus			tasapoisto	5 vuotta	
1.2.	Muut pitkävaikutteiset menot						
1.2.1.		Kehittämismenot			tasapoisto	5 vuotta	
1.2.2.		ATK-ohjelmat			tasapoisto	5 vuotta	
1.2.3.		Muut			tasapoisto	5 vuotta	
2.	**Aineelliset hyödykkeet**						
2.1.	Maa- ja vesialueet				Ei lasketa poistoja		
2.2.	Hautausmaat						
2.2.1.		Hautausmaiden maa- ja vesialueet			Ei poistoaikaa		
2.2.2.		Siunauskappelit			tasapoisto	50 vuotta	
2.2.3.		Hautaustoimen muut rakennukset			tasapoisto	20 vuotta	
2.2.4.		Hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet			tasapoisto	30 vuotta	
2.2.5.		Hautaustoimen koneet ja laitteet			tasapoisto	10 vuotta	
2.2.7.		Hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot			tasapoisto	5 vuotta	
2.2.8.		Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet			tasapoisto	Käyttöajan mukaan	
2.3.	Rakennukset						
2.3.1.		Kirkko			tasapoisto	70 vuotta	
2.3.2.		Seurakuntatalo			tasapoisto	50 vuotta	
2.3.3.		Leiri- ja kurssikeskukset			tasapoisto	40 vuotta	*)
2.3.4.		Asuinrakennukset			tasapoisto	30 vuotta	
2.3.5.		Huolto- ja talousrakennukset			tasapoisto	20 vuotta	
2.3.6.		Muut rakennukset			tasapoisto	20 vuotta	
2.4.	Kiinteät rakenteet ja laitteet						
2.4.1.		Maa- ja vesirakenteet			tasapoisto	30 vuotta	
2.4.2.		Urut			tasapoisto	30 vuotta	
2.4.3.		Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			tasapoisto	30 vuotta	
2.5.	Koneet ja kalusto						
2.5.1.		Kuljetusvälineet			tasapoisto	10 vuotta	
2.5.2.		ATK-laitteisto			tasapoisto	3 vuotta	
2.5.3.		Muut koneet ja kalusto			tasapoisto	10 vuotta	
2.6.	Muut aineelliset hyödykkeet						
2.6.1.		Luonnonvarat					
2.6.2.		Sakraali-, arvo- ja taide-esineet					
3.	Sijoitukset						
3.1.	Osakkeet ja osuudet						
*)	Kangasjärven leirikeskus				tasapoisto	20 vuotta	
Euromäärä, jonka ylittävät hankinnat kirjataan investointikohteiksi ja aktivoidaan taseeseen						8 000	
Jos kyseessä on perusparannusmeno, joka joudutaan uusimaan esim. 10 vuoden välein, kirjataan perusparannusmeno omaksi kohteeksi,							
jolloin sille laaditaan oma poistosuunnitelma hankepäätöksen yhteydessä.							

3.3. Taseen liitetiedot

3.3.1.Taseen vastaavia koskevat liittetiedot

Pysyvien vastaavien eritttely

	Arvo 31.12.2015	Lisäys	Siirto-kirjaus	Myynti	Poisto/ myynti	Invest. tuki	Arvon-kor.	Vuoden poistot	Arvo 31.12.2016
Maa- ja vesialueet	419 772,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	419 772,02
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	719 044,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-25 084,60	693 960,18
Rakennukset	2 807 204,93	-8 293,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-120 838,58	2 678 073,25
Kiinteät rakenteet ja laitteet	617 431,16	-24,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-25 948,06	591 458,54
Koneet ja kalusto	14 210,29	-307,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 715,37	11 187,59
Muut aineelliset hyödykkeet	252,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	252,28
Osakkeet ja osuudet	42 171,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42 171,43
Yhteensä	**4 620 086,89**	**-8 624,99**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-174 586,61**	**4 436 875,29**

RAHOITUSARVOPAPERIT					
	2012	2013	2014	2015	**2016**
Osakkeet ja osuudet					
Markkina-arvo	141 098,61	147 972,94	165 179,75	170 258,66	**629 158,97**
Hankintameno/kirjanpitoarvo 31.12.	84 093,97	84 093,97	84 093,97	84 093,97	**528 708,81**
Arvonmuutos	57 004,64	63 878,97	81 085,78	86 164,69	**100 450,16**
Muut arvopaperit					
Markkina-arvo	0	0	0	0	
Hankintameno/kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0	
Arvonmuutos	0	0	0	0	
Yhteensä 31.12.					
Markkina-arvo	141 098,61	147 972,94	165 179,75	170 258,66	**629 158,97**
Hankintameno/kirjanpitoarvo 31.12.	84 093,97	84 093,97	84 093,97	84 093,97	**528 708,81**
Arvonmuutos	57 004,64	63 878,97	81 085,78	86 164,69	**100 450,16**
Osakkeet ja osuudet (E A Hiltulan rahasto)					
Markkina-arvo	182 506,31	193 512,33	198 146,87	212 575,40	**231 684,44**
Hankintameno/kirjanpitoarvo 31.12.	79 936,74	79 936,74	79 936,74	79 936,74	**79 936,74**
Arvonmuutos	102 569,57	113 575,59	118 210,13	132 638,66	**151 747,70**

Siirtosaamiset 31.12.2016

7666,64 euroa, jossa suurin erä on KELA, korvaus työterveyshuollon kustannuksista 3 750,00 euroa

3.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erin lisäykset ja vähennykset sekä siirrot näiden erien välillä tilikauden aikana

OMA PÄÄOMA					
	2012	2013	2014	2015	**2016**
Peruspääoma 1.1.	3 488 491,09	3 488 491,09	3 488 491,09	3 488 491,09	**3 488 491,09**
Peruspääoman muutokset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0	**0**
Peruspääoma 31.12.	3 488 491,09	3 488 491,09	3 488 491,09	3 488 491,09	**3 488 491,09**
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 147 999,87	1 217 218,65	1 184 257,05	1 222 110,71	**1 204 888,39**
Muutokset tilikaudella	69 218,78	-32 961,60	37 853,66	-17 222,32	**7 975,25**
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 217 218,65	1 184 257,05	1 222 110,71	1 204 888,39	**1 212 863,64**
Tilikauden yli-/alijäämä	-32 961,60	37 853,66	-17 222,32	7 975,25	**12 988,29**
Oma pääoma yhteensä	4 672 748,14	4 710 601,80	4 693 379,48	4 701 354,73	**4 714 343,02**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	
Lomapalkkajaksotus	120 604,87
Työaloille vapaaehtoistoiminnasta kertyneet varat	12 472,55
Lähetysjärjestöt/tilitykset vapaaehtoisen lähetystoiminnan tuotoista	7063,23
Tukikummit säätiö/osuus kirkkokuoron äänitteen tuotosta	5460,34
Vuoden 2016 kunnallisvero	6302,99
Ostolaskut,jotka kirjattiin kirjanpitoon ostoreskontran sulkeuduttua	7189,73
Yhteensä	159 093,71

3.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

3.4.1. Laskennallinen KiEL eläkevastuu 31.12.2016
Keva on laskenut yksilöllisellä menetelmällä kirkon eläkelain mukaisen eläkevastuun 31.12.2016. Tämän laskelman perusteella kirkon eläkevastuu on 31.12.2016 noin 4 561 miljoonaa euroa. Eläkerahaston suuruus 31.12.2016 on 1 423 518 271 milj. euroa, joten koko kirkon eläkevastuuvajaus 31.12.2016 on 3 138 281 729 milj. euroa.

Eläkkeiden maksamisesta vastaa Kirkon keskusrahasto. Tarvitsemansa varat Kirkon keskusrahasto saa seurakunnilta.
KiEL:n mukaan määräytyvistä eläkesitoumuksista seurakunnat vastaavat yhteisvastuullisesti eikä niiden kattamatonta osaa voida jakaa seurakuntakohtaisesti.
Oman seurakunnan laskennallinen osuus eläkevastuusta saadaan suhteuttamalla seurakunnan palkkasumma vuodelta 2016 koko kirkon palkkasummaan ja laskemalla sen mukainen osuus eläkevastuuvajauksesta.

Laskennallinen KiEL eläkevastuu 31.12.2014		ero ed.vuoteen	ero %
Kirkon palkkasumma	511 572 598,00	-2 812 743,00	-0,55
Kirkon eläkevastuu	4 379 500 000,00	-16 900 000,00	-0,38
Kirkon eläkerahaston suuruus	1 243 070 896,00	98 780 646,00	8,63
Koko kirkon eläkevastuuvajaus	3 136 429 104,00	-115 680 646,00	-3,56
Seurakunnan palkkasumma	721 843,11	22 762,00	3,26
Seurakunnan laskennallinen osuus eläkevastuusta	4 425 588,37	5 772,50	0,13
Laskennallinen KiEL eläkevastuu 31.12.2015		ero ed.vuoteen	ero %
Kirkon palkkasumma	508 874 454,00	-2 698 144,00	-0,53
Kirkon eläkevastuu	4 420 500 000,00	41 000 000,00	0,94
Kirkon eläkerahaston suuruus	1 310 284 963,00	67 214 067,00	5,41
Koko kirkon eläkevastuuvajaus	3 110 215 037,00	-26 214 067,00	-0,84
Seurakunnan palkkasumma	711 047,07	-10 796,04	-1,50
Seurakunnan laskennallinen osuus eläkevastuusta	4 345 883,89	-79 704,48	-1,80
Laskennallinen KiEL eläkevastuu 31.12.2016		**ero ed.vuoteen**	**ero %**
Kirkon palkkasumma	**508 412 173,00**	**-462 281,00**	**-0,09**
Kirkon eläkevastuu	**4 561 800 000,00**	**141 300 000,00**	**3,20**
Kirkon eläkerahaston suuruus	**1 423 518 271,00**	**113 233 308,00**	**8,64**
Koko kirkon eläkevastuuvajaus	**3 138 281 729,00**	**28 066 692,00**	**0,90**
Seurakunnan palkkasumma	**704 388,69**	**-6 658,38**	**-0,94**
Seurakunnan laskennallinen osuus eläkevastuusta	**4 347 988,25**	**2 104,37**	**0,05**

3.4.2. Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

HAUTAINHOITORAHASTO	2012	2013	2014	2015	**2016**
Hoitohautoja	744,00	752,00	753,00	730	**724,00**
Hoitokustannukset	46 900,00	48 046,39	49 146,00	47 337,00	**47 460,00**
Haudanhoitokustannukset keskimäärin/hoitohauta	63,04	63,89	65,27	64,85	**65,55**
Hautainhoitorahaston pääoma	103 716,45	115 224,01	114 714,13	117 423,00	**124 111,00**
Hoidettavien sopimushautojen hoitovuosien lukumäärä	1 642,00	1 719,00	1 662,00	1651	**1 639,00**
Hautainhoitovastuu	103 507,80	109 829,45	108 473,64	107 059,43	**107 440,52**
Hautainhoitorahaston yli-/alikatteisuus	208,65	5 394,56	6 240,49	10 363,57	**16 670,48**

3.5. Taseyksikkönä hoidettujen rahastojen tilinpäätöslaskelmat

Seurakunnalla on hautainhoitorahasto, jonka varat koostuvat niistä maksuista, joita yksityiset henkiöt ovat suorittaneet antaessaan hautoja rahaston hoitovastuulle.

Sopimukset	**2016**	2015
- 10 vuoden määräraikaiset sopimukset	**289**	290
- 5 vuoden määräaikaiset soimukset	**129**	132
- 5 vuoden määräaikaiset sopimukset(kasteluhoito)	**11**	6
- muun pituiset määräaikaissopimukset	**1**	1
- ainaishoito	**1**	1
- vuosihoito (kesähoito)	**206**	210
- vuosihoito (kasteluhoito)	**87**	90
	724	730

Hautojen hoito on alkanut kesäkuussa ja päättynyt syyskuussa.

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Toimintatuotot	**49 046,48**	45 832,61
Maksutuotot	**49 046,48**	45 832,61
Toimintakulut	**-47 460,10**	-47 337,52
Henkilöstökulut	**-38 300,00**	-39 680,00
Palkat ja palkkiot	**-29 980,00**	-29 980,00
Henkilösivukulut	**-8 320,00**	-9 700,00
Palvelujen osto	**-1 144,60**	-1 131,52
Aineet ja tarvikkeet	**-8 015,50**	-6 526,00
Ostot tilikauden aikana	**-8 015,50**	-6 526,00
TOIMINTAKATE	**1 586,38**	-1 504,91
Rahoitustuotot ja -kulut	**290,31**	495,48
Korkotuotot	**290,31**	495,48
VUOSIKATE	**1 876,69**	-1 009,43
TILIKAUDEN TULOS	**1 876,69**	-1 009,43
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**1 876,69**	-1 009,43

Tase

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**124 111,08**	117 423,47
Rahoitusarvopaperit	**50 000,00**	
Osakkeet ja osuudet	**50 000,00**	
Rahat ja pankkisaamiset	**74 111,08**	117 423,47
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**124 111,08**	**117 423,47**
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	**-5 615,05**	-3 738,36
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	**-3 738,36**	-4 747,79
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-1 876,69**	1 009,43
VIERAS PÄÄOMA	**-118 496,03**	-113 685,11
Pitkäaikainen vieras pääoma	**-92 501,45**	-88 024,43
Saadut ennakot	**-92 501,45**	-88 024,43
Lyhytaikainen vieras pääoma	**-25 994,58**	-25 660,68
Siirtovelat	**0,00**	-281,60
Saadut ennakot	**-25 994,58**	-25 379,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**-124 111,08**	**-117 423,47**

Rahoituslaskelma

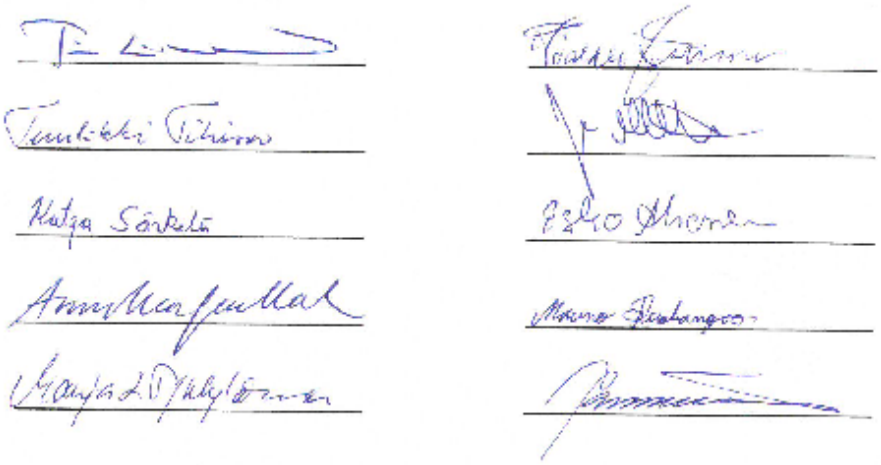
	1.1. -31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Tulorahoitus	**1 876,69**	-1 009,43
Vuosikate	**1 876,69**	-1 009,43
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	**1 876,69**	-1 009,43
Muut maksuvalmiuden muutokset	**4 810,92**	3 718,77
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	**4 810,92**	3 718,77
Rahoitustoiminnan rahavirta	**4 810,92**	3 718,77
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	**6 687,61**	2 709,34
Rahavarojen muutos	**6 687,61**	2 709,34

	1.1. -31.12.2016	1.1. - 31.12.2015
Rahavarojen muutos	**6 687,61**	2 709,34
Rahavarat kauden lopussa	**124 111,08**	117 423,47
Rahavarat kauden alussa	**117 423,47**	114 714,13

ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitus 27 / 3 2017

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Pudasjärvi, 3 / 4 2017

BDO Audiator Oy

Simo Paakkola
tilintarkastaja, JHTT,HTM

5. KIRJANPITOKIRJOJA JA TOSITTEITA KOSKEVAT LUETTELOT JA SELVITYKSET

5.1. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

KIRKON PALVELUKESKUS†
KYRKANS SERVICECENTRAL

Nro sarja	Tositelajit	
Kassa- ja muistiotositteet		
1	AB	Automaattikirjaus
1	K1	Kirjanpitoliittymä tarj.laskut
1	K2	Kirjanpitoliittymä, verokäsittely
1	K3	Kirjanpitoliittymä
1	K4	Verkkomaksut
1	PK	Palvelukassat
1	SA	Kipan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SE	Sisäiset erät (vyörytys)
1	SK	Seurakunnan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SN	Kolehdit muistiotosite
1	SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite
1	SZ	Peruutustosite / muistio
1	TO	Tiliote
1	T1	Maksuliikenneohjelman tiliöinti
1	ZA	Tilin avaussaldo
1	ZM	M2 Kirjanpitoliittymä
1	ZY	Yhdistyvät seurakunnat
Myyntilaskut		
14	AV	Diakonia-avustusten "kuittaustositteet"
18	DA	Asiakastosite
18	DG	Asiakkaat – hyvitys
14	DP	Perintätoimiston suoritukset
18	DR	Asiakkaat – lasku
18	DV	Viivästyskorkolasku
14	DZ	Asiakkaat – maksukirjaus
18	M1	Hautainhoitojärjestelmä (liittymän lasku)
18	M2	Resurssivarausjärjestelmä (liittymän lasku)
18	M3	Myyntireskontra yleinen (liittymän lasku)
14	MV	Maksuvapautuksen kuittaustositteet
9	RV	Laskun siirto
18	ZD	Luottotappio
Ostolaskut		
19	KA	Toimittajatosite
19	KG	Toimittajat – hyvitys
19	KR	Toimittajat – lasku
15	KZ	Toimittajat – maksu
19	TM	Matkalaskut ostoreskontra

Käyttöomaisuus

1	AA	Käyttöomaisuus kirjaus
3	AF	Poistokirjaukset
1	AI	Investointituet käyttöomaisuus
1	AM	Käyttöomaisuuden myynti
1	AZ	Purku käyttöomaisuuteen

Palkat

1	P1	Palkat
1	PV	Lomapalkkavaraus

Nro sarja	Käytetyt tositenumerot
0	90000000 - 90000708
1	1000000 - 1002960
3	3000000 - 3000023
14	14000000 - 14000699
15	15000000 - 15001421
18	18000000 - 18000006
19	19000000 - 19001542

Selvitys kirjanpitokirjoista ja tositteiden säilytystavoista
Päiväkirja
Pääkirja
Tuloslaskelma
Tase
Rahoituslaskelma
Kipan järjestelmässä oleva aineisto säilytetään sähköisessä muodossa.